

Region Skånes verksamhetsplan och budget 2024 med plan för 2025–2026

RF 2023-11-27–2023-11-28 (diariernr 2022-POL000382)

**Region Skånes verksamhetsplan och budget 2024
med plan för 2025–2026**

Grafisk form: Lena Granell

Foto omslag: Erik Leo (överst), Skånetrafiken (nederst)

Foto övriga: Region Skåne, där inget annat anges

Digital version

Budgetdokumentet finns både i tryckt version och i digital version. Den digitala versionen är anpassad till surfplattor och andra digitala plattformar, och det finns möjlighet att följa länkar för dem som vill fördjupa sig. Länkarna finns angivna i sin helhet på sidan 69.

Innehåll

INLEDNING

- 4 Tillsammans för Skåne
- 6 Region Skånes övergripande mål
- 7 Omställningsarbete pågår

VERKSAMHET

9 Hälsa- och sjukvård

- 9 Utmaningar och möjligheter
- 10 Bättre liv och hälsa för fler
- 10 Tillgänglighet och kvalitet
- 12 Prioriterade områden under planperioden
- 15 Hållbar utveckling i hela Skåne
- 16 Mål och riktade uppdrag
- 18 Ekonomiska förutsättningar och regionbidrag 2024

20 Kollektivtrafik

- 20 Utmaningar och möjligheter
- 20 Bättre liv och hälsa för fler
- 21 Tillgänglighet och kvalitet
- 21 Hållbar utveckling i hela Skåne
- 22 Mål och riktade uppdrag
- 22 Ekonomiska förutsättningar och regionbidrag 2024

23 Kulturverksamhet

- 23 Utmaningar och möjligheter
- 23 Bättre liv och hälsa för fler
- 24 Tillgänglighet och kvalitet
- 24 Hållbar utveckling i hela Skåne
- 25 Mål och riktade uppdrag
- 25 Ekonomiska förutsättningar och regionbidrag 2024

26 Regional utveckling

- 26 Utmaningar och möjligheter
- 26 Bättre liv och hälsa för fler
- 27 Tillgänglighet och kvalitet
- 28 Hållbar utveckling i hela Skåne
- 28 Mål och riktade uppdrag
- 28 Ekonomiska förutsättningar och regionbidrag 2024

29 Stöd och styrning för alla verksamheter

- 29 Robusta och säkra verksamheter
- 30 Service- och administrativa tjänster som ökar tillgänglighet
- 30 Effektiv och hållbar fastighetsförvaltning
- 31 Korrekta och kostnadseffektiva upphandlingar
- 31 Framsynt internt miljöarbete
- 31 Stärkt arbete för lika rättigheter och möjligheter

32 Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet

- 32 Region Skånes attraktivitetsom arbetsgivare ska stärkas
- 32 Säkra en hållbar och långsiktig kompetensförsörjning
- 33 Attraktiv arbetsplats
- 33 Stöd medarbetarutveckling
- 34 Använd kompetensen rätt
- 35 Mål och riktade uppdrag

36 Ekonomi

- 37 Finansiella mål
- 37 Ekonomiska förutsättningar för planperioden
- 38 Intäktsutveckling
- 39 Kostnadsutveckling
- 40 Övriga beräkningsförutsättningar
- 40 Resultatbudget
- 40 Finansiering
- 41 Regionbidrag 2024
- 44 Investeringar

49 Regionfullmäktiges beslut

BILAGOR

- 50 1. Resultatbudget
- 51 2. Kassaflödesbudget
- 52 3. Balansbudget
- 53 4a. Regionbidrag till nämnder och styrelser
- 54 4b. Förändring regionbidrag
- 56 5a. Investeringsbudget
- 57 5b. Strategiska investeringar
- 59 6. Uppföljningsplan 2024

Tillsammans för Skåne

■ **Världen, Sverige, Skåne befinner sig** i extraordinära tider. Den ekonomiska kris som vårt land befinner sig i, med inflation, svag krona och ökade kostnader för energi, bränsle och livsmedel liknar inget annat någon av oss har upplevt under våra år som regionpolitiker. Den besvärliga ekonomiska situationen frestar på hushållen liksom den påverkar regionens ekonomi. Vår ambition har alltid varit, och är, att hushålla med regionens resurser på ett klokt och ansvarsfullt sätt. En sund ekonomi i balans är en grundläggande förutsättning för fungerande verksamheter, för trygghet och för kontinuitet, för möjligheten att erbjuda medborgarna i Region Skåne en god vård och en fungerande kollektivtrafik och för möjligheten att investera framåt, i nya sjukhus och nödvändig infrastruktur.

Prognosen pekar på ett stort underskott, vilket naturligtvis utgör ett konkret hot mot den skånska vården och kollektivtrafiken om underskottet måste återställas på tre år. Eftersom underskottet i huvudsak beror på merkostnader kopplade till inflationen, dels värdesäkrande av pensionernas storlek med inflationsnivån, dels sjukvårdsmaterial, mediciner och utrustning som stiger enormt mycket i pris på grund av inflationen så innebär det ett extraordinärt läge under den tid som inflationen är hög. År 2025 bedöms åter inflationen befinna sig på mer normala nivåer och vi kan också se att regionens ekonomi redan från 2025 har betydligt bättre förutsättningar för att kunna hanteras på ett normalt sätt. Det handlar med andra ord om att övervintra två svåra år.

Det ekonomiska underskottet i prognosen för 2024 är dock stort och motsvarar driften av två sjukhus. Att stänga ner två sjukhus för att hantera ekonomin kommer inte på fråga. Det vill sannolikt ingen. Att höja skatten i endast två år för att hantera 2023 och 2024 är knappast heller någon bra lösning. Människor i allmänhet har det svårt med sin privatekonomi just nu och att höja skatten med så stora belopp skulle kunna leda till en onödigt lång och djup lågkonjunktur. Det vore oansvarigt att leda in Skåne i det. Inte minst när de flesta bedömare ändå tror att de ekonomiska förutsättningarna blir relativt bra igen redan år 2025.

Enligt kommunallagen ska en budget upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag från denna grundläggande princip får dock göras om det finns synnerliga skäl och omständigheterna är extraordinära – och när, om inte nu, finns det annars synnerliga skäl? Den borgerliga Treklövern i Region Skåne har ett omfattande och konstruktivt budgetsamarbete med Sverigedemokraterna. Vi fyra partier har efter ingående diskussioner bestämt oss för att anföra synnerliga skäl för att inte behöva återställa underskottet inom tre år. Vi kommer att göra detta för åren 2023 och 2024 och vi kommer att göra det för de delar av underskotten som är tydligt kopplade till merkostnader skapade av inflationen, primärt pensionskostnaderna.

Genom att inte behöva återställa underskotten på tre år utan istället ge oss en längre tidshorisont så kommer naturligtvis Region Skånes soliditet kortsiktigt och temporärt att försämrats. Siktet är dock inställt på att redan 2025 börja leverera överskott igen på liknande vis som vi gjort de sista 5-6 åren. Faktum är att Region Skånes soliditet har förbättrats de senaste åren. Under de senaste åtta åren har soliditet stärkts från cirka -90 procent till runt -38 procent. Den utvecklingen är oerhört viktig och på den vägen ska vi fortsätta vandra, när det ekonomiska läget stabiliserats. Dessa två år kommer istället att vara ett tillfälligt ”hack” i kurvan. Genom att tillåta det, så kan vi också freda vården från stora besparingar, freda kollektivtrafiken från stor nedmontering och rädda skattebetalarna undan extrema skattehöjningar.

Trots det kärva ekonomiska läget lyckas vi göra en stor satsning på hälso- och sjukvården i Region Skåne. Av den totala uppräknings av regionbidragen på fem miljarder kronor går lejonparten, 4,6 miljarder kronor, till sjukvården. Vi har gjort ett medvetet val att prioritera kärnverksamheten i svåra tider. Förstärkningen av vården riktas bland annat mot primärvården och införandet av mobila team närsjukvård som ökar tillgänglighet till sjukvård i hela Skåne. Kollektivtrafiken förstärks också, vilket innebär att den seniorrabatt vi lovat att införa på bussar och tåg blir verklighet under 2024.

Samtidigt vill vi betona att det är sparsamhet som gäller. Region Skånes nämnder och bolag måste effektivisera resursanvändningen för att begränsa kostnadsutvecklingen den kommande perioden. Vi har identifierat ett antal insatsområden för det nödvändiga omställningsarbetet som påbörjats och som kommer att fortsätta: Övergripande styrnings- och strukturfrågor, bemanning och kompetensförsörjning, verksamhet och produktion, inköp och materialfrågor samt administration och IT-stöd. Målet är bättre ekonomi och större tillgänglighet till vård och behandling. Alla förvaltningar och verksamheter i Region Skåne måste bidra till att uppnå dessa mål. Den viktigaste förutsättningen för en fungerande sjukvård är personalen: rätt kompetens på rätt plats, nöjd personal som trivs på sin arbetsplats. Ett viktigt mål är därför också att Region Skåne ska vara en attraktiv arbetsplats där varje medarbetare kommer till sin rätt och använder sin arbetstid på ett klokt sätt.

Utan nödvändiga förändringar kommer den höga kostnadsnivån att skapa ett ännu större, och växande, underskott över tid. Strukturåtgärder för att sänka kostnadsläget kommer att fortsatt vara högst upp på dagordningen. Det är nämligen långsiktigt nödvändigt. Tillsammans tar vi oss igenom bistra tider, och med gemensamma krafter upprätthåller vi den höga standard som präglar Region Skånes verksamheter.

*Carl Johan Sonesson (M)
regionstyrelsens ordförande*

Region Skånes övergripande mål

Region Skåne står för hälsa, hållbar utveckling, innovation, tolerans och tillväxt. Region Skåne finns till för dem som bor och verkar i Skåne. Vår verksamhet bygger på hög service och hållbar utveckling. Vi arbetar för en välfungerande sjukvård och kollektivtrafik, en innovativ regional utveckling och ett rikt kulturliv.

Region Skånes vision, som gäller för hela organisationen och dess verksamheter är *Framtidstro och livskvalitet*. Genom de fem målen, som vänder sig till all verksamhet ska vi nå visionen. Våra resurser är medarbetarna, verksamheten och ekonomin. Vår organisationskultur utgår från de gemensamma värderingarna: välkomnande, drivande, omtanke och respekt. Detta gäller i allt ledarskap, medarbetarskap liksom i alla möten med de vi finns till för och samverkar med.

- **Bättre liv och hälsa för fler:** Ett mål med utåtriktat fokus på de vi är till för – befolkning, patienter, brukare, resenärer, besökare, kunder, samverkanspartners, turister, med flera.
- **Tillgänglighet och kvalitet:** Ett mer inåtriktat mål för vår egen organisation med fokus på våra verksamheter och hur våra interna arbetsprocesser fungerar.
- **Hållbar utveckling i hela Skåne:** Ett mål för hur våra verksamheter bidrar till en långsiktigt, hållbar utveckling och tillväxt i den egna organisationen och Skåne.
- **Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet:** Ett mål för att attrahera, rekrytera, utveckla, motivera och behålla medarbetare i våra verksamheter.
- **Långsiktigt stark ekonomi:** Ett mål för en modern, konkurrenskraftig och hållbar ekonomi som möjliggör beredskap, utveckling och fortsatta satsningar i verksamheten.

FOTO: © SCANDINAV/ANNE DILLNER

FOTO: © CAJSA NOLSKOG

FOTO: © ERIK LEO

Omställningsarbete pågår

Den internationella samhällsekonomiska utvecklingen destabiliserades 2022 och har fortsatt 2023 varit mycket osäker. Uppföljning av budget 2023 och prognos efter första kvartalet visade negativa siffror och det fanns därför ett brådskande behov av att komma igång med åtgärder och ett omställningsarbete i syfte att uppnå ökad tillgänglighet och en säkrad kompetensförsörjning samt en ekonomi i balans. Detta har också varit helt avgörande för hur förslag till budget för planperioden 2024–2026 sedan kunnat utformas. Regionstyrelsen beslutade därför i mars om en senarelagd budgetprocess 2023 i syfte att omgående påbörja nödvändigt arbete med åtgärder och omställning för en budget i balans och som skapat bättre förutsättningarna för kommande planperiod 2024–2026.

Sex styrande insatsområden för omställningsarbetet

Det finns mycket som fungerar bra i våra verksamheter men vi har också stora utmaningar. Att ta sig an dessa kräver eftertanke och kraften i allas medverkan. I detta arbete är det också viktigt att ta tillvara de egna medarbetarnas engagemang och goda idéer.

Omställningsarbetet tar avstamp i identifierade insats-/utvecklingsområden som främst berör tillgänglighet och produktion, kompetensförsörjning och ekonomi i balans. Tidigare gjorda verksamhetsanalyser visar betydande

potential att stärka och utveckla dessa områden och därmed öka resurseffektiviteten i verksamheterna. Detta har också en positiv och nödvändig effekt på framtida kostnadsutveckling.

De sex identifierade insatsområdena är:

- Övergripande styrnings- och strukturfrågor inom hälso- och sjukvården (samtliga sjukvårdsnämnder).
- Verksamhets- och producentrelaterade utmaningar inom hälso- och sjukvården (samtliga sjukvårdsnämnder).
- Bemanning och kompetensförsörjning (samtliga nämnder).
- Inköp och materialförsörjning (lokala och centrala inköpsorganisationer, samtliga nämnder).
- Serviceförvaltningarnas roll, mandat och kostnadsutveckling (servicebeställare och leverantörer – samtliga nämnder).
- Administration och IT-stöd (samtliga nämnder).

De åtgärder som anses ha störst potential att bidra både till en bättre ekonomi och en bättre verksamhet är de åtgärder som ger direkta effekter på tillgänglighet, kompetensförsörjning/bemanning och produktivitet. Inom framför allt hälso- och sjukvården ska därför sådana åtgärder prioriteras.

Hälsa- och sjukvård

Region Skåne ansvarar för att de som bor eller befinner sig i Skåne har tillgång till hälso- och sjukvård inkluderat tandvård av hög kvalitet. I enlighet med gällande lagstiftning ska vård, utifrån behov och medicinska prioriteringar, erbjudas personer folkbokförda i Skåne^a, personer från andra regioner, personer med skyddade personuppgifter, asylsökande, papperslösa och personer från andra länder. Samverkan med kommunal hälso- och sjukvård ska ske i enlighet med avtal om ansvarsfördelning mellan Region Skåne och de skånska kommunerna.^b

UTMANINGAR OCH MÖJLIGHETER

Skånsk sjukvård inkluderat tandvård^c håller generellt hög medicinsk kvalitet, och det finns verksamheter i världsklass i internationella jämförelser. Hälso- och sjukvården har, och har haft, en positiv medicinsk och medicinteknisk utveckling. Allt fler botas eller lever länge med kronisk sjukdom. Under de närmaste åren kommer den demografiska utvecklingen och den förändrade åldersstrukturen att ställa nya krav på hälso- och sjukvården.

Region Skånes övergripande strategiska riktning för det långsiktiga arbetet för god vård återspeglas i mål och strategi för *Framtidens hälsosystem* (FHS). På grund av det osäkra samhällsekonomiska läget har regionstyrelsen, som en del i den långsiktiga utvecklingen, betonat vikten av omställningsarbetet som har effekt på tillgänglighet, kompetensförsörjning och ekonomi i balans.^d För ett långsiktigt hållbart resultat, behöver den beslutade omställningen för FHS inkludera *God och Nära vård* med kraft verkställas och strategi för omställningen till Nära vård ska tas fram. Vidare ska en strategi för den skånska primärvården tas fram utifrån Framtidens hälsosystem och strategin för Nära vård. I detta arbete ingår flera viktiga delar som tillsammans ger förutsättningar för att klara att tillgodose behoven av hälso- och sjukvård på kort och lång sikt. Inför 2024 behöver tidigare beslutade förändringar utvärderas och nya genomföras. En primärvårdsreform trädde i kraft 2022 vilket påverkar hälso- och sjukvården. ► [Läs mer](#)¹

► [Läs mer](#)²

För att förbättra tillgängligheten och klara framtida behov av hälso- och sjukvård krävs ändrade arbetssätt varför Region Skånes innovationsarbete och utveckling av digitala tjänster är viktigt. Medel för utveckling och

innovation har under 2020–2022 tilldelats förbättrings- arbeten och innovationsprojekt med potential att förbättra tillgängligheten och breddinförande i Region Skåne vid lyckat utfall. Exempel på projekt är *Osteoporoskollen* och *Digital cancerrehabilitering* (sjukhusstyrelse Ängelholm), *Specialiserad rehabilitering i hemmet* (sjukhusstyrelse Hässleholm) samt digital behandling för övervikt via stöd- och behandlingsplattformen (sjukhusstyrelse Landskrona). Inför 2024 pågår en översyn gällande vilka projekt som är lämpliga att breddinföras utifrån flera aspekter såsom vilka som tydligt bidrar till en god, tillgänglig och Nära vård utifrån befolkningens behov och eventuell lämplighet för regionala noder.

Andelen äldre i befolkningen ökar vilket också innebär ökade behov av hälso- och sjukvård då många drabbas av åldersrelaterad sjukdom. Den Nära vården utgör grundpelaren för att tillgodose den äldre personens hälso- och sjukvårdsbehov. Kontinuitet och personcentrering för den enskilde grundas i primärvårdsuppdraget i samverkan med kommunala insatser och behöver efter behov kompletteras med specialistinsatser där kompetens inom åldrandets sjukdomar, geriatrik, är en viktig del i den Nära vården.

En viktig del i omställningen är att patienter får hälso- och sjukvård utifrån behov på rätt vårdnivå och att kompetens och resurser används på bästa sätt. Detta förutsätter en utvecklad samverkan i hälso- och sjukvårdssystemet, mer vård nära patienten, ökade möjligheter till egenvård och användning av digitala verktyg.

Omställningen till Nära vård, och mer specialiserad vård i hemmet, har väckt frågan kring läkemedelshanteringen vid vård i hemmet, då den i delar, utmanar nuvarande läkemedelslagstiftning. Under planperioden pågår ett arbete för att skapa en regional enhetlighet gällande läkemedelshandling vid vård i hemmet. Detta är viktigt för att säkerställa hög patientsäkerhet, kvalitetssäkrad läkemedelshandling och god arbetsmiljö vid läkemedelshandling i hemmiljö.

Region Skåne står även inför ett omställningsarbete gällande läkemedelsförsörjning som kommer att beröra många delar av Region Skånes organisation. Förändringen innebär såväl byte av modell för läkemedelsförsörjning som utveckling och förändring innehållsmässigt i de olika läkemedelsförsörjningstjänsternas utformning. Under 2024 ska ett omställningsprojekt genomföras inför implementering 2025.

För att kunna följa omställningsarbetet på såväl kort- som lång sikt behövs fokus på, och mätning av, uppnådda effekter och nyttor, men också ett ramverk som inkluderar mått på behov och förutsättningar, samverkans- och

a. Folkbokförda i Skåne finansieras av Region Skåne, övriga grupper via den region personen är folkbokförd i, statsbidrag eller egen finansiering. <http://vardgivare.skane.se/patientadministration/vard-inomutom-landet/>
b. Vårdsamverkan Skåne. <http://vardsamverkanskane.se/>
c. Tandvård inkluderas generellt i begreppet Hälso- och sjukvård i detta dokument.
d. Reviderat planeringsdirektiv för planperioden 2024–2026.

utvecklingsprocesser samt resultat och lärande. Digitala tjänster och verktyg ska ge stöd till medarbetare att stärka kvalitet, säkerhet och effektiva arbetssätt. Under planperioden ska ett nytt gemensamt journalsystem *Skånes digitala vårdssystem* (SDV) succesivt införas i hälso- och sjukvården, vilket kommer att påverka majoriteten av Skånes vårdverksamheter. ►Läs mer³ Ett uppföljningsarbete behöver initieras där effekter och nytta kan följas.

En nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention har initierats av regeringen. Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen har tillsammans med 24 andra myndigheter överlämnat ett underlag till strategin som fokuserar både på nuvarande och kommande generationers psykiska hälsa ►Läs mer⁴ Strategin förväntas beslutas inom kort och kommer att påverka Region Skånes arbete inom området.

BÄTTRE LIV OCH HÄLSA FÖR FLER Hälsofrämjande hälso- och sjukvård

Insatser för att förebygga, bibehålla eller återställa personers funktions- och aktivitetsförmåga kan skjuta upp funktionsnedsättningar, förbättra livskvaliteten, fördröja behov av sjukvård och minska samhällskostnaden för vård och omsorg. De flesta av de stora kroniska sjukdomarna är möjliga att förebygga genom goda levnadsvanor; rökstopp, minskad alkoholkonsumtion, ökad fysisk aktivitet och hälsosamma matvanor. Region Skånes överviktsmottagningar är exempel på verksamhet som bidrar i detta arbete. Arbetet på alla vårdnivåer att, genom hälsofrämjande metoder, förebygga ohälsa och tidigt upptäcka sjukdom, är därför en mycket viktig del i att förbättra hälsan och därmed minska behovet av hälso- och sjukvård och omsorg. Struktur och system för hälsofrämjande insatser som stödjer invånarna utanför regionens hälso- och sjukvård bör ses över i samverkan med Vårdsamverkan Skåne och olika aktörer.

I sammanhanget bör också understrykas betydelsen av att delta i kulturella, sociala eller fysiska aktiviteter. Det främjar god och jämlik hälsa och kan innebära en möjlighet att snabbare rehabiliteras. I detta arbete är det viktigt att Region Skånes kulturnämnd liksom regionala utvecklingsnämnden också är involverade.

Det är också väsentligt att det civila samhället är involverat. Det som i dagligt tal benämns IOP (Idéburen Offentligt Partnerskap), utgör ett samarbete mellan civilsamhället och Region Skåne. De gör ett mycket viktigt arbete och är en naturlig arena för arbetet med att främja folkhälsan. I dag har Region Skåne IOP-avtal med ett flertal frivilligorganisationer. Att utveckla det arbetet är centralt.

Ofrivillig ensamhet utgör också en riskfaktor när det gäller hälsa och välbefinnande. Att minska denna är därför också viktigt och bör ske i nära samverkan med det civila samhället.

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck är ett omfattande folkhälsoproblem. Det får stora

konsekvenser för den som drabbas men även för samhället i stort. Det är en grundläggande mänsklig rättighet att leva ett liv fritt från våld. En viktig del i hälso- och sjukvårdens och tandvårdens uppdrag är att identifiera och motverka våldutsatthet i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Barnrättsfrågor är också en viktig del i detta som behöver förstärkas. Som stöd finns regional samordning och kunskapsstöd som kontinuerligt uppdateras och följs upp, såsom vårdprogram och riktlinjer samt utbildningar som vänder sig till alla verksamheter. ►Läs mer⁵

Under 2024 genomförs en utbildningsinsats riktad till vårdgivarna inom Hälsovalet kring barnrättsfrågor samt våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

TILLGÄNGLIGHET OCH KVALITET

Säker vård

Hälso- och sjukvården i Region Skåne är över lag säkra men behöver bli ännu säkrare. Även om andelen patienter som utsätts för undvikbara vårdskador är relativt låg är det i absoluta tal ett stort antal. Först och främst innebär detta ett lidande för de drabbade patienterna. Dessutom är vårdtiden för ett vårdtillfälle i slutenvård, där en patient har drabbats av en vårdskada, i genomsnitt dubbelt så lång och mer än var tionde patient som återinskrivs i slutenvård inom 30 dagar efter hemgång har en vårdskada. Med tanke på det stora antalet vårdtillfällen i regionen årligen, mer än 140 000 bara i somatisk vård, skulle även en relativt liten minskning av andelen vårdtillfällen med vårdskador, utöver att minska lidande för patienter, innebära att ett stort antal vårdtygn i slutenvård skulle kunna undvikas. Detta skulle i sin tur kunna öka antalet disponibla vårdplatser, minska behovet av överbeläggningar, utlokaliseringar och som en följd förbättra tillgänglighet och arbetsmiljö. Oavsett var i vårdkedjan som vårdskador uppstår, kan de påverka i flera led. En allvarlig vårdskada kan medföra bestående eller långvariga men, och involvera både sjukhusvård, primärvård och kommunal hälso- och sjukvård.

En av de vanligaste vårdskadorna i somatisk vård är vårdrelaterade infektioner. För att kraftsamla ska en särskild regional strategi och åtgärdsplan upprättas för fokusområdet vårdrelaterade infektioner som ett komplement till *Handlingsplan för ökad patientsäkerhet i Region Skåne*⁶ vars anslag är bredare och mer övergripande. En sådan kraftsamling kräver bland annat ett ökat vårdhygieniskt arbete och initiala resurstillskott, men färre vårdskador leder till mindre lidande och resursåtgång genom bland annat sparade vårdtygn och färre åtgärder kopplade till vårdskada, exempelvis reoperationer.

Personcentrerad hälso- och sjukvård

Personcentrerad hälso- och sjukvård är ett förhållnings-sätt som innebär att utgå från den enskilda personens förmågor, behov och förutsättningar samt involvera och anpassa vården efter individen inom ramen för lagstiftning

e. Hälso- och sjukvårdsnämnden §66 2023-06-22

och grundläggande etiska principer. Personcentrerad vård innebär ett partnerskap mellan patienter/närstående och professionella inom hälso- och sjukvården.

Staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tecknat en överenskommelse om att ta fram personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp (PSVF) inom olika sjukdomsområden i syfte att skapa en personcentrerad, jämlik och effektiv hälso- och sjukvård baserad på bästa tillgängliga kunskap. PSVF tas fram och beslutas i nationellt system för kunskapsstyrning hälso- och sjukvård och flertalet PSVF är under införande i Region Skåne. Samverkan med kommunal hälso- och sjukvård sker i enlighet med avtal om ansvarsfördelning mellan Region Skåne och de skånska kommunerna. ► [Läs mer](#)⁶

Palliativ vård

Palliativ vård är hälso- och sjukvård i syfte att lindra lidande och främja livskvaliteten för patienter med en eller flera livshotande sjukdomar. I vården ingår även stöd till patientens närstående. Den palliativa vården har utvecklats de senaste åren och *Region Skånes Strategiska plan för specialiserad palliativ vård* ger inriktning och mål som stöd i fortsatt utveckling.^f Som ett led i utvecklingen för en ökad jämlikhet, tillgänglighet, effektivitet och kvalitet samt en mer välorganiserad och helhetsorienterad process för patienten pågår införandet av *Personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp Palliativ vård*.

f. Hälso- och sjukvårdsnämnden §64 2020-05-15

Sårvård

Inom området sårvård pågår införandet av tre personcentrerade sammanhållna vårdförlopp. Dessa är PSVF bensår, svårålkta sår samt diabetesrelaterade fotkomplikationer. Dessa tillstånd medför inte sällan en påtagligt försämrad livskvalitet för patienten och höga kostnader för samhället, inklusive hälso- och sjukvården. ► [Läs mer](#)⁷ ► [Läs mer](#)⁸

Lymfödem

Lymfödem är ett kroniskt sjukdomstillstånd som kan ge betydande funktionsnedsättning och långvarigt behov av behandling. När patienten bedöms färdigbehandlad inom specialistvården remitteras patienten till hälsovalets vårdcentraler där en regional funktion, inom primärvården, införs 2024 som ombesörja beställning för de patienter som behöver förnya sina kompressionsdelar.

Nivåstrukturering och profilering

En strategi för fortsatt arbete med nationell högspecialiserad vård och utveckling av universitetssjukvården är under framtagande och för närvarande ute på remiss. Den kan komma att påverka flera delar i hälso- och sjukvårdssystemet. Strategin är en del i det pågående omställningsarbetet med nivåstrukturering, profilering och specialisering av sjukhusens uppdrag för att på bättre sätt använda befintlig kapacitet, kompetens och resurser samt förbättra kvalitet, tillgänglighet och patientsäkerhet inom sjukhusstyrelsens ansvarsområde. För de patienter som av medicinska skäl behöver universitetssjukvårdens kompetens och resurser ska

tillgängligheten vara god. Sjukhusstyrelse Sus uppdrag för öppen och slutenvård för boende i området Höör och Hörby som inte behöver universitetssjukvård övergår succesivt under 2024 till sjukhusstyrelse Kristianstad och sjukhusstyrelse Hässleholm. Under 2024 överförs även sjukhusstyrelse Sus uppdrag, för samlat remissansvar för personer som genomgått organiserad prostatacancer-testning och behöver fortsatt utredning, till sjukhusstyrelse Helsingborg. Medföljande finansiering för överfört remissansvar är inte helt färdigutredd och kommer att regleras 2024.

Tandvård

God och jämlik tandhälsa ska finnas i hela Skåne. Tandvårdsverksamheten som bedrivs i Skåne ska fokusera på hälsofrämjande, förebyggande och god tandvård på lika villkor för befolkningen.

Populationsbaserat arbete med fokus på att förbättra tandhälsan för barn och unga ska vara prioriterat. Folk tandvården Skåne AB ska vara marknadsledande avseende kvalitet och samtidigt ha en återhållsam kostnadsutveckling och prisutveckling för att inte vara prisdrivande på den skånska tandvårdsmarknaden och inte heller inom folk tandvården i Sverige. Styrelsen för Folk tandvården Skåne AB beslutar om kommande års prislista i enlighet med dessa riktlinjer. Folk tandvården Skåne AB:s förslag till prislista för 2024 fastställs därför att gälla i enlighet med styrelsens beslut (2023-10-13). Samverkan mellan tandvården, kommunerna och hälso- och sjukvården ska ske för att möjliggöra att grupper med risk för sämre munhälsa får regelbunden kontakt med tandvården, samt att föräldrar och barn så tidigt som möjligt får möta tandvården som en del av hälsoarbetet för barn både inom Hälsoval Skåne och inom kommunernas verksamheter.

PRIORITERADE OMRÅDEN UNDER PLANPERIODEN

Tillgänglig hälso- och sjukvård

Ingen patient ska behöva vänta orimligt länge på den vårdinsats som behövs. Tidsgränserna enligt vårdgaranti ska följas. Arbetet med att förbättra tillgängligheten behöver fortsätta. Prioriteringar i hälso- och sjukvården ska grundas i de etiska principerna människovärdesprincipen, behovs- och solidaritetsprincipen samt kostnadseffektivitetsprincipen. Företräde ska ges till den som har det största behovet av vård. Det är av största vikt att se helheten för varje patient och tillgängligheten ska finnas från första kontakt och genom hela vårdprocessen. Tillgången till vårdplatser behöver vara anpassat till behovet. Kompetensförsörjning är centralt för att öka tillgängligheten och Region Skåne ska verka för att säkerställa en långsiktig kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården.

Regionalt samarbete, verksamhetsutveckling och produktionsplanering på både regional och lokal nivå, så att exempelvis operationsresurser nyttjas optimalt, är centralt för att kunna tillgodose behovet av hälso- och sjukvård. För en bättre tillgänglighet behöver sjukhusstyrelserna i större

FOTO: © FOLKTANDVÅRDEN SKÅNE/NICKLAS RUDFELL

utsträckning samarbeta och gemensamt verka för att behoven tillgodoses och vårdgaranti efterlevs bland annat genom ökad omfördelning av långtidsväntande patienter till sjukhus med en bättre tillgänglighet.

För att nå målen om tillgänglighet inom den akuta hälso- och sjukvårdens alla delar är det särskilt viktigt att primärvård och hälsovalens alla aktörer verkar för arbetssätt där patienten inte behöver söka sjukhusens akutmottagning annat än då det är medicinskt nödvändigt. För att främja en jämlik hälso- och sjukvård som erbjuds digitalt och fysiskt i närheten av patienten behövs på sikt en regional styrning av tillgänglighet under kväll och helg. Krav avseende läkar-kompetens under kväll och helg i primärvård föreslås justeras för att främja jämlik hälso- och sjukvård.

Tillgängligheten till logoped för barn och unga med behov av logopediska insatser är låg och köerna ökar. Konsekvenserna för patienterna och deras familjer att vänta på behandling kan bli stora då kommunikation och språk är en fundamental funktion som i hög grad påverkar anknytning, socialt samspel, inlärning och psykisk hälsa. För att öka tillgängligheten ska ett tillfälligt vårdval för logopedi införas. Under 2024 genomförs förberedelser och beslut inför vårdval logopedi med planerad start i december 2024.

Akutsjukvård

Till akutsjukvård räknas akuta insatser på alla vårdnivåer så som ambulanssjukvård, hemsjukvård, primärvård och sjukhusvård såväl somatisk som psykiatrisk. Till akutsjukvård hör också psykiatri samt stora delar av intensivvård och operationsverksamhet. Akutsjukvården kräver beredskap dygnet runt och samverkan mellan olika vårdnivåer

FOTO: © CAJSA NOLSKOG

och specialiteter. Arbetet med att öka tillgänglighet i akut-sjukvården ska fortsätta, men primärvården ska vara den första instansen vid akut sjukdom eller skada i de flesta fall. För att nå målen om tillgänglighet inom den akuta vårdens alla delar är det särskilt viktigt att primärvård och hälso-valets alla aktörer verkar för arbetssätt där patienten inte behöver söka sjukhusens akutmottagning annat än då det är medicinskt nödvändigt. Patienter med konstaterade behov av inläggande vård på avdelning ska inte behöva gå via akutmottagning annat än då det är nödvändigt.

Inom ambulanssjukvården är det viktigt att fortsatt prioritera arbetet för kortare inställelsetider i alla skånska kommuner och särskild prioritet ska läggas på de kommuner där det idag är längst inställelsetider för de allra mest prioriterade larmen. Under 2024 ska en förutsättningslös utredning av den skånska ambulanssjukvården genomföras med fokus på driftsformer, tillgänglighet, beredskap och ekonomisk hållbarhet.

Nära vård med primärvård som nav

Nära vård behövs för att möta invånarnas behov, ökade förväntningar på tillgänglighet och flexibilitet i hälso- och sjukvården samt framtidsutmaningar avseende demografi, ekonomi och kompetensförsörjning. Samverkan i sjukvårdssystemets delar, ökade möjligheter till egenvård, vård i hemmet och användning av digitala verktyg ska vara en självklar del av vården. Hälso- och sjukvård ska ges på rätt vårdnivå utifrån patientens behov och erbjudas i både fysisk och digital form.

För flertalet invånare utgör 1177 e-tjänster, kommunal eller regional primärvård första vårdnivå vid behov av hälso- och sjukvård. Med ambitionen att fler ska komma rätt

i vården kommer en förstudie kring triage på primärvårds-nivå kopplat till akutmottagningarna genomföras.

Målsättningen är att vårdcentralerna för individen ska vara navet i samordningen med andra aktörer. Som navet i hälso- och sjukvården har vårdcentraler ansvar för koordinering av patientens samlade vårdbehov och ansvar för informationsöverföring mellan berörda aktörer. Genom att stärka vårdcentralerna förs vården närmare skåningarna, det främjar trygghet, tillit och kontinuitet. Skåningarna ska erbjudas primärvård som är jämlik och tillgänglig i hela Skåne.

Primärvårdens huvuduppgift är att erbjuda tillgänglig god och Nära vård, och en hög grad av kontinuitet med patientens behov i fokus. Förväntan är att primärvården ska agera motor i den skånska omställningen till Framtidens hälsosystem och den Nära vården där patienten får en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan. Tillsammans med kommunerna, sjukhusen, de privata vårdgivarna, civilsamhället och den skånska befolkningen ska primärvården genom konstruktivitet och dialog se till så att Skåne visar vägen i den nationella omställningsprocessen.

En strategi ska tas fram för den skånska primärvården utifrån Framtidens hälsosystem och utifrån den strategi för Nära vård som kommer tas fram av hälso- och sjukvårdsnämnden. Fler skåningar behöver få en fast namngiven läkarkontakt. Det råder brist på läkare i primärvården vilket försvårar införandet. En strategi för hur Socialstyrelsens riktvärde ska uppfyllas kommer utarbetas där kompetensförsörjning kommer stå i fokus.

Ett pilotprojekt har genomförts för att utveckla och testa mobila team närsjukvård som kompletterar och förstärker befintliga vårdgivare för att kunna erbjuda patienter vård i

hemmet i stället för på sjukhus. Mobila team närsjukvård ska stå för en sammanhållen mellanvårdsform där primärvården är navet i samverkan med övriga berörda vårdgivare i det geografiska området där teamet verkar.

Mobila team närsjukvård på primärvårdsnivå, inkluderat utvecklad basonkologi, ska införas i hela Skåne baserat på erfarenheter från pilotprojekt som genomförts. Detta för att jämlikt kunna erbjuda alla skåningar tillgång till mobil vård. Uppdraget inkluderar avancerad sjukvård i hemmet (ASIH) som ska tillgodose avancerade medicinska insatser, såväl kurativ som palliativ vård, för patienter som kan vårdas i hemmet oberoende av sjukdom. Mobil vård på sjukhusspecialistnivå ska bedrivas som tidigare.

Digitaliseringens möjligheter är stora. Primärvården ska rusta för att möta medarbetarnas och patienternas förväntningar på digital tillgänglighet och behovet av digitala hjälpmedel. Patienter och anhöriga som aktivt vill bidra i vårdprocessen genom till exempel egenmonitorering ska uppmuntras.

Primärvården tar ansvar för folkhälsan. Genom *Riktade hälsosamtal* får skåningarna upp ögonen för hur var och en kan ta bättre hand om sin hälsa. I hälsosamtalen får skåningarna hjälp med att identifiera ohälsosamma levnadsvanor men också stöd och verktyg för att genomföra livsstilsförändringar. De Riktade hälsosamtalen ska framöver även kunna erbjudas digitalt. En pilot med äldrecentraler ska genomföras, för att främja hälsa och för att bidra till att stärka det sociala sammanhanget och för att motverka ofrivillig ensamhet hos åsrika.

Förutsättningarna för familjecentralerna förbättras med målet att det ska finnas minst en familjecentral i varje kommun. Implementeringen av *Växa Tryggt*, ett utökat hembesöksprogram för barn mellan 0 och 15 månader fortsätter, samtidigt som möjligheterna för att breddinföra samverkansmodellen *Backa barnet* kommer utredas.

Cancervård

Södra sjukvårdsregionens Regionala cancerplan har som huvudmålsättning att minska antalet cancerfall, öka överlevnaden och förbättra livskvaliteten hos patienter med cancer ► [Läs mer](#)⁹. Genom att effektivt arbeta med Region Skånes handlingsplan ► [Läs mer](#)¹⁰, och de framtagna målen, inom bland annat cancerrehabilitering, kompetensförsörjning, palliativ vård och standardiserade vårdförlopp kan en god och jämlik cancervård nås.

Projekt och utvecklingsarbeten har genomförts inom flera av cancervårdens delar vilket hittills bland annat resulterat i uppföljningsmottagning för individer med ökad risk för ärftlig cancer, utökning av inbjudna åldersgrupper till tjock- och ändtarmscancerscreening, tekniska hjälpmedel vid hudcancerdiagnostik, utveckling av molekyldiagnostiska metoder, organiserad prostatacancerstestning samt digitala hjälpmedel för patientens delaktighet i vården där antal aktiva personer stadigt ökar i *Min vårdplan cancer 1177.se*.

Fokus på det multidisciplinära samarbetet inom processerna för de standardiserade vårdförloppen fortsätter och förstärks då en välfungerande patientprocess är grunden i cancervården som i sin helhet har flera utmaningar.

Psykisk hälsa

Region Skånes strategi för psykisk hälsa ska ligga till grund för utveckling inom området. Behovet av förebyggande arbete mot en ökande psykisk ohälsa, ensamhet och isolering är idag större än någonsin. Samlade insatser från region, kommuner och civilsamhälle behövs för att vända utvecklingen. Den psykiska ohälsan bland äldre är idag ett utbrett problem och äldre män är fortsatt överrepresenterade i självmordsstatistiken. Det viktiga arbetet med att minska suicid, inom samtliga åldersgrupper, ska fortsätta i enlighet med *Regional Strategi för Suicidprevention*.

Personer med en svår psykisk sjukdom, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning har på gruppnivå en sämre fysisk hälsa, kortare medellivslängd, sämre ekonomi, lägre sysselsättningsgrad och sämre upplevd livskvalitet jämfört med befolkningen som helhet. Även jämfört med grupper som har en kroppslig sjukdom eller funktionsnedsättning. Betydande insatser inom hela hälso- och sjukvården krävs fortsatt för att underlätta för personer i målgruppen att nås av vård och behandling. Stort fokus läggs även fortsättningsvis på samverkan med berörda aktörer inom och utanför Region Skåne. Resurser tillförs i syfte att öka tillgängligheten bland annat inom barn och ungdomspsykiatri (BUP) och vårduppdragen inom den nationella högspecialiserade vården. Samarbetet mellan BUP och elevhälsa ska fortsätta att stärkas också under det kommande året.

Samsjuklighet med både beroende och psykisk ohälsa är vanligt förekommande. En ökning av skadligt bruk och olika typer av beroenden har resulterat i att fler skåningar nu söker vård och behandling. Regeringen har nyligen lämnat slutbetänkande på utredningen *Från delar till helhet – Tvångsvården som en del av en sammanhållen och personcentrerad vårdkedja* (Samsjuklighetsutredningen). I slutbetänkandet föreslås bland annat att all behandling av skadligt bruk ska vara ett ansvar för regionernas hälso- och sjukvård samt att behandling för skadligt bruk och beroende ska ges samordnat med behandling för andra psykiatriska tillstånd. Om utredningens förslag beslutas kommer det att påverka hela hälso- och sjukvårdssystemet och få konsekvenser som behöver beaktas framöver. Som en förberedelse inför kommande reformer ska en utredning av den skånska missbruksvården genomföras i syfte att skapa en sammanhållen vård med ett helhetsperspektiv.

Brakarstyrd inläggning, vars syfte är att åstadkomma en ökad autonomi för personen som söker vård, innebär att patienter får möjlighet att själva välja att bli inlagda under kortare perioder. Möjligheten för patienten att själv påverka sin inläggning i heldygnsvården är idag en tydlig framgångsfaktor för patienter med självskadeproblematik.

FOTO: © FREDDY BILLQVIST

Önskad utveckling är att fler sjukdomsgrupper inkluderas under kommande år.

Arbetet för att säkerställa tillgängligheten till akutpsykiatrisk vård dygnet runt för skåningarna fortsätter. I detta ingår att se över hur tillgänglighet till akut psykiatrisk vård dygnet runt i hela Skåne kan tillförsäkras, med befintliga resurser, såsom de psykiatriska akutmottagningarna och psykiatriambulanserna.

Behovet av rättspsykiatrisk vård fortsätter att öka i takt med att fler döms till påföljden, något som regionen inte kan påverka. Detta medför dock ökade kostnader och ett behov av fler vårdplatser.

HÅLLBAR UTVECKLING I HELA SKÅNE

Digitalisering

Digitala verktyg och tjänster som ökar kvalitet, tillgänglighet, jämlikhet, delaktighet och självständighet för invånaren ska tas fram, erbjudas och användas. Skånes invånare ska uppleva att de inom hälso- och sjukvården erbjuds ett användarvänligt och lättillgängligt utbud av digitala tjänster och verktyg som möter deras behov.

Nya arbetssätt som ökar patientens delaktighet och skapar förutsättningar för bättre tillgänglighet genom digital specialistkonsultation är under utveckling och testas i olika pilotprojekt. Digital specialistkonsultation kan innebära ett trepartsmöte över video där patient, i de fall det är lämpligt, primärvårdsläkare på vårdcentralen och sjukhusspecialist i realtid har videomöte för gemensam bedömning och planering. Syftet är att skapa ett personcentrerat omhändertagande med direkt besked från sjukhusspecialist till patient och primärvårdsläkare angående fortsatt utredning och/eller

behandling. Arbetssättet bedöms ge en direkt och kvarstående positiv effekt på tillgängligheten genom att minska både det akuta och det planerade remissinflödet till sjukhus. Patienten får snabbt besked om nästa steg och färre patienter behöver vänta på tid till specialistvården. Det finns ännu ingen utvärderad modell för digital specialistkonsultation eller erfarenhet av breddinförande, varför det behöver utvecklas, utvärderas och vid lyckat resultat införas enligt utvecklad modell.

En tjänst som möjliggör att invånarna själva ska kunna boka, omboka och avboka tider till hälso- och sjukvården finns som e-tjänst 1177.se. Alla verksamheter ska, där det är tillämpligt, möjliggöra för invånarna att digitalt boka, omboka och avboka tid, och lägga ut tider som är bokningsbara genom e-tjänsten. För att underlätta för personer, som fått remiss till psykoterapi att boka tid för behandling, ska det påbörjade viktiga arbetet för att införa en digital plattform där utbud och tillgängliga vårdgivare framkommer genomföras.

Artificiell Intelligens (AI) bedöms allmänt komma att påverka både säkerheten och effektiviteten inom den svenska hälso- och sjukvården. Naturligtvis gäller detta också Region Skåne. Det är därför viktigt att regionen står väl förberedd inför denna utveckling. Ett aktuellt exempel i regionen är att olika AI-applikationer för stöd vid röntgen-diagnostik ska testas. Men det finns också faror och risker med att använda AI som måste identifieras och värderas. Arbetet med dessa måste fortsätta. Att det sker inom *Region Skånes Digitala Infrastruktur* är avgörande för att Region Skåne ska kunna bli en datadriven organisation och därmed också kunna dra nytta av den möjlighet AI kan ge.

MÅL OCH RIKTADE UPPDRAG

Region Skånes övergripande mål utgör mål för verksamheten. Uppföljning sker enligt bilaga uppföljningsplan 2024. Den skånska hälso- och sjukvården ska arbeta utifrån dessa mål samt inriktning och uppdrag beskrivna i Region Skånes verksamhetsplan med budget.^g Nedan anges nya uppdrag med fokus på utveckling och förändring. All verksamhet ska i övrigt fortsatt bedrivas enligt tidigare uppdrag och/eller beslut samt styrande dokument såsom strategier och planer vilka relaterar till de uppdrag, lagar, regler och policys som Region Skåne har att förhålla sig till. Det åligger samtliga nämnder/sjukhusstyrelser att ha en uppdaterad förteckning över dessa redan givna uppdrag. Utveckling för en mer automatiserad avtalsuppföljning är viktig för att säkerställa effektiv uppföljning och användningen av skattemedel.

Uppföljning sker enligt bilagan Region Skånes uppföljningsplan 2024 vilken omfattar nya samt ett urval av tidigare givna uppdrag. Uppföljning kommer även ske inom

g. Styrning av verksamheter som bedrivs enligt lagen om läkarvårdsättning (LOL), lagen om fysioterapierättning (LOF), lagen om valfrihetssystem (LOV) samt upphandlad vård i enlighet med lagen om upphandling (LOU), sker i särskild ordning.

området God vård samt i förekommande fall i särskild ordning, till exempel vid nationella överenskommelser. Regiongemensamma indikatorer, som underlag för uppföljning av måluppfyllelse, beskrivs i de flesta fall i Region Skånes Indikatorbibliotek ► [Läs mer](#)¹¹. Utveckling pågår inom flertalet områden såväl nationellt som regionalt varför uppdatering av indikatorer sker kontinuerligt.

I tabellen nedan anges nya riktade uppdrag. För vissa uppdrag som gäller från 2024 och framåt har ett förtydligande gjorts vilken styrelse eller nämnd som bär huvudansvaret för att driva uppdraget framåt.

Tidigare givna uppdrag samt nya uppdrag 2024 gäller tills vidare. All verksamhet ska i övrigt fortsatt bedrivas enligt tidigare uppdrag och/eller beslut samt styrande dokument såsom strategier och planer vilka relaterar till de uppdrag, lagar, regler och policys som Region Skåne har att förhålla sig till. Pågående utveckling och resultat av utredningar kan komma att påverka inriktning och uppdrag under året.

NYA UPPDRAG

BÄTTRE LIV OCH HÄLSA FÖR FLER	Berörd nämnd/styrelse
Hälsofrämjande och förebyggande insatser	
Kartlägga befintligt utbud av hälsofrämjande insatser i Region Skåne och vid behov komplettera utbudet.	Hälso- och sjukvårdsnämnden (huvudansvar), samtliga sjukhusstyrelser, primärvårdsnämnden, psykiatri-, rehabilitering- och hjälpmedelsnämnden, kulturnämnden, regionala utvecklingsnämnden
Genomföra utbildningsinsats till vårdgivarna inom Hälsovalet kring barnrättsfrågor samt våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.	Primärvårdsnämnden
TILLGÄNGLIGHET OCH KVALITET	
Säker hälso- och sjukvård	
Ta fram en regional strategi och handlingsplan för att minska vårdrelaterade infektioner. ^h	Hälso- och sjukvårdsnämnden
Personcentrerad hälso- och sjukvård	
Införa en regional funktion som ombesörjer beställningar åt patienter med lymfödem som behöver förnya kompressionsdelar. Patienterna ska själva kunna kontakta funktionen.	Primärvårdsnämnden
Nära vård	
Införa mobila team närsjukvård, inkluderat utvecklad basonkologi, i hela Skåne baserat på erfarenheter från pilotprojekt under förutsättning att projekten faller väl ut. ⁱ	Primärvårdsnämnden
Tillsätta en regional samordnare under 2024 som stöd i integreringen av utvecklad basonkologi i mobila team närsjukvård.	Hälso- och sjukvårdsnämnden

h. Särskild regional strategi och åtgärdsplan upprättas för fokusområdet som ett komplement till den mer övergripande "Handlingsplan för ökad patientsäkerhet i Region Skåne" (HSN §66 2023-06-22) vars anslag är bredare och mer övergripande.

i. Närsjukvårdsteam Landskrona HSN 2022-10-20, Utvidgning av projekt ny vårdform närsjukvårdsteam HSN 2023-05-04, Uppdrag i Region Skånes verksamhetsplan och budget 2023 med plan för 2024-2025, Utveckling av basonkologisk verksamhet i den nära vården HSN 2021-03-04, Uppdrag i Region Skånes verksamhetsplan med budget 2022

Nära vård forts.	
Ta fram en strategi för omställningen till Nära vård.	Hälso- och sjukvårdsnämnden (huvudansvar) Primärvårdsnämnden
Ta fram en strategi för den skånska primärvården utifrån Framtidens hälsosystem och utifrån den strategi för Nära vård som kommer tas fram av hälso- och sjukvårdsnämnden.	Primärvårdsnämnden (huvudansvar) Hälso- och sjukvårdsnämnden
Akutsjukvård	
Utreda den skånska ambulanssjukvården med fokus på driftsformer, tillgänglighet, beredskap och ekonomisk hållbarhet.	Hälso- och sjukvårdsnämnden (huvudansvar) Nämnd för operativ regional verksamhet
Psykisk hälsa	
Genomföra en utredning av den skånska missbruksvården, i syfte att skapa en sammanhållen vård med ett helhetsperspektiv, i väntan på implementeringen av kommande reformer kopplade till samsjuklighetsutredningen "Från delar till helhet".	Psykiatri-, rehabilitering- och hjälpmedelsnämnden (huvudansvar) Hälso- och sjukvårdsnämnden
Se över hur tillgänglighet till akut psykiatrisk vård dygnet runt i hela Skåne kan tillförsäkras, med befintliga resurser, så som psykiatriambulanser och psykiatriska akut-mottagningar.	Psykiatri-, rehabilitering- och hjälpmedelsnämnden (huvudansvar) Hälso- och sjukvårdsnämnden Nämnd för operativ regional verksamhet
Nivåstrukturer och profilering	
Sjukhusstyrelse Sus uppdrag för öppen- och slutenvård för boende i området Höör och Hörby överförs under 2024 till sjukhusstyrelse Kristianstad och sjukhusstyrelse Hässleholm. Avser ej universitetssjukvård. ^j	Sjukhusstyrelse Kristianstad Sjukhusstyrelse Hässleholm
Sjukhusstyrelse Sus uppdrag för samlat remissansvar för personer som genomgått organiserad prostatacancer-testning och behöver fortsatt utredning överförs under 2024 till sjukhusstyrelse Helsingborg.	Sjukhusstyrelse Helsingborg
HÅLLBAR UTVECKLING I HELA SKÅNE	
Berörd nämnd/styrelse	
Digitalisering	
Genomföra projekt för att utveckla ett nytt arbetssätt med digital specialistkonsultation i samverkan med berörda parter. Projektet ska skapa och utvärdera en modell som är möjlig att använda över hela Skåne vid lyckat utfall.	Primärvårdsnämnden (huvudansvar) Sjukhusstyrelse Sus Nämnd för operativ regional verksamhet
Alla verksamheter inom respektive sjukhusstyrelse och sjukvårdsnämnd ska där det är tillämpligt möjliggöra för invånarna att digitalt boka, omboka och avboka tid. ^k	Hälso- och sjukvårdsnämnden (huvudansvar) Nämnd för operativ regional verksamhet Primärvårdsnämnden Psykiatri-, rehabilitering- och hjälpmedelsnämnden Samtliga sjukhusstyrelser
Införa en digital plattform där personer som fått remiss till psykoterapi kan se utbudet och tillgängliga vårdgivare. ^l	Primärvårdsnämnden (huvudansvar) Nämnd för operativ regional verksamhet Regionstyrelsen

- j. Flytten påbörjas 2023 och justeringen av ramarna blir följd av detta.
k. Mål 2024: Att minst 50 procent av verksamheterna är anslutna till e-tjänsten och har bokningsbara tider tillgängliga digitalt.
l. Vårdval Psykoterapi Region Skåne

Övriga styrande dokument

Flera strategier och planer styr, samtidigt som målen i Region Skånes verksamhetsplan med budget, i den långsiktiga inriktningen i Region Skåne. I tabellen nedan beskrivs en del av dessa som har påverkan på hälso- och sjukvård. Samverkan med kommunal hälso- och sjukvård ska ske i enlighet med avtal om ansvarsfördelning mellan Region Skåne och de skånska kommunerna.

ÖVRIGA STYRANDE DOKUMENT

Region Skåne	
Framtidens hälsosystem	► Läs mer ¹²
Policy – lika rättigheter och möjligheter	► Läs mer ¹³
Strategi och riktlinje mot våld i nära relationer	► Läs mer ¹⁴
Vård för personer från andra länder – policy och riktlinjer	► Läs mer ¹⁵
Policy för barnets rättigheter	► Läs mer ¹⁶
Handlingsplan för genomförande av Strategi för Skånegemensam digitalisering område hälsa för perioden 2022–2023	► Läs mer ¹⁷
Hela människan, hela livet – Region Skånes strategi för kultur och hälsa	► Läs mer ¹⁸
Plattform för Region Skånes arbete i enlighet med nationell strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR)	► Läs mer ¹⁹
Cancerplan för Region Skåne 2022–2025	► Läs mer ²⁰
Region Skånes Strategiska plan för psykisk hälsa 2017–2023	► Läs mer ²¹
Region Skånes läkemedelsstrategi 2021–2024	► Läs mer ²²
Regional utvecklingsstrategi – det öppna Skåne 2030	► Läs mer ²³
Region Skånes Life Science-strategi	► Läs mer ²⁴
Region Skånes strategi för forskning och innovation inom hälso- och sjukvården	► Läs mer ²⁵
Handlingsplan för ökad patientsäkerhet i Region Skåne	► Läs mer ²⁶
Program för att tillgodose personer med funktionsnedsättning 2022–2025	► Läs mer ²⁷
Regionala strategier	
Cancerplan för Södra sjukvårdsregionen 2023–2025	► Läs mer ²⁸
Länsgemensam handlingsplan för suicidprevention	► Läs mer ²⁹

EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR OCH REGIONBIDRAG 2024

Den offentligt finansierade hälso- och sjukvården finansieras av de skånska skattebetalarna och genom statliga bidrag. En långsiktigt stark ekonomi är en förutsättning för att trygga verksamheterna och därmed ge regioninvånarna en god hälso- och sjukvård. All offentligt finansierad hälso- och sjukvård ska verka för att skattemedlen används effektivt.

En ekonomi i balans är nödvändigt för att kunna göra nödvändiga reinvesteringar i verksamheten, ha möjlighet att kunna parera för förändringar i sysselsättning, skatteunderlag och utjämningsystem samt att kunna möta oväntade händelser eller sämre tider utan att behöva göra drastiska nedskärningar i verksamheten. Varje verksamhetsår har unika förutsättningar, och 2024 påverkas ekonomin av bland annat uppskjutna vårdbehov efter covid-19-pandemin, ökade vårdbehov på grund av demografiska förändringar, inflation och ett osäkert världsläge.

De statliga medlen till regionen enligt särskilda överenskommelser mellan SKR och regeringen, ingår i den totala budgeterade finansieringen i skånsk hälso- och sjukvård. Berörda verksamheter ska, inom givna ekonomiska ramar, verka för att inriktningar och krav i överenskommelserna uppnås samt redovisa insatser och effekter.

Nuvarande ersättningsmodell för den somatiska specialistvården i Region Skånes regi är i huvudsak baserad på vården som bedrevs för tio år sedan. Den är således inte uppdaterad eller anpassad till utvecklingen fram till idag, som är betydande. Då den är en rak anslagsmodell bidrar den inte heller till att främja behovet av en ökad produktivitet och effektivitet som krävs för att åtgärda problem inom såväl ekonomi som tillgänglighet. En ny ersättningsmodell har tagits fram inför 2024 som skapar en tydligare koppling mellan produktionsuppdrag och finansiering, vilket får anses vara en grundförutsättning för att modellen i sig ska kunna bidra till en förbättrad produktivitet. En sådan koppling bidrar också till att förenkla uppdragsflyttar mellan sjukhusen, då det finns en finansiering som på förhand är kopplad till ett specifikt uppdrag. Därutöver kommer modellen ge stöd till innovation och utveckling samt kunna bidra till omställning till Framtidens hälsosystem. Även om en ny ersättningsmodell inte löser alla problem är den ett viktigt bidrag i att förstärka effekterna av övrig ledning och styrning om dessa drar åt samma håll.

Regionbidrag till sektor hälso- och sjukvård 2024

Nedan beskrivs i stora drag förändringen av nämnders och styrelser regionbidrag. Mer detaljer kan utläsas i avsnitt Ekonomi och respektive nämnds/sjukhusstyrelses regionbidrag kan utläsas i bilagorna 4a-b.

Regionbidraget till sektor hälso- och sjukvård 2024 ökas med 4 597,3 miljoner kronor och uppgår till 47 060,6 miljoner kronor.

Hela sektorn har erhållit generella uppräknningar, för kostnadstäckning 2023 samt 2024, enligt ovan. Sjukhusstyrelserna samt personaldriven enhet kognitiv medicin har därutöver erhållit riktat omställningsstöd, kopplat till det strukturella underskottet i sektorn. Omställningsstödet syftar till att stärka budgetstyrningen under det påbörjade omställningsarbetet under 2024 och resterande planperiod. Det förväntas att omställningsarbetet, utöver positiva effekter på tillgänglighet och kvalitet, också ska ge synbara effekter kostnadsutvecklingen under 2024 och under resten

FOTO: © BENGT FLEMARK

FOTO: © EMIL LANGVAD

av planperioden och den generella uppräknings av regionbidragen har anpassats efter detta.

All verksamhet inom Region Skåne som är solidariskt finansierad av Södra sjukvårdsregionen ska erhålla uppräknings för 2024 i enlighet med avtalsförhandlingen för 2023.

Primärvårdsnämndens resultatkrav om 37,5 miljoner kronor tas bort.

Incitamentsmodell för operationsverksamheten inom specialiserad somatik kvarstår under 2024 och räknas upp motsvarande hälso- och sjukvårdsnämndens uppräknings för 2024.

En ny beräkningsgrund för regionbidraget till de åtta sjukhusstyrelserna införs 2024. Modellen bygger på historiskt utförd produktion beskriven i vårdkostnadsdatabasen för 2022. Modellen ger en procentuell fördelning av det totala regionbidraget till de åtta sjukhusstyrelserna, som därefter justeras med eventuella nya uppdrag eller verksamhetsflyttar som inte finns med i vårddata från 2022. Då

modellen ger relativt stora slag appliceras en dämpare på modellen som begränsar effekten under 2024, både uppåt och neråt, för sjukhusstyrelserna, i förhållande till dagens regionbidrag.

Hälso- och sjukvården erhåller riktade satsningar för:

- Utbyggnad mobila team i primärvårdens regi 200 miljoner kronor 2024, samt ytterligare 90 miljoner 2025 motsvarande helårseffekt av planerad utveckling
- Robust försörjning av läkemedel 30,8 miljoner kronor
- Assisterad befruktning 6,5 miljoner kronor
- Förstärkning Hälsoval Skåne 250 miljoner kronor.
- Förstärkning mödra- och barnhälsovårdpsykologer inom primärvården 6,2 miljoner kronor.

Folktandvården Skåne AB:s förslag till prislista för 2024 fastställs att gälla i enlighet med Folktandvården Skåne AB:s beslut 2023-10-13.

FOTO: REGION SKÅNE NEWSDESK

Kollektivtrafik

UTMANINGAR OCH MÖJLIGHETER

Det finns flera utmaningar kopplat till budget 2024 för kollektivtrafiken, de största är avtalet om open books i Öresundstågstrafiken, priserna på drivmedel och borttagna skattesubventioner på biogas. Att Sverige befinner sig i en lågkonjunktur syns i avtalsenliga prishöjningar från Skånetrafikens leverantörer, kopplat till att de index som används i avtalen för att justera priserna, ökat snabbare än normalt. Avtalet om open books innebär att de kostnader som leverantörerna av Öresundstågstrafiken har ersätts till fullo.

Vidare påverkas kostnaderna av priset på energi. För busstrafiken som drivs av el ersätts Trafikföretagen enligt index i avtalen. Kostnaderna kopplat till drivmotorströmmen i tågtrafiken avgörs av priset i Trafikverkets upphandlingar och tillgången på el. Den borttagna skattesubventionen på biogas ökar kostnaderna för busstrafiken och hur subventionen ska hanteras retroaktivt har Skatteverket inte beslutat ännu. Den höga inflationen påverkar även alla övriga kostnader, exempelvis för hyror. De kostnadsökningar på upp till tio procent som sker på den privata marknaden påverkar direkt Skånetrafikens kostnader.

Äldre tecknade avtal om förändrad trafik eller andra åtgärder kan vara kostnadsdrivande och bör identifieras och ses över för att anpassas det rådande ekonomiska läget. Konsekvensen kan dock innebära att trafikstarter skjuts fram och riskerar att befintlig trafik i vissa fall blir full och därmed påverkar kundnöjdheten och resandeökningen. Avtalet med danska Transportministeriet om 10-minutertrafik över bron bör följas upp ordentligt för att säkerställa

att trafikutbudet matchar efterfrågan. På sikt kan reglerna för produktutbudet i Trafikförsörjningsprogrammet behövas ses över, då de ibland är begränsande för trafikutbudet.

Driftsättningen av det digitala stödet för serviceresor ska effektivisera verksamheten och kan minska behovet av resurser och därmed sänka verksamhetens kostnader.

Sammanfattningsvis skulle ett uppdrag till hälso- och sjukvårdsnämnden och kollektivtrafiknämnden att tillsammans se över de tre åtgärderna; medicinska kriterier för sjukresa, krav på sjukvården att använda digitala kanaler för beställning av sjukresa samt gratis kollektivtrafik till planerade vårdbesök på sikt kunna sänka kostnaderna.

BÄTTRE LIV OCH HÄLSA FÖR FLER

Ett hållbart resande

Region Skånes viktigaste prioritering under 2024 är att fortsätta utvecklingen mot en högre kundnöjdhet, punktlighet och geografisk tillgänglighet i enlighet med de höga målsättningar som anges i Region Skånes trafikförsörjningsprogram.

En välfungerande kollektivtrafik bidrar positivt till den regionala utvecklingen och miljön. Den verkar dock inte i ett vakuum, utan är beroende av sin omvärld. Endast i ett tydligt samspel med skåningarna, kommunerna, företagen, organisationerna, skolorna och samhällsservicen i stort kan trafiken utvecklas. Kollektivtrafiken vidgar människors arbetsmarknad, ökar sysselsättningen, förbättrar hälsa och trafiksäkerhet samt skapar ett mer jämlikt samhälle. När fler väljer att åka kollektivt bidrar det också till att minska klimatutsläppen i stort. Den allmänna kollektivtrafiken är

fossilfri. När det gäller serviceresor körs även dessa främst på förnybart bränsle såsom biogas eller förnybar el. En del av serviceresorna körs dock idag med dieselfordon CO₂-utsläppen från dessa resor klimatkompenseras. Arbetet fortsätter för att även den särskilda kollektivtrafiken ska bli fossilfri.

Resandeprognosen visar att resandet ökat snabbare än förväntat och är tillbaka på den nivå som fanns innan pandemin men även att resandemönstret förändrats. För att kunna skapa ekonomiska förutsättningar för att trafiken i hela Skåne ska kunna bestå och utvecklas, inte bara i de tätbefolkade delarna, ska kollektivtrafiken fortsätta att utvecklas. Graden av nytta styrs dock av att befintliga resurser används på ett effektivt sätt och att självfinansieringsgraden bibehålls eller ökar. Region Skåne, genom kollektivtrafiknämnden, ska fortsatt utveckla sitt samlade trafikutbud baserat på efterfrågan och resandebehov i syfte att effektivisera, differentiera och i högre grad skapa effekter som anges ovan. Synkronisering mellan trafikslag, med syfte att exempelvis busstrafik matchar med anslutande tågtrafik är en viktig del av detta. I Skånes större städer gäller detta också i allt större och större utsträckning även byten mellan bussar.

En fungerande kollektivtrafik är en förutsättning för sysselsättningskapande tillväxt. Varje förändring i trafikutbud och tidtabeller har inverkan på kommunnivå och dess invånare. Skånetrafikens utvecklade samarbete med de skånska kommunerna i samband med förändringar i trafikutbudet ska sträva efter att fler skåningar ska välja att resa kollektivt.

Kommunerna står också för flera samhällsbetalda resor, exempelvis skolskjuts. Därför ska kollektivtrafiknämnden kontinuerligt utveckla samarbeten med kommunerna för att samordna samhällsbetalda resor eftersom det kan utgöra grunden för en utbyggd kollektivtrafik.

TILLGÄNGLIGHET OCH KVALITET

En trygg kollektivtrafik

Den främsta orsaken till att resenärerna känner sig otrygga, är risken för förseningar, följt av att informationen är bristfällig. Därefter följer bråkiga och stökiga personer eller att utsättas för brott. Resenärerna i kollektivtrafiken ska kunna känna sig trygga under hela resans gång. De ska vara trygga med att tåg och bussar håller tidtabellen och att korrekt information om störningar ges. Resenärer, liksom personal, ska också vara säkra på att slippa hot och våld i kollektivtrafiken. De trygghetskapande åtgärder som initierats av kollektivtrafiknämnden ska vid positivt utfall fortsätta att utvecklas. Det handlar om livekameror på bussar som via en larmcentral gör det möjligt att omedelbart tillkalla ordningsvakter eller polis, samt flexibla nattstopp som möjliggör avstigning längs bussens färdlinje mellan hållplatser. Ny teknik ska också användas för att förenkla att lösa biljett och även minska och försvåra fuskåkande.

Skånetrafiken har i uppdrag att utveckla sitt trygghetsarbete, som genomsyrar allt från utformningen av hållplatser till motverkande av spårspring, i nära samarbete med andra aktörer. Även tryggheten på väg till och från kollektivtrafiken är en del av detta. Kollektivtrafiknämnden och Skånetrafiken samverkar med de tre största städerna i Skåne för att öka tryggheten vid kollektivtrafiknoder genom att gemensamt skapa möjligheter för olika trygghetskapande åtgärder. För att öka tryggheten för såväl personal som resenärer ska detta arbete fortsätta och utvecklas vidare.

HÅLLBAR UTVECKLING I HELA SKÅNE

En kollektivtrafik för hela Skåne

Kollektivtrafiknämnden behöver fortsätta utveckla verksamheten mot nya moderna lösningar som är anpassade utifrån nya behov så att ett effektivt och hållbart transportsystem uppnås och en långsiktig hållbarhet säkras.

FOTO: SKÅNETRAFIKEN/LARS DAREBERG

FOTO: SKÅNETRAFIKEN/LARS DAREBERG

FOTO: SKÅNETRAFIKEN/LARS DAREBERG

Inom den skånska kollektivtrafiken reser unga, studenter och grupper idag till rabatterade priser. En motsvarande rabatt för seniorer kommer att införas under 2024.

Anropsstyrd trafik är en viktig faktor för en effektiv och hållbar kollektivtrafik i de delar av Skåne där det inte är hållbart att utföra kollektivtrafik på ett traditionellt sätt. De pilotprojekt som sjuösatts gällande flexibel landsbygdstrafik, ska fortsätta och utvecklas för att stärka landsbygdstrafiken. Det är hos trafikoperatörerna störst kompetens och erfarenhet kring att planera och köra busstrafik finns. Med hjälp av digitala verktyg för beställning är trafiken därför tänkt att utföras av trafikoperatörer.

Regionfullmäktige har i uppdrag till kollektivtrafiknämnden och Skånetrafikens satsat stort på digitalisering under de senaste åren. Det handlar om att främja tekniska lösningar i samarbete med de aktörer som finns på marknaden och är drivande i utvecklingen av framtidens kollektivtrafik. Ambitionsnivån ska fortsatt vara hög för såväl den allmänna som den särskilda kollektivtrafiken, allt för att ge resenärerna en så smidig resa som möjligt.

Serviceresorna är en viktig del av Skånetrafikens uppdrag från regionfullmäktige och ska präglas av trygghet och värdighet. Den åldrande befolkningen ökar behovet och kraven på serviceresor men även ett förändrat arbetssätt inom sjukvården som medför längre resvägar. För att möta det ökade behovet av serviceresor ska det utredas hur en överflyttning kan ske från sjukresor till den allmänna kollektivtrafiken för de som har möjlighet att resa med denna. Detta ska ske i samverkan med hälso- och sjukvårdsnämnden och sjukhusstyrelserna. Den digitala utvecklingen inom serviceresor, där funktioner som att boka resor i en app, få påminnelse om sin resa och besked om när bilen är på väg, ska bli verklighet genom ett nytt systemstöd som delvis införs under 2024 och fullt ut under 2025.

Det pågående arbetet för att tillgänglighetsanpassa kollektivtrafiken är ett viktigt steg mot visionen att alla skåningar ska kunna nyttja fördelarna med en modern kollektivtrafik. Samverkansarbetet för tillgänglighetsfrågor ska fortsätta för att nå de högt uppsatta målen i Region Skånes trafikförsörjningsprogram.

MÅL OCH RIKTADE UPPDRAG

Region Skånes övergripande mål utgör mål för verksamheten. Uppföljning sker enligt bilaga uppföljningsplan 2024. Kollektivtrafiknämnden ska arbeta utifrån dessa mål samt inriktning och uppdrag beskrivna i Region Skånes verksamhetsplan med budget. Nedan anges nya uppdrag med fokus på utveckling och förändring. All verksamhet ska i övrigt fortsatt bedrivas enligt tidigare uppdrag och/eller beslut samt styrande dokument såsom strategier och planer vilka relaterar till de uppdrag, lagar, regler och policyer som Region Skåne har att förhålla sig till. Det åligger samtliga nämnder att ha en uppdaterad förteckning över dessa redan givna uppdrag.

EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR OCH REGIONBIDRAG 2024

Mer detaljer kan utläsas i avsnitt Ekonomi och respektive nämnds/sjukhusstyrelses regionbidrag kan utläsas i bilagorna 4a-b.

Kollektivtrafiknämnden

Regionfullmäktige har i tidigare beslut fastställt att årlig justering av kollektivtrafiktaxan skall göras i paritet med förändringar i Konsumentprisindex (KPI). Då rådande höga inflationsnivå i stor utsträckning har inverkan på KPI skulle detta medföra en påtaglig taxehöjning. I syfte att värna Skånetrafikens resenärer samt undvika minskat resandeynderlag föreslås därför att undantag från fastställd uppräkningsfaktor görs och att kollektivtrafiktaxan för år 2024 fastställs till +2,7 procent. Kollektivtrafiknämnden erhåller utöver generell uppräkning om 86,6 miljoner kronor en riktad förstärkning om 175,0 miljoner kronor. Totalt ökar regionbidraget med 318,6 miljoner kronor och uppgår till 4 027,2 miljoner kronor.

NYA UPPDRAG

Ansvarig nämnd/styrelse

Utreda hur en överflyttning kan ske från sjukresor till allmänna kollektivtrafiken för de som har möjlighet att resa med denna. Uppdraget ska ske i samverkan med hälso- och sjukvårdsnämnden och sjukhusstyrelserna.	Kollektivtrafiknämnden (huvudansvar) Hälso- och sjukvårdsnämnden Samtliga sjukhusstyrelser
Införa seniorrabatt under 2024.	Kollektivtrafiknämnden

FOTO: © SKÅNES DANSTEATER/GOING STEADY/THOMAS ZAMOLO

Kulturverksamhet

UTMANINGAR OCH MÖJLIGHETER

Skåne har ett rikt kulturliv. Region Skåne ska sträva efter att det finns ett brett utbud av hög kvalitet i Skåne för alla att ta del av och delta i. Ett rikt konst- och kulturliv skapar utvecklingskraft hos både människor och samhälle.

En förutsättning för det rika kulturliv som vi har i Skåne är att det finns ett utbyggt nätverk av kulturinstitutioner, fria grupper, idéburna organisationer och andra kulturaktörer som representerar olika konstnärliga och kulturella former och uttryck. För att så många som möjligt ska kunna ta del av konst- och kulturlivet är det viktigt att det inom Region Skåne arbetas tvärssektoriellt och i dialog och samarbete med Skånes alla kommuner och andra kulturaktörer.

Regionfullmäktige har beslutat om *Regional kulturplan för Skåne 2021–2024* och Region Skånes kulturpolitiska mål: ”Hela Skåne ska utveckla och ha tillgång till ett rikt och dynamiskt kulturliv av hög kvalitet, med både bredd och spets, som fler ska ha förutsättningar att delta i och ta del av på lika villkor.” Genom att konsekvent och metodiskt arbeta för att det kulturpolitiska målet ska nås bidrar kulturnämnden till Region Skånes övergripande mål. Under 2024 tas en aktualiserad kulturplan fram för 2025–2028.

Kulturlivets oberoende, den konstnärliga friheten och principen om ”armlängds avstånd” ska upprätthållas. I detta ingår kulturnämndens stödgivning. Därtill har kulturaktörer och -institutioner möjlighet att söka finansiering till sin verksamhet utanför och som komplement till de offentliga stödstrukturerna för att på så sätt öka sin grad av självfinansiering. Detta bidrar till att stärka kulturaktörernas ekonomiska hållbarhet.

BÄTTRE LIV OCH HÄLSA FÖR FLER

Barn och unga

Att barn och unga ges förutsättningar att såväl ta del av som aktivt skapa konst och kultur är prioriterat. Det är genom att uppleva, delta, påverka, skapa, tänka och lära sig nytt som vi människor utvecklar förmåga till självständighet, kreativitet och välmående, vilket stärker oss som demokratiskt sinnade individer. En viktig del av detta är insatser för att stärka barns och ungas läs- och skrivförmåga.

Kultur och hälsa

Kulturens roll i vårdsammanhang ska utvecklas och kulturinsatser inom det förebyggande och hälsofrämjande folk-

FOTO: © MALMÖ OPERA/DON GIOVANNI/JONAS PERSSON

FOTO: © NEWS ØRESUND/JENNY ANDERSSON

hälsoarbetet ska prioriteras. Detta ska ske genom en ökad tvärssektoriell samverkan mellan Region Skånes nämnder och förvaltningar samt samverkan med externa aktörer såsom kommuner, kulturaktörer, idéburna, akademi och näringsliv.

Region Skånes konstsamling ska vara en drivande och konstnärligt utforskande kraft, med omsorg om människan. En hållbar hantering av och pedagogisk användning av konstsamlingen fungerar som en värdefull resurs i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. På samma sätt är en utveckling av politikområdet *Gestaltad livsmiljö* ett redskap för en hållbar, hälsosam samhällsutveckling där konst och kultur bidrar till goda vistelsemiljöer såväl inom Region Skånes sjukhusområden som i samhället i stort. Arbetet stärker även konstnärers arbetsmarknad.

TILLGÄNGLIGHET OCH KVALITET

Såväl bredd som spets

Region Skåne har en tydlig målsättning om att kulturen ska nå och angå fler invånare. För breddad delaktighet i kulturlivet krävs utvecklade arbetssätt och metoder för att bygga relationer till invånarna – resurser som främjar utveckling på tvärs i kulturlivet. Arbetet med breddat deltagande, till exempel publikutveckling, i kultursektorn behöver stärkas.

Studieförbunden når med sin breda verksamhet många människor och genom ett inkluderande förhållningssätt till lärande bidrar de till ökad delaktighet, kreativitet och utveckling av det skånska kulturlivet.

En viktig målsättning är att det i Skåne ska finnas goda förutsättningar för professionellt konstnärligt skapande. Detta skapar i sin tur en möjlighet för hög kvalitet och konstnärlig frihet. För detta krävs hållbar finansiering och ökad samverkan.

Arbetet med demokratifrämjande insatser och medborgardialog ska bygga på kunskap och ta avstamp i ett rättighetsbaserat arbetssätt och förhållningssätt i syfte att ge röst åt fler.

Kulturella och kreativa branscher

Potentialen för den skånska kultursektorn inom de kulturella och kreativa branscherna är stor. Möjligheterna till extern finansiering från såväl nationellt som EU-håll är goda, vilket ska tillvaratas.

Dataspelsbranschen är under stark utveckling i Skåne. Antalet företag och arbetstillfällen växer snabbt, vilket skapar möjligheter för en mängd konst- och kulturområden. För att ta tillvara den potentialen ges kulturnämnden i uppdrag att verka för att ett nationellt spelinstitut etableras i Skåne. Inspiration kan här dras från den nyss beslutade etableringen av ett danskt spelinstitut i Köpenhamn samt från hur Svenska filminstitutet arbetar.

HÅLLBAR UTVECKLING I HELA SKÅNE

Vårt gemensamma kulturarv

En kunskap om vår historia skapar goda förutsättningar att bättre förstå vår samtid och rustar oss även inför kommande samhällsförändringar. Det rika skånska kulturarvet ska därför vara tillgängligt för de som bor, besöker och verkar här. En viktig uppgift är att kulturnämnden i samverkan med relevanta aktörer främjar kompetensutveckling, kunskapsutbyten och professionella nätverk. Utvecklingsarbetet ska främja kulturarv som en viktig resurs för en långsiktig hållbar samhällsutveckling.

En förutsättning för ett tillgängligt kulturarv är en hållbar hantering av museisamlingarna.

FOTO: © ELLEN WINBERG

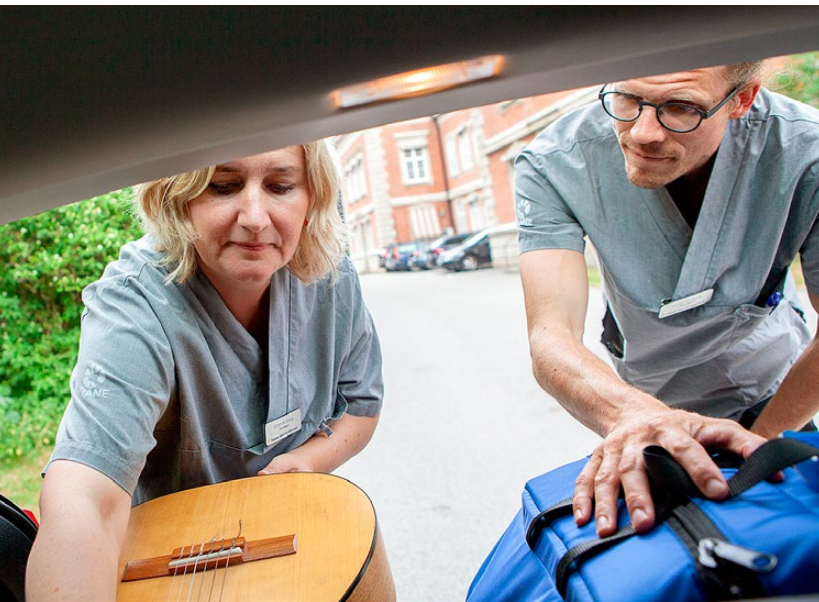

FOTO: © APEŁOĢA

MÅL OCH RIKTADE UPPDRAG

Region Skånes övergripande mål utgör mål för verksamheten. Uppföljning sker enligt bilaga uppföljningsplan 2024. Kulturnämnden ska arbeta utifrån dessa mål samt inriktning och uppdrag beskrivna i Region Skånes verksamhetsplan med budget. Nedan anges nya uppdrag med fokus på utveckling och förändring. All verksamhet ska i övrigt fortsatt bedrivas enligt tidigare uppdrag och/eller beslut samt styrande dokument såsom strategier och planer vilka relaterar till de uppdrag, lagar, regler och policys som Region Skåne har att förhålla sig till. Det åligger samtliga nämnder att ha en uppdaterad förteckning över dessa redan givna uppdrag.

EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR OCH REGIONBIDRAG 2024

Mer detaljer kan utläsas i avsnitt Ekonomi och respektive nämnds/sjukhusstyrelsens regionbidrag kan utläsas i bilagorna 4a-b.

Kulturnämnden

Kulturnämnden erhåller generell uppräknig om 8,1 miljoner kronor. Därutöver tillförs nämnden 2,4 miljoner kronor från regionstyrelsen för förstärkt demokratiarbete. Totalt uppgår nämndens regionbidrag till 357,4 miljoner kronor.

NYA UPPDRAG

Ansvarig nämnd/styrelse

Att verka för ett nationellt spelinstitut i Skåne.

Kulturnämnden

FOTO: © APELÖGA

Regional utveckling

Region Skåne har det regionala utvecklingsansvaret i Skåne. Regionala utvecklingsnämndens ambition är att utifrån detta uppdrag vara kommunernas region, vilket innebär att vara en samordnande och stödjande regional kraft. Region Skåne vill skapa förutsättningar för invånarna i Skåne att kunna bo och verka i hela regionen, både genom samverkan med externa aktörer och aktivt bidra till den egna organisationens omställningsarbete. I linje med den regionala utvecklingsstrategin *Det Öppna Skåne* och Region Skånes övergripande mål är regionala utvecklingsnämndens inriktning under 2024 att, tillsammans med olika aktörer, arbeta för att möjliggöra en bättre hälsa för fler, öka näringslivets konkurrenskraft, stärka kompetensförsörjningen och bidra till ett sammanbundet Skåne. Det är också av största vikt att utvecklingen i Skåne sker på ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart sätt i linje med Agenda 2030.

För att bidra till förverkligandet av *Det Öppna Skåne* prioriterar regionala utvecklingsnämnden följande fyra områden för att utveckla ett hållbart Skåne:

- Bättre hälsa för fler: skapa förutsättningar för goda levnadsvanor och att i samarbete med andra förbättra befolkningens psykiska och fysiska hälsa.
- Ett konkurrenskraftigt näringsliv: ska säkra en hållbar regional tillväxt, öka näringslivets produktivitet samt skapa förutsättningar för ökad sysselsättning både inom fler företag och genom hållbar företagstillväxt.
- Stärkt kompetensförsörjning: se till att matchningen mellan kompetens och arbetsgivare fungerar, stärka den

skånska arbetsmarknaden och anställdas livslånga lärande.

- Ett sammanbundet Skåne: verka för att den regionala fysiska planeringen skapar mervärde för invånare och förutsättningar för företag i Skåne genom långsiktig fysisk planering och infrastrukturutveckling.

UTMANINGAR OCH MÖJLIGHETER

Skåne har flera utmaningar som till exempel låg produktivitet, högre arbetslöshet än riket, en infrastruktur med stort investeringsbehov och en ökad psykisk ohälsa bland unga. Dessa utmaningar riskerar också att förstärkas på grund av världsläget, energipriser och inflation.

BÄTTRE LIV OCH HÄLSA FÖR FLER

Befolkningens hälsa påverkas till stor del av faktorer som ligger utanför hälso- och sjukvården. Hälso tillståndet i termer av olika kroniska sjukdomar och dödlighet hänger samman med livsbetingelser och därför kan inte ohälsa enbart mötas med en utbyggd och mer effektiv sjukvård. Utmaningen kan bara lösas genom en samlad regional satsning på en ny gemensam helhet som omfattar såväl hälsopromotion, omsorg, sjukdomsprevention som sjukvård. Det innebär att samhällets olika aktörer måste agera i samklang för att skapa en livsmiljö som ger alla människor förutsättningar för en god hälsa. I arbetet med målet *Bättre liv och hälsa för fler* behövs därför breda hälsofrämjande insatser som främjar goda levnadsvanor och förebygger såväl fysisk som psykisk ohälsa. Regionala utvecklings-

nämndens roll är att tillsammans med hälso- och sjukvården, kommuner, lärosäten, den idéburna sektorn och näringslivet stödja utvecklingen av ett framtida hållbart hälsosystem. Den psykiska ohälsan bland barn och unga är särskilt oroande och är ett prioriterat område.

Ett konkurrenskraftigt näringsliv

Många företag har haft det tufft både under pandemin och i den rådande energisituationen vilket framåt kommer att medföra fortsatta utmaningar, som kan få konsekvenser i form av arbetslöshet och lägre skatteintäkter. Därför måste Region Skånes arbete med att stärka den skånska konkurrenskraften, stärka näringslivets produktivitet och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande hållbara företag fortsatt prioriteras och växlas upp.

Infrastruktur och transporter

En grundläggande förutsättning för regional utveckling och för att klara klimatomställningen är ett väl utvecklat infrastruktursystem som stödjer näringslivet, arbetsmarknad och den offentliga servicen. För att ta del av statliga investeringar behöver aktörerna i Skåne vara eniga och kraftsamla kring en gemensam *Skånebild*. Region Skåne ser att utbyggnad av dubbelspår på flera skånska järnvägssträckor, en sexfilig motorväg på E6:an och ett fortsatt arbete för en ny fast förbindelse över Öresund är prioriterat. Om en ny förbindelse ska bli verklighet krävs det att den svenska och danska regeringen inleder en bilateral utredning angående person- och godstransporter över Öresund. Cykelvägar är en viktig del för att knyta ihop orter med infrastrukturnoder samt minska utsläppen i samband med resande.

Region Skåne är fortsatt en stark mat- och dryckesregion. Här finns hela näringskedjan och stora kunskaper inom livsmedelsindustrin liksom en betydande del av Sveriges

forskning och utveckling. Region Skåne ska fortsätta arbeta för att bli en försöksregion för gårdsförsäljning av öl och vin. Det skulle ytterligare stärka Skånes position som ledande inom mat och dryck och gynna vår redan breda turistnäring, inte minst på landsbygden. I arbetet med Skåne som både mat-, dryck- och turistdestination är de regionala gröna näringarnas möjlighet att utvecklas och expandera viktig. De kreativa och kulturella näringarna är viktiga för både den som bor i och den som besöker Skåne. Här behöver regionala utvecklingsnämndens gemensamma arbete med kulturnämnden fortsätta.

Många söker sig till våra naturområden. Antalet vandrare som nyttjat Skåneleden har ökat rejält senaste åren. Region Skåne fortsätter utvecklingen av Skåneleden för att säkra att skåningarna kan stärka sin hälsa och njuta av den skånska naturen samt bevara våra grönområden. Många besöker Skåne för den vackra naturen och rekreativiteterna. Region Skåne fortsätter satsningen på cykelvägar inom ramen för den regionala infrastrukturplanen. Vidare fortskrider arbetet med olika rekreativleder för aktiviteter som exempelvis mountainbikeleder och kanotsträckor.

TILLGÄNGLIGHET OCH KVALITET

Stärkt kompetensförsörjning

Tillgången till kompetens är en av de största utmaningarna för näringslivet och offentliga arbetsgivare. Därför satsar Region Skåne på åtgärder som syftar till att öka matchningen mellan tillgång och efterfrågan på kompetens. Skånes folkhögskolor är en viktig del i utbildningssystemet och Region Skåne fortsätter finansiera dessa enligt framtagen överenskommelse. Ska Region Skåne i framtiden kunna kompetensförsörja sina verksamheter kommer det krävas åtgärder och insatser för att fler ska utbilda sig inom den egna organisations bristyrken. Där är folkhögskolorna också en viktig aktör.

FOTO: NEWS ØRESUND/JOHAN WESSMAN

FOTO: APELÖGA

Region Skåne är Skånes största arbetsgivare. Insatser som syftar till att fler ska välja Region Skåne som arbetsgivare är fortsatt prioriterat. Sommarjobb inom våra verksamheter syftar till att stärka Region Skåne som en attraktiv arbetsgivare och säkra framtida rekryteringsbehov. Satsningen på sommarjobb ska både fortsätta och expanderas så att fler unga får möjlighet att arbeta i våra verksamheter med målbilden att antalet sommarjobbare ska uppgå till 500 under 2024. Fler personer som redan jobbar i våra verksamheter ska få möjlighet att vidareutbilda sig och ta nästa steg i karriären. Gemensamt med personalnämnden ska den interna kompetensförsörjningen fortsätta utvecklas.

HÅLLBAR UTVECKLING I HELA SKÅNE

Under pandemin blev behovet av ett fungerande internet tydligt: skolgång, arbete och företagande är avhängigt detta. Delar av Skåne saknar tillfredsställande tillgång till uppkoppling eftersom utbyggnaden av bredband inte skett. Bredbandsutbyggnaden är i grunden ett statligt ansvar – men eftersom staten inte avsatt tillräckliga medel skyndas utbyggnaden på genom att Region Skåne tar ett regionalt ansvar. Genom gemensam finansiering med kommunerna kan bredbandsutbyggnad prioriteras i områden som annars riskerar att bli utan god uppkoppling under lång tid framöver.

Skåne ska ligga i framkant vad det gäller näringslivets gröna omställning, att utveckla nya hållbara lösningar och att använda miljö- och klimatvänlig teknik. En nyckelprocess är elektrifiering, vilket kräver en bättre elförsörjning baserad på fossilfria energikällor. Det behövs mer energiproduktion och framför allt planerbar energiproduktion i södra Sverige och bättre anslutningar till norra Sverige. Detta är både ett långsiktigt arbete för att stärka förutsättningarna för ett hållbart, flexibelt och pålitligt elsystem, och ett arbete mer i närtid för att mildra situationen med höga el- och gaspriser för Skånes näringsliv och medborgare. Ett prioriterat samarbete för att lyckas med grön omställning är Skånes effektkommission och den färdplan för 2030 som antagits. Att säkra energiförsörjning är ett prioriterat område för kommunerna i genomförandet av *Regionplan för Skåne*.

Skåne i världen

I ett oroligt omvärldsläge behöver Skånes roll som knutpunkt mellan Sverige och Europa stärkas. Detta behöver ske genom fortsatta gemensamma satsningar som binder ihop Öresundsregionen och gör denna mer attraktiv. Därutöver kommer vi fortsätta att utveckla Greater Copenhagen som Nordens största arbetsmarknadsregion, samt arbeta tillsammans i Greater Copenhagen och i STRING för att möta klimathotet genom att bidra till att utveckla nya innovationer och främja ett hållbart, sammanhängande transportsystem.

MÅL OCH RIKTADE UPPDRAG

Region Skånes övergripande mål utgör mål för verksamheten. Uppföljning sker enligt bilaga uppföljningsplan 2024. Regionala utvecklingsnämnden ska arbeta utifrån dessa mål samt inriktning och uppdrag beskrivna i Region Skånes verksamhetsplan med budget. Nedan anges nya uppdrag med fokus på utveckling och förändring. All verksamhet ska i övrigt fortsatt bedrivas enligt tidigare uppdrag och/eller beslut samt styrande dokument såsom strategier och planer vilka relaterar till de uppdrag, lagar, regler och policys som Region Skåne har att förhålla sig till. Det åligger samtliga nämnder att ha en uppdaterad förteckning över dessa redan givna uppdrag.

EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR OCH REGIONBIDRAG 2024

Mer detaljer kan utläsas i avsnitt Ekonomi och respektive nämnds/sjukhusstyrelses regionbidrag kan utläsas i bilagorna 4a-b.

Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden erhåller generell uppräknings om 7,3 miljoner kronor och därutöver tillförs 8,0 miljoner kronor. Ansvaret för satsningen *Medicon village innovation* övergår till regionala utvecklingsnämnden. Som en konsekvens överförs 2,0 miljoner kronor från regionstyrelsen. 1,0 miljoner tillförs från regionstyrelsen som en slutjustering av överföringen av bolaget Invest in Skåne till förvaltningsform. Totalt uppgår nämndens regionbidrag till 323,8 miljoner kronor.

NYA UPPDRAG

Ansvarig nämnd/styrelse

Tillsammans med personalnämnden utreda hur Region Skåne kan öka antalet utbildningsplatser inom den egna organisationens bristyrken genom exempelvis större delfinansiering av yrkeshögskoleplatser, huvudmannaskap över egna utbildningsplatser eller andra åtgärder.

Personalnämnden (huvudansvar) Regionala utvecklingsnämnden

FOTO: © FREDDY BILLQVIST

Stöd och styrning för alla verksamheter

ROBUSTA OCH SÄKRA VERKSAMHETER

Region Skåne har ansvar för viktiga samhällsfunktioner som måste fungera även under svåra omständigheter. En stabil vardag och god beredskap skapar förutsättningar att hantera kriser och bidrar till att förebygga risker för störningar som påverkar verksamheten. Utmaningar i såväl nutid som framtid medför att behov och krav på robusthet ökar. Såväl tidigare erfarenheter från pandemin som aktuella effekter av de allvarliga förändringarna i omvärldsläget visar på att störningar i verksamheten kan få stora konsekvenser för både individen och samhället.

Region Skåne ska stärka förmågan att kontinuerligt kunna tillhandahålla hälso- och sjukvård, kollektivtrafik samt i det regionala utvecklingsarbetet skapa förutsättningar för robusthet, redundans och resiliens i verksamheten. I ett flertal utredningar, vägledningar och analyser är ökad robusthet i fokus, bland annat gällande stärkt totalförsvaret inklusive civilt försvar och ökad försörjningsberedskap men även relaterat till robusta vårdbyggnader, infrastruktur och digitalisering.

En stabil vardag som kompletteras med åtgärder för att säkra tillgång till, distribution och fördelning av nödvändiga varor och tjänster under kris, höjd beredskap och krig bygger tillsammans en robust försörjning. Ett fortsatt arbete

med att säkerställa robusta upphandlingar för samhällsviktig och skyddsvärd verksamhet är en viktig faktor för en ökad hållbarhet och säkerhet.

De åtgärder som Region Skåne har vidtagit för en ökad försörjningsberedskap kommer under planperioden att anpassas och utvecklas i enlighet med kommande inriktningsbeslut om försörjningsförmåga och beredskap såväl för nationell som regional nivå. En ökad försörjningstrygghet och god beredskap förutsätter även en strategisk och långsiktigt hållbar utveckling av exempelvis regionens arbetssätt, inköp samt försörjnings- och logistikfunktioner.

Region Skåne ska analysera, värdera och planera för hur regionen ska hantera extraordinära händelser som kan inträffa i regionen och hur dessa händelser kan påverka verksamheterna. Resultatet av arbetet ska sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys för Region Skåne och därtill ska verksamheterna kontinuerligt och systematiskt arbeta med risk- och sårbarhet samt kontinuitetshantering som centrala delar i att stärka regionens robusthet mot kris och krig. Region Skåne ska även planera sin hälso- och sjukvård så att en katastrofmedicinsk beredskap upprätthålls.

Säkerhetsarbetet i Region Skåne syftar till att skapa en trygg och säker miljö för patienter, besökare, resenärer och medarbetare och invånare. Enligt Region Skånes riktlinjer

VERKSAMHET

STÖD OCH STYRNING FÖR ALLA VERKSAMHETER

FOTO: © ERIK LEO

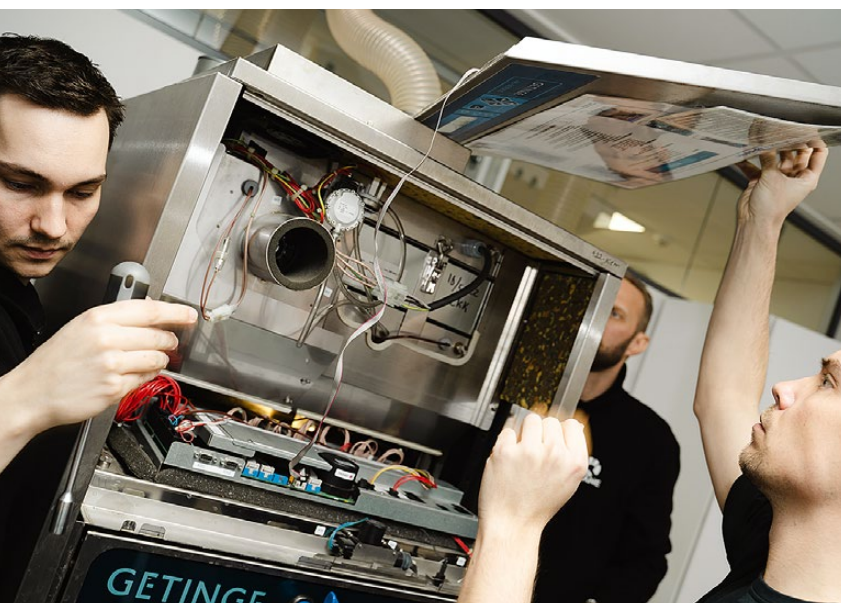

FOTO: © SVEN WENNERSTRÖM

för hot och våld ska samtliga verksamheter utarbeta lokala tillämpbara rutiner för att ha beredskap att hantera hot- och våldssituationer.

Informationssäkerhet är en strategiskt viktig fråga för Region Skåne. Invånarna ska vara förvissade om att den information de får från Region Skåne är tillgänglig och trovärdig samt att den information som invånarna delar med sig av om sig själva är i trygga händer.

I takt med digitaliseringen blir IT-tjänster alltmer kritiska för att Region Skånes verksamheter ska fungera, samtidigt utgör ett ökat beroende en komplex säkerhetsutmaning. Ett väl fungerande IT-säkerhetsarbete är därför en förutsättning för att Region Skånes IT-system och digitala lösningar ska vara robusta.

SERVICE- OCH ADMINISTRATIVA TJÄNSTER SOM ÖKAR TILLGÄNGLIGHET

I Region Skåne pågår ett aktivt omställningsarbete avseende service- och administrativa tjänster som ska bidra till kostnadseffektiva och moderna stödsystem som ger regionala nyttoeffekter. Målet är att bidra till en ökad tillgänglighet genom att frigöra tid för vårdpersonal vad gäller såväl vårdnära som administrativa arbetsuppgifter som har förutsättningar att utföras av exempelvis gemensam servicefunktion.

Uppgiftsväxlingen möjliggörs genom att hitta samarbetsformer mellan regionservice respektive vårdverksamheterna som ger en god förståelse för vårdens behov på både kort och lång sikt. Servicetjänsterna ska utvecklas med fokus på tillgänglighet, hållbarhet, robusthet och digitalisering.

Kommande period ska regionserviceverksamheterna samverka med vårdverksamheterna för ett breddinförande av servicevärdar. Därutöver ska Region Skåne implemen-

tera ett nytt måltidskoncept, driftsätta ett nytt produktionskök samt fortsätta införandet av cirkulär möbelhantering.

Administrationsbördan för vårdpersonalen ska minska och regionserviceverksamheterna har en viktig roll att spela för att åstadkomma det. Genom att gå från manuell till digital hantering frigörs värdefull tid för medarbetarna som istället kan ägna sig åt mer värdeskapande uppgifter. Därför ska Region Skånes arbete med att digitalisera tidsödande administrativa arbetsuppgifter fortsätta och stärkas.

EFFEKTIV OCH HÅLLBAR FASTIGHETSFÖRVALTNING

Region Skånes fastighetsförvaltning arbetar för att garantera hög kvalitet på fastigheter och lokaler, i syfte att bidra till ständigt bättre förutsättningar att bedriva vård, trafik och utveckling i Skåne. Uppdraget är att säkerställa att Region Skånes verksamheter har ändamålsenliga lokaler och att Region Skånes fastigheter och lokaler används så effektivt som möjligt. Region Skånes fastighetsförvaltning och externa förhyrningar ska ske med hänsyn till hållbarhet och god ekonomisk hushållning.

Region Skåne driver ett arbete med energieffektiviseringar och miljöförbättrande åtgärder i enlighet med regionfullmäktiges och regionstyrelsens policyer och riktlinjer. Krav på energieffektiva lokaler ställs vid ny- och ombyggnationer samt i hyresavtal med externa fastighetsägare. Målet är att minska den totala energianvändningen för Region Skånes fastigheter.

Region Skåne ska vara ett föredöme inom hållbart byggande. Det handlar bland annat om att vi ska se till att använda den senaste tekniken men också titta på möjligheterna att bygga koldioxidbindande. Det handlar också om att tillvarata rivningsmaterial och öka användningen av återbrukade och återvunna material vid ny- och tillbyggnation.

Fysisk infrastruktur

Investeringar ska ske med utgångspunkt i framtida behov och arbetssätt. Förändringar i demografi, vårdens utveckling och förändrade arbetssätt kommer påverka förutsättningarna för och behovet av hälso- och sjukvård på olika platser. Planering och beslut av investeringar i infrastruktur ska därför utgå ifrån ett tydligt framtidsperspektiv. Det är också angeläget att en bredare analys kring ägandet av fastigheter och annan vital infrastruktur görs. Empiriskt är det nästan alltid billigare att själv äga än att förhyra lokaler och infrastruktur.

Planering av lokaler och miljöer ska utgå ifrån patient-säkerhet, flödes effektivitet samt kunskap och utveckling. Vårdmiljöerna ska vara hållbara och bidra till en positiv patientupplevelse och god arbetsmiljö. Därtill ska tillgången till parkeringsplatser i anslutning till regionens sjukhus vara så god som möjligt.

KORREKTA OCH KOSTNADSEFFEKTIVA UPPHANDLINGAR

Region Skånes upphandlingar ska bidra till att kvaliteten och robustheten i verksamheten ökar och att kostnaderna sjunker. Upphandlingarna ska främja konkurrensen mellan olika aktörer på den fria marknaden. Region Skåne ska intensifiera arbetet med att möjliggöra för små och medelstora företag samt idéburna organisationer att konkurrera om regionens avtal. Detta där så är lämpligt såsom till exempel vid livsmedelsupphandlingar.

Region Skåne ska driva innovationsfrämjande inköpsarbete i syfte att klara av framtidens utmaningar och locka fram nya innovationer och lösningar på Region Skånes problem. Detta är inte minst viktigt för att öka takten i den hållbara omställningen. Innovationsupphandlingar är ett

viktigt verktyg för att premiера nytänkande, utveckling av varor och tjänster till våra verksamheter. Ny smart teknik behövs för att skapa hållbara lösningar som på sikt även sänker Region Skånes kostnader.

FRAMSYNT INTERNT MILJÖARBETE

Ett av regionens övergripande mål är *hållbar utveckling i hela Skåne*. Den regionala utvecklingsstrategin – Det öppna Skåne 2030 – är ramstrategi för Miljöprogram för Region Skåne 2030. I Det öppna Skåne 2030 framgår att Skåne ska ha en *god miljö och en hållbar resursanvändning*. Miljöprogrammet tar avstamp i dessa mål och beskriver vad Region Skåne ska ha uppnått med det interna miljöarbetet till och med år 2030. Miljöprogrammet innefattar Region Skånes miljöpolicy, samt ett antal strategiska miljömål som är grupperade inom de tre fokusområdena: 1. Resurseffektiv och cirkulär ekonomi, 2. Låg klimatpåverkan, samt 3. Frisk och hälsosam miljö.

STÄRKT ARBETE FÖR LIKA RÄTTIGHETER OCH MÖJLIGHETER

Likarättsarbetet är en angelägenhet för alla och kopplat till Region Skåne som en attraktiv arbetsgivare. Ett aktivt arbete för lika rättigheter och möjligheter gagnar medarbetare, patienter, resenärer och samarbetspartners. Likarättsarbetet ska bedrivas fortlöpande för att säkerställa ett bemötande med omtanke och respekt där alla är välkomna.

Förtroendefrågan är central för arbetet vad gäller övergripande personalpolitiska frågor och frågor som rör jämställdhet, jämlikhet och antidiskriminering. Målsättningen i Region Skånes policy *Lika rättigheter och möjligheter* ska uppnås, det vill säga att verka för att våra kunder, patienter och medarbetare ska kunna åtnjuta och utöva sina mänskliga och demokratiska rättigheter, ha jämlika levnadsvillkor och kunna delta fullt ut i samhället.

FOTO: © ERIK LEO

Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet

REGION SKÅNES ATTRAKTIVITET SOM ARBETSGIVARE SKA STÄRKAS

Region Skånes attraktivitet som arbetsgivare har avgörande betydelse för att möta behovet av kompetens idag och framöver. Att vara en attraktiv arbetsgivare med en professionell verksamhet innebär att ständigt arbeta för att skapa en attraktiv arbetsplats, stödja medarbetarutveckling och använda kompetensen rätt.

Region Skåne står inför utmaningar med kompetensbrist inom flera nyckelkompetenser i kombination med en ökad personalrörlighet, vilket medför önskade och dyra bemanningslösningar samt inslag av intern löne- och villkorskonnkurrens. Region Skåne behöver bli bättre på att nyttja befintliga kompetenser, tillföra nya kompetenser och förändra arbetsätten. Kompetensförsörjningen är i fokus – vilket är avgörande för att förbättra tillgängligheten och i övrigt säkra en hög kvalitet och effektivitet i Region Skånes verksamheter. Region Skåne behöver nu kraftsamla för att säkra en robust kompetensförsörjning, med villkor och förutsättningar som möjliggör ett hållbart ledar- och medarbetarskap i hela regionen. Lika villkor ska gälla i Region Skåne.

SÄKRA EN HÅLLBAR OCH LÅNGSIKTIG KOMPETENSFÖRSÖRJNING

En genomtänkt strategisk kompetensförsörjning är en förutsättning för att klara framtidens uppdrag. Region Skåne arbetar systematiskt med kompetensförsörjningen där behov av åtgärder och insatser identifieras på ett sammanhållet vis i Region Skånes kompetensförsörjningsstrategi.

Parallellt arbetar förvaltningarna med lokala kompetensförsörjningsplaner. En struktur för att kartlägga och planera utifrån kompetensbehov i takt med rörelsen mot *Framtidens hälsosystem* behöver säkras.

Utvecklingen av pedagogiska lärmiljöer, handledning och arbetssätt behöver fortsatt säkras för att skapa förutsättningar för verksamhetsförlagd utbildning för samtliga berörda yrkeskategorier och kompetenser. Region Skåne kan genom sitt omfattande utbildningsuppdrag ge en bra praktik, utbildningsperiod och handledning av hög kvalitet, och på detta sätt få goda förutsättningar att rekrytera framtida medarbetare med rätt kompetens. Dialogen med de skånska lärosätena, övriga utbildningsanordnare, myndigheter och internt inom organisationen behöver fortsatt stärkas för att öka exempelvis antalet fysioterapeutstudenter, specialistsjuksköterskestudenter, specialistundersköterskestudenter och andra grupper.

Den arbetskraft som finns tillgänglig ska tas tillvara och riktade insatser för utlandsutbildade ska personer genomföras. För att ytterligare kraftsamla i detta har Skånes universitetssjukvård (Sus) ett regionalt uppdrag kring internationell rekrytering. Det är vidare av vikt att säkerställa tillräckliga svenskunskaper hos alla medarbetare för att på bästa sätt kunna möta invånarna och deras behov.

En viktig del i att skapa förutsättningar för en hållbar och långsiktig kompetensförsörjning handlar om att kunna erbjuda attraktiva tjänster genom att stimulera till arbete inom olika verksamheter, såväl inom Region Skåne som samarbeten mellan Region Skåne och privata vårdgivare.

ATTRAKTIV ARBETSPLATS

Region Skånes arbetsplatser ska vara trygga och säkra för såväl medarbetare som alla som befinner sig i någon av Region Skånes verksamheter. En attraktiv arbetsplats med god arbetsmiljö är en av de avgörande förutsättningarna för att möta kompetensutmaningen. Region Skåne ska fortsätta utvecklas som hälsofrämjande arbetsplats, stärka arbetet med friskfaktorer och skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv. Med ett systematiskt arbetsmiljöarbete hanterar Region Skåne som arbetsgivare de risker som finns på arbetsplatsen, motverkar skador och ohälsa samt underlättar återgång i arbete för sjukskrivna. För att ytterligare minska sjukfrånvaron, både korttids- och långtidsfrånvaron, behöver sjukfrånvaron analyseras djupare för att belysa om de åtgärder och insatser som tillämpas har önskvärd effekt. En hälsoekonomisk analys ska tas fram som grund för en hälsoplan för Region Skåne 2024–2026.

Medarbetare ska i högre grad kunna vara delaktiga i utvecklingen av sin arbetsplats. Stärkt medarbetarskap handlar om att få möjlighet till inflytande och delaktighet men också att känna tillit och ta ansvar för arbetsklimat och verksamhetens utveckling. Region Skånes medarbetaridé beskriver Region Skånes syn på medarbetarskapet, det vill säga hur medarbetaren utför uppdraget, oavsett vilken yrkesroll medarbetaren har. Tillsammans med Region Skånes värderingar ligger medarbetaridén till grund för hur medarbetarna bemöter varandra, agerar och fattar beslut. Uppföljning sker bland annat genom en årlig medarbetarenkät där målet är att index på Hållbart medarbetarengagemang (HME) ska öka. Uppföljning sker även genom avgångsenkät, för medarbetare som avslutat sin anställning eller bytt arbetsplats i Region Skåne, i vilken antalet medarbetare som rekommenderar andra att arbeta i Region Skåne ska öka.

En sammanhållen lönepolitik med regiongemensamma principer för lönesättning förebygger osakliga löneskillna-

der och säkerställer att Region Skåne tillämpar samma förmåner och villkor för likvärdig verksamhet, oavsett arbetsplats. Region Skånes lönestruktur behöver analyseras under 2024 och dessa analyser ska ta sin utgångspunkt från en regiongemensam modell. Arbetet med att se över förvaltningslokala kollektivavtal samt regiongemensamma kollektivavtal har påbörjats under år 2023 och behöver intensifieras. Syftet är att skapa förutsättningar för lika villkor och förmåner för Region Skånes medarbetare.

Region Skåne ska vara ett attraktivt val för den som söker ny tjänst till våra verksamhetsområden. För att säkra framtidens kompetensförsörjning och skapa arbetsplatser med kontinuitet och erfarenhet såväl som utveckling arbetas det aktivt med åtgärder för att låta medarbetare växa och utvecklas på sina nuvarande arbetsplatser eller i en ny roll i Region Skåne.

STÖD MEDARBETARUTVECKLING

Lärande och kompetensutveckling är en självklarhet genom hela yrkeslivet. Goda förutsättningar för lärande och kompetensutveckling är en förutsättning för att Region Skåne ska klara den omställning som krävs för en hållbar framtid för regionens invånare. Det arbete som har startats med att ta fram en kompetens- och tjänstemodell för samtliga yrken är ett sätt att tydliggöra utveckling i yrkesrollen genom att visa på vilka utvecklingsmöjligheter som finns, samt vilken kompetens som krävs och koppla detta till arbetsuppgifter och uppdrag. Kompetens- och tjänstemodellerna ska vara införda för samtliga professioner under 2025.

Det goda ledarskapet ska stärkas, ett hållbart ledarskap skapar förutsättningar för välfungerande verksamheter, nöjda invånare och utveckling för medarbetarna. För att öka förutsättningarna för utveckling och lärande för chefer och ledare har Region Skåne förberett för att etablera en ledarskapsakademi som en regional satsning för att stärka och utveckla ledarskapet i Region Skåne. Under 2024 ska

FOTO: SKÅNETRAFIKEN/LARS DAREBERG

FOTO: ERIK LEO

VERKSAMHET

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE, PROFESSIONELL VERKSAMHET

FOTO: © ELIN JÖNSSON

FOTO: © ERIK LEO

arbetet intensifieras och *Ledarskapsakademin* växlas upp för att vara den samlande kontinuerliga kraften för kompetensförsörjning av Region Skånes ledare och chefer.

Region Skåne ska ta ytterligare steg för att uppmuntra och möjliggöra vidareutbildning av medarbetare i hälso- och sjukvården, utefter regionens behov. Insatser i specialiseringsutbildning för undersköterskor samt för sjuksköterskor genom utbildningsanställningar och utbildningslöner ska förtgå. Platserna fördelas regionalt och förvaltningarna prioriterar utifrån aktuella behov. Behovet av specialistutbildningar kan förväntas ligga på minst 2023 års nivå under planperioden 2024–2026.

Region Skåne erbjuder i dagsläget platser för praktisk tjänstgöring för psykologer (PTP), som är ett obligatoriskt steg för att erhålla legitimation som psykolog efter psykologexamen. PTP-platserna i Region Skåne är eftertraktade och en viktig del av kompetensförsörjningsarbetet. Det är angeläget att möjliggöra för fler psykologer att utföra sin praktiska tjänstgöring i Region Skånes verksamheter

Det råder brist på specialistläkare inom ett antal områden. Utbildningssatsningar för läkarspecialiseringar som stödjer utvecklingen inom den goda och nära vården ska prioriteras. Den införda bastjänstgöringen för läkare (BT) ska fortsatt utvecklas. Allmäntjänstgöring (AT) och bastjänstgöring kommer att behöva löpa parallellt under flera år framöver innan AT kan fhasas ut helt och möjligheterna att utöka antalet AT-platser parallellt med ett ökat antal BT-platser ska undersökas.

ANVÄND KOMPETENSEN RÄTT

För att ge förutsättningar för rätt grundbemanning behöver normer och arbetssätt omprövas och nya perspektiv och innovation bejakas. Att använda alla medarbetares kom-

petens på bästa sätt är en komplex utmaning. För att lyckas behövs ett aktivt arbete med uppgiftsväxling mellan yrkeskategorier och införande av nya kompetenser. Beroendet är stort. Exempel på detta är breddinförandet av servicevårdare i Region Skåne där särskilt arbete pågår för att utveckla konceptet. Erfarenheterna från Framtidens vårdavdelning på Centralsjukhuset Kristianstad bör omsättas i övrig skånsk hälso- och sjukvård.

Beroendet av bemanningsföretag ska upphöra i vissa verksamheter och kostnaden för inhyrd personal har ökat kraftigt. Beslut har tagits om att stoppa inhyring av sjuksköterskor från och med 2023-10-01 avseende dagtid. Från och med den 2024-01-15 kommer sjuksköterskor endast att hyras in vid särskilda arbetstoppar och särskilda behov. Arbetad tid utförd av inhyrd personal ska följas upp kontinuerligt. Med det långsiktiga målet att stoppa inhyring helt påbörjas utredning för att minska inhyringen även av läkare och annan vårdpersonal.

Ett arbete är igångsatt med att skala upp och samordna befintliga resursteam så att de omfattar hela hälso- och sjukvården och verkar över förvaltningsgränser med gemensamma förutsättningar och villkor. Utvecklingen är en viktig förutsättning för att möta hälso- och sjukvårdsverksamheternas behov av kompetens när åtgärder för att minska beroendet av bemanningsföretag införs. Resursteamerna ska verka över hela Skåne och täcka såväl sjukhusens, som på sikt även primärvårdens och psykiatriens behov.

Region Skåne ska arbeta för att äldre medarbetare i större utsträckning ges förutsättningar att fortsatt bidra med sin kompetens. Äldre medarbetare ska ges möjlighet till ett hållbart arbetsliv, en arbetsmiljö som gör det möjligt att vara kvar samt möjlighet till nya roller som till exempel interna handledare eller coacher.

FOTO: © CAJSA NOLSKOG

Utveckla ett likvärdigt och adekvat HR-stöd

Välfungerande stöd, processer och digitala verktyg som underlättar för Region Skånes chefer och medarbetare är en viktig del i Region Skånes attraktivitet som arbetsgivare. Utveckling i syfte att förenkla arbetssätt och digitala stödsystem inom HR ska fortsatt prioriteras. Det omfattande behovet av regiongemensamt IT-stöd för schemaläggning och bemanningsplanering behöver mötas i syfte att möjliggöra ändamålsenliga och effektiva arbetssätt inklusive integration med relevanta IT-stöd, så som Skånes digitala vårdssystem. Schemastyrning ska i framtiden göras med hjälp av ovan nämnt stöd samt av personal som ej arbetar vårdnära.

Vidare ska utredas om de stödresurser som finns för att stödja det lokala arbetet i rekrytering, kompetensförsörjning, förändring och utveckling av organisation och arbetssätt, arbetsmiljö- och andra HR-frågor är ändamålsenligt dimensionerade och kan tillhandahålla efterfrågad specialistkompetens inom HR.

Det är av stor vikt att den administration som utförs i regionen är värdeskapande, utförs på ett effektivt sätt och av den yrkesgrupp som är bäst lämpad för detta, sett utifrån ett kompetensförsörjningsperspektiv. De samordningsvinster som kan göras till följd av förvaltningsövergripande samarbete bör göras. Detta arbete bör ständigt vara i fokus.

MÅL OCH RIKTADE UPPDRAG

Region Skånes övergripande mål utgör mål för verksamheten. Uppföljning sker enligt bilaga uppföljningsplan 2024. Personalnämnden ska arbeta utifrån dessa mål samt inriktning och uppdrag beskrivna i Region Skånes verksamhetsplan med budget. Nedan anges nya uppdrag med fokus på utveckling och förändring. All verksamhet ska i

övrigt fortsatt bedrivas enligt tidigare uppdrag och/eller beslut samt styrande dokument såsom strategier och planer vilka relaterar till de uppdrag, lagar, regler och policies som Region Skåne har att förhålla sig till. Det åligger samtliga nämnder att ha en uppdaterad förteckning över dessa redan givna uppdrag.

Målområde attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet är konkretiserat i de fyra delmålen; säkra en långsiktig och hållbar kompetensförsörjning, attraktiv arbetsplats, stöd medarbetarutveckling och använd kompetensen rätt.

Regiongemensamma indikatorer, som underlag för uppföljning av målpuppfyllelse inom målområde attraktiv arbetsgivare, beskrivs i de flesta fall i Region Skånes analysplattform för medarbetarfrågor. Utveckling pågår inom flertalet områden varför uppdatering av indikatorer sker kontinuerligt.

NYA UPPDRAG

Ansvarig nämnd/styrelse

NYA UPPDRAG	Ansvarig nämnd/styrelse
Säkra en hållbar och långsiktig kompetensförsörjning	
Ta fram en kompetensförsörjningsstrategi för Region Skåne 2025–2026	Personalnämnden
Attraktiv arbetsplats	
Ta fram en hälsoekonomisk analys som grund för en Hälsoplan för Region Skåne 2024–2026	Personalnämnden
Stöd medarbetarutveckling	
Genomföra etableringen av Region Skånes Ledarskapsakademi i projekt i samverkan med berörda parter	Personalnämnden
Använd kompetensen rätt	
Alla verksamheter inom respektive nämnd och styrelse ska arbeta aktivt med rätt använd kompetens i omställningsarbetet och de åtgärder som ger direkta effekter på tillgänglighet, kompetensförsörjning/bemannning och produktivitet. Inom framför allt hälso- och sjukvården ska sådana åtgärder prioriteras. (Lika villkor, oberoende hyrpersonal, schemaläggning/styrning, omsätta goda exempel på uppgiftsväxling, m m.) ¹	Samtliga nämnder och sjukhusstyrelser

1. För att nå framgång och effektivitet i omställningsarbetet är ledningens samsyn kring utmaningarna, men även förslagen på möjliga lösningar, avgörande. Koncernledningen har, precis som det politiska styret, här en viktig roll att stötta och samordna omställningsarbetet i verksamheten.

FOTO: © CAJSA NOLSKOG

Ekonomi

En långsiktig stark ekonomi är en förutsättning för att trygga verksamheten och därmed ge regioninvånarna en god service i form av säker och lättillgänglig hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik. Regionfullmäktige antar i verksamhetsplaner och budgetar riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Huvudbudskapet i riktlinjerna är att Region Skånes finansiella ställning ska stärkas och att skattemedlen ska användas effektivt.

Den ekonomiska situationen i Region Skåne är mycket ansträngd, vilket i synnerhet gäller för åren 2023–2024. Kostnaderna för kommunernas och regionernas avtalspensioner ökar dramatiskt – särskilt åren 2023–2024. Mellan 2022 och 2024 fördubblas pensionskostnaderna för sektorn. Det är främst den höga inflationen som ligger bakom kostnadsökningarna. Enligt aktuella prognoser från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och KPA minskar dock pensionskostnaderna rejält 2025 och 2026, vilket är avhängigt den snabba nedgång i inflationstakten som förväntas. För Region Skånes del är bedömningen att den inflationsrelaterade kostnaden av tillfällig karaktär är minst 4 miljarder kronor både 2023 och 2024.

God ekonomisk hushållning är det överordnade lagkravet medan balanskravet är den lägsta acceptabla resultatnivån. Det ska dock noteras att de båda målen har olika tidshorisont. Balanskravet är ett årligt mått, medan god ekonomisk hushållning tar sikte på att ekonomin ska konsolideras i ett längre perspektiv utifrån bland annat den viktiga principen om rättvisa mellan generationer. God ekonomisk hushållning (11 kap 1 § KL) slår fast principer och avser det strategiska, mer långsiktiga perspektivet, det vill säga

längre än det budgetperspektiv på ett år eller den plan för tre år som behandlas i 11 kap. 4 § KL. Av detta följer, att det tillfälligt under speciella omständigheter, faktiskt kan vara så att en strikt tillämpning av reglerna för balanskrav och återställande av underskott kan stå i motsatsförhållande till god ekonomisk hushållning.

De tillfälliga kostnaderna 2023 och 2024 relaterade till ändrade parametrar för beräkning av pensionsåtaganden och övriga effekter av inflationsnivån 2023–2024 motsvarande sammanlagt över 4 miljarder kronor både 2023 och 2024 är av den storleksordningen (8-9 procent av den samlade budgetomslutningen) att det krävs mycket långtgående åtgärder för att efterkomma reglerna för balanskrav inklusive återställande av underskott.

Att till exempel via tillfällig, stor skatthöjning öka intäkterna eller genom kraftfulla kostnadsreduktioner kompensera för de tillfälliga merkostnaderna 2023–2024 torde inte vara förenligt med god ekonomisk hushållning. Mot bakgrund av ovanstående resonemang har regionledningen aviserat att synnerliga skäl kommer att åberopas för att inte återställa den del av resultatet 2023 som är relaterad till ändrade beräkningsparametrar för pensioner och övriga effekter av inflationsnivån 2023–2024 samt, av samma skäl, medge beslut om en underbalanserad budget 2024. Föreliggande budget innebär att synnerliga skäl åberopas för att budgetera ett negativt resultat 2024 på motsvarande -4 417 miljoner kronor i fullfondering (-3 995 miljoner kronor enligt blandmodell) med hänvisning till ändrade beräkningsparametrar för pensioner.

FINANSIELLA MÅL

Det är nödvändigt att ha en ekonomi i balans, och att leva upp till det lagstadgade balanskravet innebär att intäkterna måste överstiga kostnaderna. Det omvända förhållandet leder annars till att kommande generationer får betala för dagens överkonsumtion. Regionfullmäktige har beslutat om nedanstående finansiella mål som leder till att Region Skånes finansiella ställning stärks. Det krävs full acceptans och strikt följsamhet till de finansiella målen för att nå god ekonomisk hushållning.

Resultatmål

Region Skånes resultat ska över en rullande femårsperiod uppgå till minst 2 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Resultatet ska också årligen uppfylla det lagstadgade balanskravet.

Ett överskott är nödvändigt av flera olika skäl. Region Skåne står inför ett investeringsbehov i mångmiljardklassen de kommande åren, vilket framför allt gäller sjukhusbyggnader. Investeringsutgifterna är vida större än avskrivningsnivåerna. Utan ett positivt resultat måste stora delar av investeringarna lånefinansieras, vilket i längden leder till att räntekostnaderna undantränger utrymme för kärnverksamheten. Ett annat skäl är att ha möjlighet att parera för förändringar i sysselsättning, skatteunderlag och utjämningsystem. Detta för att kunna möta oväntade händelser eller sämre tider, utan att behöva göra drastiska nedskärningar i verksamheten, krävs en buffert i form av ett resultatöverskott.

Med hänvisning till att ekonomin under främst 2023–2024 belastas av stora kostnader av tillfällig karaktär kommer resultatmålet inte att uppnås för budgetåren 2024–2025, varför tillfälligt avsteg från resultatmålet görs dessa år. Men från och med 2026, sista året i planperioden, är målet att återgå till resultatnivåer som är förenliga med resultatmålet.

Finansieringsmål

Investeringar ska så långt möjligt finansieras med egna medel. Upplåning kan användas för att delfinansiera större investeringsprojekt.

Under 2024–2026 planeras för en självfinansieringsgrad (årets resultat och avskrivningar i förhållande till investeringsbelopp) som inte äventyrar skuldsättningsmålet.

Skuldsättningsmål

Region Skånes externa räntebärande nettolåneskuld får högst uppgå till 25 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag.

Lånefinansiering till drift och ersättningsinvesteringar är inte tillåtet av ovan nämnda skäl. Däremot har Region Skåne tagit stora investeringsbeslut, som bland annat innebär att sjukhusbyggnader i Helsingborg, Malmö och Lund ska moderniseras och förnyas. Investeringarna kommer att uppgå till betydande summor för dessa projekt. Till detta kommer även andra stora investeringar. Dessa investeringar kan inte genomföras med egna medel utan delfinansiering via upplåning måste tillgripas.

Med liggande investeringsplan och förutsatt att budgeterade resultat uppnås under den kommande planperioden bedöms att skuldsättningsmålet kommer att uppfyllas, vilket är en förutsättning för att klara de mycket stora investeringar som kommer längre fram. Vid en nettoskuld över 25 procentsnivån riskeras nämligen nedgradering i den del av ratingbeslutet från Standard & Poor's som rör låneskuld. Ett sämre ratingbetyg resulterar automatiskt i sämre lånevillkor för Region Skåne och därmed ökade kostnader.

EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR PLANPERIODEN

Den globala konjunkturen dämpas på bred front till följd av den pågående inflationsbekämpningen. Penningpolitiken är starkt åtstramande och finanspolitiken är relativt stram. Globala utbudsstörningar från pandemin och Rysslands anfallskrig mot Ukraina inverkar fortfarande, och oron för nya störningar är oförändrat stor. Hur energipriserna kommer att utvecklas kommande vinter är en sådan osäkerhetsfaktor.

Svensk ekonomi drabbas hårt av den pågående inflationsbekämpningen och BNP faller 2023. Högt skuldsatta svenska hushåll, vars känslighet för förändrade marknadsräntor är hög, bidrar till den snabba nedgången. Trots en svag BNP-utveckling har arbetsmarknaden än så länge stått stark. Under vintern och nästa år kommer dock lågkonjunkturen, driven av den åtstramande penningpolitiken, sätta allt tydligare avtryck på arbetsmarknaden, med lägre sysselsättningsandel och högre arbetslöshet som följd. Realt minskar hushållens disponibla inkomster kraftigt 2023. Det reallöne-tapp som nu sker till följd av den höga inflationen kommer att ta flera år att ta igen.

Sammantaget befinner sig svensk ekonomi fortsatt i lågkonjunktur 2024. BNP ökar men endast svagt. Återhämtningen får bättre fart under 2025 och 2026 när även konjunkturen i vår omvärld antas repa sig.

Skatteunderlagsprognos

Enligt SKR:s prognos från oktober 2023 ökar det nominella skatteunderlaget ungefär i linje med det historiska genomsnittet. Trots detta beräknas köpkraften för kommuner och regioner att kraftigt urholkas. De senaste tio åren har skatteunderlaget i reala termer ökat med 1,6 procent per år i genomsnitt. Under 2023–2026 syns nu istället en real uppgång om 1 procent i genomsnitt. 2023 står också ut som ett historiskt unikt svagt år – det reala skatteunderlaget

beräknas då minska med drygt 2 procent Även 2024 visar prognosen på en real nedgång av skatteunderlaget, men fallet blir då 0,5 procent. Först 2025 kommer det reala skatteunderlaget åter att vara uppe på 2022 års nivå, enligt SKR:s prognos. Den högre pris- och lönenivån tillsammans med effekterna av omvärderingen av pensionsskulden för avtalspensionerna beräknas innebära en avsevärd varaktig försvagning av kommunsektorns köpkraft.

Sammantaget för perioden bedöms skatteunderlaget därmed inte räcka till att finansiera en växande kommunal verksamhetsvolym i linje med den senaste tioårsperioden. Samtidigt är den demografiska utmaningen framöver större än tidigare, då de i arbetsför ålder behöver försörja allt fler (yngre och äldre). Särskilt de ökade behoven av omsorg och vård av äldre kräver allt större resurser, vilket blir en stor utmaning att hantera.

Ekonomiskt utgångsläge

Årsbokslutet 2022 visade ett ekonomiskt överskott på 2 897 miljoner kronor, vilket ska jämföras med ett budgeterat överskott på 1 013 miljoner kronor. Region Skåne påverkades också under 2022 av covid-19 och dess konsekvenser. Staten fortsatte därför att tillskjuta stora tillfälliga statsbidrag, och årets resultat blev därför betydligt bättre än vad som förväntades.

Resultatet för januari–augusti 2023 uppgår till -1 928 miljoner kronor, och motsvarande helårsprognos är -4 533 miljoner kronor. Jämfört med föregående år innebär detta en resultatförsämring på 5 072 miljoner kronor avseende januari–augusti. Av detta är 2 782 miljoner kronor hänförligt till ökade pensionskostnader, där huvudförklaringen är att inflationen är mycket högre 2023 än 2022. 2 782 miljoner kronor avser januari–augusti, vilket motsvarar över 4 miljarder kronor på årsbasis. Av detta framgår att avståndet till resultatmålet synes vara stort 2023 och därmed inte kommer att uppnås.

INTÄKTSUTVECKLING

Skatteintäkter

I denna budget används SKR:s prognostiserade uppräkningsfaktor för Skåne när faktiskt skatteutfall för 2021 räknas upp till en prognos för 2022 års skatteunderlag. För uppräkningsfaktor av denna prognos för 2022 års skatteunderlag används av regeringen fastställda uppräkningsfaktorer för åren 2023–2024. Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2023 och 2024 uppgår till 4,6 procent respektive 3,3 procent, enligt beslut i september 2023. SKR:s prognos är något högre vilket gör att prognos för slutavräkningen 2024 blir positiv med 27 miljoner kronor. Denna omständighet är beaktad i föreliggande budget.

För planperioden som helhet, till och med 2026, visar den prognos som regeringen presenterade i budgetpropositionen för 2024 samma ökning av skatteunderlaget som SKR:s nuvarande bedömning. På kort sikt är bedömningarna väldigt lika, men 2025–2026 skiljer de sig åt. SKR har en relativt sett starkare ökning av lönesumman 2025 men en relativt svagare uppgång 2026. Föreliggande budget utgår från SKR:s prognos.

I denna budget föreslås skattesatsen vara oförändrad, det vill säga uppgå till 11,18 kronor.

I budget för 2024 med plan för 2025–2026 är öknings-takten för skatteintäkterna 2,6 procent, 5,1 procent respektive 4,5 procent.

Kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag

I regeringens budgetproposition för 2024 ökas regionernas andel av anslaget för kommunalekonomisk utjämning med 4 845 miljoner kronor. Totalt uppgår anslaget ”Allmänna bidrag till regioner” till 48 693 miljoner kronor.

Övriga generella statliga bidrag

Statens bidrag till regionerna för kostnader för läkemedelsförmånerna beräknas uppgå till 36 353 miljoner kronor för

INTÄKTSUTVECKLING

	2022 Bokslut	2023 Prognos	2024 Budget	2025 Plan	2026 Plan
Skattesats kronor per skattekrone	11,18	11,18	11,18	11,18	11,18
Skatteunderlagsutveckling i procent	5,6 %	4,7 %	3,3 %	5,0 %	4,3 %
Skatteintäkter (miljoner kronor)	36 875	38 693	39 710	41 736	43 618
Inkomstutjämningsbidrag	7 288	7 700	8 153	8 600	8 997
Kostnadsutjämningsavgift	-468	-673	-718	-686	-679
Regleringsavgift/bidrag	919	603	1 042	522	299
Utjämning (miljoner kronor)	7 739	7 630	8 477	8 436	8 618
Läkemedelsförmånen (miljoner kronor)	4 565	4 539	4 893	4 930	4 965
Övriga generella statliga bidrag	280	0	404	0	0
Generella statliga bidrag (miljoner kronor)	4 845	4 539	5 297	4 930	4 965
SUMMA SKATT, UTJÄMNING OCH GENERELLA					
STATLIGA BIDRAG (miljoner kronor)	49 459	50 862	53 484	55 101	57 201
Intäktsökning jämfört med föregående år	2,8 %	2,8 %	5,2 %	3,0 %	3,8 %

2024. För Region Skånes del blir det 4 893 miljoner kronor efter avräkning för läkemedelsrabatter.

Det nya sektorsbidraget för hälso- och sjukvården redovisas bland övriga generella statsbidrag och förväntas uppgå till cirka 400 miljoner kronor.

Ovanstående beräkningsförutsättningar för skatt, utjämn- ing och generella statsbidrag innebär att Region Skånes intäkter ökar med 2,6 miljarder kronor eller med 5,1 procent 2024 jämfört med prognosen för 2023.

Specialdestinerade statsbidrag

Specialdestinerade statsbidrag om cirka 1,8 miljarder kronor finns med i den centrala finansieringen för 2024. Detta är i nivå med prognosen för 2023 men på samma nivå som i budget för 2023.

Riktade statliga medel till regionerna, enligt särskilda överenskommelser inom hälso- och sjukvården, ingår i den totala budgeterade finansieringen i skånsk hälso- och sjukvård. Detta innebär att styrelser och nämnder, inom givna ekonomiska ramar, åläggs att leva upp till de inriktningar och krav som ska uppfyllas för att Region Skåne ska tilldelas sin andel av dessa statliga medel samt att följa upp insatser och effekter.

KOSTNADSUTVECKLING

Nettokostnadsutvecklingen från 2023 och framåt påverkas av stora förändringar av pensionskostnader. Budget 2024 innebär en nettokostnadsutveckling om 5,0 procent. Kraftigt ökade pensionskostnader 2023 ligger kvar under 2024, men sjunker tillbaka 2025, vilket innebär en negativ kostnadsutveckling för året 2025.

Region Skåne balanserar via finansförvaltningen de kraftigt ökade kostnaderna för arbetsgivaravgift^m (AGA) för verksamheten som i gengäld erhåller en lägre uppräknings 2023 och 2024, och en högre 2025. Därför används ett justerat LPIKⁿ-mått i samband med uppräknings av regionbidrag 2024 och 2025.

m. Avser anställningskostnader enligt lag och avtal, utöver lön. Se övriga beräkningsförutsättningar.

n. LPIK = kvalitetsjusterat löne- och prisindex för regioner. Tas fram av SKR och används av Region Skåne för att prognostisera och budgetera kostnadsutvecklingen för löner och priser.

Pensionskostnader

Region Skåne tillämpar fullfonderingsmodell vid redovisning av pensionskostnaderna. Det innebär att hela pensionskulden, intjänad såväl före 1998 som från och med 1998, redovisas som en skuld i balansräkningen. Årets intjänade pension samt värdesäkring av hela skulden redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Fullfonderingsmodellen ger därmed en mer rättvisande bild av Region Skånes ekonomiska resultat och ställning. Nackdelen med fullfonderingsmodellen är att den är mer rörlig, vilket leder till större kostnadsförändringar mellan åren.

Pensionskostnaderna förväntas näst intill fördubblas mellan 2022 och 2023 upp till en nivå på cirka 7,4 miljarder kronor för att öka ytterligare upp till cirka 8,6 miljarder kronor 2024 och därefter falla kraftigt ner till 4,6 miljarder kronor året därpå. Det handlar om stora slag i olika riktningar, och orsaken är variationer i omvärldsfaktorer inom det makroekonomiska området. Den enskilt viktigaste faktorn är inflationen, som via prisbasbeloppet avgör värdesäkring av pensionskulden. Inflationen bedöms ligga högt 2023–2024 för att sedan falla tillbaka 2025. Med en pensionsskuld på cirka 40 miljarder kronor får varje procentenhets förändring i inflationen stort genomslag.

Likviditetsbelastningen, pensionsavgifter och pensionsutbetalningar samt löneskatt, beräknas öka med drygt 1 miljard kronor från 2022 till 2024. Under samma period beräknas Region Skånes totala pensionsskuld öka från 37 miljarder kronor 2022 till över 45 miljarder kronor 2024.

Fullfonderingsmodellen ger i normalfallet lägre kostnader än blandmodellen eftersom utbetalningarna av pension intjänad före 1998 är större än värdesäkring av denna skuld. Differensen mellan fullfonderingsmodell och blandmodell måste beaktas i Region Skånes balanskravsberäkning. För 2023 och 2024 gäller, som undantag, att fullfonderingen ger cirka 190 respektive 422 miljoner kronor i högre kostnad. Det framräknade balanskravsresultatet enligt fullfonderingsmodell ska justeras med ovanstående differens.

Finansiella intäkter och kostnader

Under året har långfristig upplåning upptagits till ett totalt värde av 3 500 miljoner kronor vilket också medfört att den genomsnittliga räntenivån i låneskulden ökat. Region

KOSTNADSUTVECKLING

	2022 Bokslut	2023 Prognos	2024 Budget	2025 Plan	2026 Plan
Nettokostnader (miljoner kronor)	45 586	52 211	53 610	52 655	54 777
Nettokostnadsutveckling (procent)	1,3 %	17,5 %	5,0 %	-1,8 %	4,0 %
Landstingsprisindex (LPIK) (procent)	3,7 %	7,6 %	3,6 %	-0,3 %	0,9 %
LPIK exklusive läkemedel (procent)	3,7 %	8,4 %	4,3 %	-0,2 %	1,1 %
Justerad LPIK regionbidrag (procent)	3,7 %	5,0 %	3,1 %	2,5 %	0,9 %
Justerad LPIK exklusive läkemedel regionbidrag (procent)	3,7 %	5,8 %	3,8 %	2,6 %	1,1 %

Skånes genomsnittsränta i låneskulden har succesivt ökat under året allteftersom skulden ökat i högre takt än vad som budgeterats. Räntekostnaderna för helåret 2023 förväntas uppgå till drygt 160 miljoner kronor.

För 2024 förväntas genomsnittsräntan i låneskulden fortsatt öka och uppgå till cirka 3,1 procent vilket bygger på marknadens förväntningar av ränteutvecklingen vid en nyupplåning som uppgår till 3 075 miljoner kronor under året. I enlighet med räntemarknadens förväntningar samt planerat nyupplåningsbehov i enlighet med fastställd kassaflödesbudget förväntas genomsnittsräntan i den externa räntebärande låneskulden uppgå till 2,9 procent 2026 vilket motsvarar 483 miljoner kronor. I händelse av att ränteläget skulle öka med motsvarande 1,0 procentenheter över hela räntekurvan skulle det vidare innebära ökade räntekostnader med ytterligare motsvarande 116 miljoner kronor. Även de finansiella intäkterna förväntas ligga på en påtagligt mycket högre nivå än tidigare år. Huvudorsaken är en ökad inlåningsränta för bankinlåning för den baslikviditet som hålls löpande på regionens topkonto i bank. Beräkningen av räntenivån på bankinlåningen bygger på marknadens förväntningar med tillägg för upphandlad samt förhandlade räntemarginaler i bank. Ränteintäkterna för bankinlåning förväntas uppgå till 59 miljoner kronor för helåret 2024 och intäkterna för utlämnade lån väntas uppgå till 21 miljoner kronor.

ÖVRIGA BERÄKNINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

Regionstyrelsen har antagit principer för när internräntan ska justeras. Justering av internräntan gjordes i planeringsdirektivet. Regionstyrelsen beslutade då att höja internräntan med en procentenhet till 2,0 procent för 2024. Som en effekt av beslutet har regionbidragen justerats med motsvarande effekt. Internräntan används för beräkning av kapitalkostnader och påverkar bland annat den interna

hyresprissättningen. Det innebär att hyror, internpriser, etcetera är beräknade utifrån 2,0 procents internränta.

Kreditivräntan används för att belasta investeringsprojekten under byggnads- och utrustningstiden. Räntesatsen motsvarar Region Skånes genomsnittliga ränta på den totala låneskulden.

I likhet med 2023 kommer kraftigt ökade AGA-kostnader^o även 2024 att centraliseras till finans så att AGA är oförändrad jämfört med 2022, och verksamheternas regionbidrag att räknas ner med motsvarande belopp. Under 2025 kommer hela AGA åter att läggas ut till verksamheterna vilket kommer att påverka uppräknigen i motsatt riktning.

RESULTATBUDGET

Med ovanstående beräkningsförutsättningar och angiven utveckling av Region Skånes intäkter och kostnader summeras resultatbudgeten enligt fullfonderingsmodellen till -4 417 miljoner kronor 2024, 653 miljoner kronor 2025 och 1 144 miljoner kronor 2026.

Det budgeterade resultatet för 2024–2026 uppgår genomsnittligt till -1,6 procent av de samlade intäkterna från skatt, utjämning och statsbidrag.

FINANSIERING

Nettolåneskulden förväntas vid 2023 år slut uppgå till 8 951 miljoner kronor. Avvikelsen under 2023 i relation till finansieringsbudget beror framför allt på att verksamheternas resultat avviker från budget. Därmed minskar investeringsutgifternas självfinansieringsgrad. Under 2024 förväntas nyupplåningen att uppgå till 3 075 miljoner kronor samtidigt som planenliga amorteringar uppgår till 1 000 miljoner kronor. Inklusiva övriga förändringar inom finansieringsverksamheten medför det att nettolåneskulden förväntas uppgå till 10 985 miljoner kronor vid 2024 års slut.

o. Variationer i kostnader för avtalad pension är det huvudsakliga skälet till att AGA-nivån ofta förändras mellan åren.

ÖVRIGA BERÄKNINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

	2021	2022	2023	2024	2025
Invärdet per den 1 november	1 413 080	1 424 117	1 434 802	1 445 146	1 455 135
Ökning (procent)	0,87 %	0,78 %	0,75 %	0,72 %	0,69 %
Internränta (procent)	1,0 %	1,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Kreditivränta (procent)	0,55 %	1,60 %	2,25 %	2,80 %	2,90 %
Arbetsgivaravgifter procent¹					
Lagstadgade	31,42	31,42	31,42	31,42	31,42
Avtalsförsäkringar	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13
Kollektivavtalad pension	15,47	21,70	23,10	16,20	12,40
SUMMA arbetsgivaravgifter	47,02	53,25	54,65	47,75	43,95
Verksamhetens arbetsgivaravgift²	47,02	47,02	47,02	47,75	43,95

1. Arbetsgivaravgiften 2024 för personer födda 1997 och senare är preliminärt 37,14 procent. För personer födda 1939–1956 preliminärt 15,81 procent och för personer födda 1939 och tidigare preliminärt 0 procent.

2. På grund av kraftigt ökad AGA lämnas AGA-nivån för verksamheten oförändrad 2023–2024 vilket balanseras i uppräknigen.

FOTO: © SKÅNETRAFIKEN/LARS DAREBERG

Region Skåne har i slutet av 2023 1 500 miljoner kronor i löpande betalningsberedskap i form av egen likviditet, 1 000 miljoner kronor i outnyttjad checkräkningskredit i hembanken samt outnyttjade kreditramar i Europeiska Investeringsbanken motsvarande 1 900 miljoner kronor. Långfristig upplåning kommer att ske framför allt genom emissioner av gröna obligationer i penningmarknaden med diversifierade löptider med hänseende till befintlig skuld. Upplåning kan också ske via Europeiska Investeringsbanken i enlighet med återstående utrymme av befintligt kreditavtal. Vid planperiodens slut förväntas den räntebärande nettolåneskulden att uppgå till 13 982 miljoner kronor.

Ramen för den totala externa låneskulden, som definieras av Region Skånes lånetak fastställs till 16 000 miljoner kronor. Denna nivå bedöms som god marginal för att hantera såväl planerat upplåningsbehov under året såväl som för oförutsedda händelser utan att förnyade beslut under 2024 ska krävas.

Det nominella värdet av Region Skånes utestående obligationer uppgår till 7 700 miljoner kronor. Under planperioden till och med 2026 förväntas nettolåneskulden öka med totalt 5 031 miljoner kronor. För att möjliggöra en ökad obligationslåneskuld utökas rambeloppet i Region Skånes MTN-program (Medium Term Note, obligationsprogram) från 10 000 miljoner kronor till 15 000 miljoner kronor.

REGIONBIDRAG 2024

Det totala regionbidraget som fördelas ut till Region Skånes nämnder och styrelser avseende budgetåret 2024 uppgår till 53 833,9 miljoner kronor, vilket är en ökning med 4 961,9 miljoner kronor (10,2 procent) jämfört med Region Skånes budget 2023. Hela sektor hälso- och sjukvård, det vill säga psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden, nämnden för operativ regiongemensam verksamhet, personaldriven vårdenhet kognitiv medicin samt sjukhusstyrelserna erhåller en retroaktiv täckning av 2023 års kostnadsutveckling avseende LPIK, demografi och medicinteknisk utveckling, totalt 3,4 procent, motsvarande 1 424,2 miljoner kronor i 2023 års prisnivå. Därutöver erhåller sjukhusstyrelserna samt personaldriven vårdenhet täckning av strukturellt resultatunderskott om 1 314,0 miljoner kronor i 2023 års prisnivå.

Efter ersättning för kostnadsutveckling 2023 samt strukturellt underskott på sjukhusstyrelser erhåller hela sektor hälso- och sjukvård en generell uppräknings 2024 om 2,9 procent. Övriga nämnder och styrelser erhåller generell uppräknings 2024 motsvarande 2,3 procent.

Internräntan höjs från 1,0 procent till 2,0 procent, vilket innebär ökade kapitalkostnader för verksamheten på 201,4 miljoner kronor. Samtliga nämnder erhåller kompensation för höjd internränta. Kompensationsnivån per nämnd framgår av tabell i bilaga 4b, och denna del utelämnas

i respektive beskrivningar per nämnd och sektor i det följande. Därutöver sker flera tekniska justeringar av regionbidraget vilket innebär att ansvar för befintliga kostnader, samt regionbidrag för att täcka dessa kostnader, skiftar mellan nämnder.

Nedan beskrivs i stora drag förändringen av nämnders och styrelser regionbidrag.

Hälso- och sjukvård

Region Skånes uppdrag för hälso- och sjukvård 2024 beskriver mål, inriktning och prioriterade områden. Alla verksamheter ska arbeta i enlighet med uppdraget 2024 och i övrigt fortsatt bedriva verksamhet enligt tidigare uppdrag eller beslut. Nämnder och styrelser har ett gemensamt ansvar att tillgodose befolkningens behov av hälso- och sjukvård. Det kräver att samtliga utvecklar långsiktigt hållbara och effektiva processer, var och en och i samverkan. Alla nämnder och styrelser ska arbeta för en tillgänglig och sammanhållen vård. Patientprocesserna ska vara effektiva utifrån behov. För att uppnå en effektiv hälso- och sjukvård måste inte bara den interna verksamheten, utan all sjukvårdsverksamhet över de organisatoriska gränserna, vara koordinerad utifrån patientens behov. Nämnder och styrelser ska kontinuerligt arbeta med att effektivisera verksamheten med särskilt fokus på tillgänglighet, patientsäkerhet och kvalitet med tydligt patientfokus samt bidra i arbetet med nivåstrukturering. Vid bristande tillgänglighet ska nämnder och styrelser samverka. Vårdgarantins ramar ska uppfyllas.

Regionbidraget till sektor hälso- och sjukvård 2024 ökas med 4 597,3 miljoner kronor och uppgår till 47 060,6 miljoner kronor.

Hela sektorn har erhållit generella uppräknings 2023 samt 2024, enligt ovan. Sjukhusstyrelserna samt personaldriven enhet kognitiv medicin har

FOTO: © NIKLAS LAURIN

därutöver erhållit riktat omställningsstöd, kopplat till det strukturella underskottet i sektorn. Omställningsstödet syftar till att stärka budgetstyrningen under det påbörjade omställningsarbetet under 2024 och resterande planperiod. Det förväntas att omställningsarbetet, utöver positiva effekter på tillgänglighet och kvalitet, också ska ge synbara effekter kostnadsutvecklingen under 2024 och under resten av planperioden och den generella uppräkningsnivån av regionbidragen har anpassats efter detta.

All verksamhet inom Region Skåne som är solidariskt finansierad av Södra sjukvårdsregionen ska erhålla uppräkningsfaktor för 2024 i enlighet med avtalsförhandlingen för 2023.

Primärvårdsnämndens resultatkrav om 37,5 miljoner kronor tas bort.

Incitamentsmodell för operationsverksamheten inom specialiserad somatik kvarstår under 2024 och räknas upp motsvarande hälso- och sjukvårdsnämndens uppräkningsfaktor för 2024.

En ny beräkningsgrund för regionbidraget till de åtta sjukhusstyrelserna införs 2024. Modellen bygger på historiskt utförd produktion beskriven i vårdkostnadsdatabasen för 2022. Först har patientflöden klassificerats utifrån DRG-kod och huvuddiagnos för varje vårdtillfälle. Därefter har dessa patientflöden (>60 000 st) grupperats i 14 olika patientgrupper baserat på vilket/vilka sjukhus som har ansvaret för vården av ett givet patientflöde. Två huvudsakliga fördelningsprinciper styr sedan resursfördelningen, dels att resurstilldelningen, uttryckt i mixpoäng, per unik patient jämförs inom varje patientflöde, dels att ersättningen per fördelat mixpoäng jämförs inom varje patientgrupp. För ytterfall, IVA samt vissa förvaltningsuppdrag som inte är produktionsbundna, ges därutöver särskilt riktade ersättningar. Modellen ger en procentuell fördelning av det totala

regionbidraget till de åtta sjukhusstyrelserna, som därefter justeras med eventuella nya uppdrag eller verksamhetsflyttar som inte finns med i vårddata från 2022.

Då modellen ger relativt stora slag appliceras som ett sista steg en dämpare på modellen som begränsar effekten under 2024, både uppåt och neråt, för sjukhusstyrelserna, i förhållande till dagens regionbidrag. Den slutgiltiga procentuella fördelningen är sjukhusstyrelse Sus 60,6 procent, sjukhusstyrelse Landskrona 1,5 procent, sjukhusstyrelse Helsingborg 14,1 procent, sjukhusstyrelse Ängelholm 2,8 procent, sjukhusstyrelse Kristianstad 10,4 procent, sjukhusstyrelse Hässleholm 2,9 procent, sjukhusstyrelse Ystad 4,9 procent, sjukhusstyrelse Trelleborg 2,7 procent. De ekonomiska konsekvenserna av detta framgår av tabell i bilaga 4b.

Hälso- och sjukvården erhåller riktade satsningar för:

- Utbyggnad mobila team i primärvårdens regi 200 miljoner kronor 2024, samt ytterligare 90 miljoner 2025 motsvarande helårseffekt av planerad utveckling
- Robust försörjning läkemedel 30,8 miljoner kronor
- Assisterad befruktning 6,5 miljoner kronor
- Förstärkning Hälsoval Skåne 250 miljoner kronor.
- Förstärkning mödra- och barnhälsovårdspedagoger inom primärvården 6,2 miljoner kronor

Regional utveckling

Regionfullmäktige har i tidigare beslut fastställt att årlig justering av kollektivtrafiktaxan skall göras i paritet med förändringar i Konsumentprisindex (KPI). Då rådande höga inflationsnivå i stor utsträckning har inverkan på KPI skulle detta medföra en påtaglig taxehöjning. I syfte att värna Skånetrafikens resenärer samt undvika minskat resandeynderlag föreslås därför att undantag från fastställd uppräkningsfaktor görs och att kollektivtrafiktaxan för år 2024 fastställs till +2,7 procent. Kollektivtrafiknämnden erhåller utöver generell uppräkningsfaktor om 86,6 miljoner kronor en riktad förstärkning om 175,0 miljoner kronor. Totalt ökar regionbidraget med 318,6 miljoner kronor och uppgår till 4 027,2 miljoner kronor.

Kulturnämnden erhåller generell uppräkningsfaktor om 8,1 miljoner kronor. Därutöver tillförs nämnden 2,4 miljoner kronor från regionstyrelsen för förstärkt demokratiarbete. Totalt uppgår nämndens regionbidrag till 357,4 miljoner kronor.

Regionala utvecklingsnämnden erhåller generell uppräkningsfaktor om 7,3 miljoner kronor och därutöver tillförs 8,0 miljoner kronor. Ansvaret för satsningen *Medicon village innovation* övergår till regionala utvecklingsnämnden. Som en konsekvens överförs 2,0 miljoner kronor från regionstyrelsen. 1,0 miljoner tillförs från regionstyrelsen som en slutjustering av överföringen av bolaget Invest in Skåne till förvaltningsform. Totalt uppgår nämndens regionbidrag till 323,8 miljoner kronor.

Verksamhetsstöd/övriga

Regionstyrelsens regionbidrag minskar med 36,5 miljoner kronor. Därutöver görs, utöver vad som redan omnämnts, följande justeringar:

Kostnadsansvaret för vårdgarantikansliet inklusive ”kögeneral”, publikationen *Vetenskap och hälsa* samt regionala samordningsbarnmorskor överförs från hälso- och sjukvårdsnämnden motsvarande totalt 8,5 miljoner kronor.

Verksamhetskommunikationsuppdrag överförs från sjukhusstyrelserna Sus, Landskrona, Ystad och Trelleborg motsvarande 25 miljoner kronor.

Regionstyrelsen erhåller 1,4 miljoner för nya kostnader för robust försörjning kopplat till läkemedel. Därutöver erhåller regionstyrelsen 22 miljoner kronor för ökade driftkostnader av Skånes digitala vårdssystem (SDV). Totalt erhåller nämnden 1 826,0 miljoner kronor.

Personalnämnden erhåller uppräknings med 4,5 miljoner kronor. Totalt uppgår nämndens regionbidrag till 201,4 miljoner kronor.

Patientnämndens regionbidrag är oförändrat och uppgår till 18,0 miljoner kronor.

Revisionen föreslås en utökning om 0,2 miljoner kronor och regionbidrag 2024 uppgår till 19,5 miljoner kronor. Summan är justerad i denna version.

Övriga justeringar

Regionbidrag motsvarande 0,5 miljoner kronor för chefsapotekare överförs från sjukhusstyrelse Helsingborg till psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden.

Regionbidrag motsvarande 0,4 miljoner kronor för solidariskt finansierad verksamhet överförs från hälso- och sjukvårdsnämnden till nämnden för regiongemensam operativ verksamhet.

Regionbidrag motsvarande 1,0 miljoner kronor för regional biobank överförs från hälso- och sjukvårdsnämnden till nämnden för regiongemensam operativ verksamhet.

Regionbidrag motsvarande 0,5 miljoner kronor för biobank databas Myelom och Swecrit överförs från hälso- och sjukvårdsnämnden till nämnden för regiongemensam operativ verksamhet.

Regionbidrag motsvarande 2,0 miljoner kronor för teledermatoskopi överförs från hälso- och sjukvårdsnämnden till nämnden för regiongemensam operativ verksamhet.

Regionbidrag motsvarande 0,15 miljoner kronor för utdelning av glasäpplet överförs från hälso- och sjukvårdsnämnden till primärvårdsnämnden.

Regionbidrag motsvarande 1,0 miljoner kronor för samordning av kompressionshjälpmedel vid lymfödem överförs från sjukhusstyrelse Sus (0,6 miljoner kronor), sjukhusstyrelse Helsingborg (0,2 miljoner kronor) och sjukhusstyrelse Kristianstad (0,2 miljoner kronor) till primärvårdsnämnden.

Regionbidrag motsvarande 166,1 miljoner kronor för förväntad initial effekt av förändrat remissflöde Höör och Hörby överförs från sjukhusstyrelse Sus till sjukhusstyrelse Kristianstad (157,4 miljoner kronor) och sjukhusstyrelse Hässleholm (8,7 miljoner kronor).

Regionbidrag motsvarande 7,9 miljoner kronor för mödra- och barnhälsovårdspsykologer överförs från sjukhusstyrelse Helsingborg till primärvårdsnämnden.

Regionbidrag motsvarande 59 miljoner kronor för allmänna omkostnader kopplat till nya sjukhusområden återförs från hälso- och sjukvårdsnämnden till finans.

Folktandvården Skåne AB:s förslag till prislista för 2024 fastställs att gälla i enlighet med Folktandvården Skåne AB:s beslut 2023-10-13.

FOTO: © LISELOTT SÖDERLIND

FOTO: © CAJSA NOLSKOG

Regionbidrag 2025–2026

Regionbidragen 2025 och 2026 är årligen uppräknade med LPIK för alla nämnder och styrelser samt justerat för överflytt av pensionseffekten av höjt AGA under 2023 och 2024. Primärvårdsnämnden erhåller 90 miljoner kronor för fortsatt utbyggnad av mobila team 2025. Därutöver har sektor hälso- och sjukvårdens verksamheter räknats upp med förväntad befolkningsutveckling samt medicinskt-teknisk utveckling. Förväntad effekt på kostnadsutvecklingen av det påbörjade omställningsarbetet är 1,5 procent 2025 och 1,0 procent 2026.

INVESTERINGAR

Den kommande planperioden 2024–2026 kommer innebära fortsatt höga investeringsnivåer då flera av de pågående strategiska investeringarna, (över 100 miljoner kronor), är i full produktion. Sammanlagt avsätts 16 miljarder kronor under treårsperioden. Dessa investeringsnivåer beror på de beslut som fattats den senaste tioårsperioden om flera mycket stora investeringar.

Ett av Region Skånes finansiella mål, skuldsättningsmålet, innebär att den externa räntebärande nettolåneskuldsättningen inte skall överstiga 25 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Med liggande investeringsplan och förutsatt att budgeterade resultat uppnås under den kommande planperioden bedöms att skuldsättningsmålet kommer uppnås. Det kommer dock bli angeläget att ha stor restriktivitet under de kommande åren avseende nya investeringar och ökad kontroll avseende pågående investeringar.

Regionstyrelsen fastställde i april 2020 en reviderad investeringsprocess vars huvudsakliga inriktning var ett ökat politiskt fokus på de strategiska investeringarna. Under 2024 kommer investeringsprocessen att revideras utifrån den nya politiska organisationen under mandatperioden. Baserat på behovet av ökad kontroll avseende nya och pågående investeringar bedöms det dock finnas ett behov av att från och med 2024 justera gränsen för strategiska bygginvesteringar från 100 miljoner kronor till 50 miljoner kronor.

Efterverkningarna av pandemin och kriget i Ukraina och den påverkan som det inneburit för världsekonomin påverkar förutsättningarna för genomförandet av investeringar framför allt på byggsidan där prisutvecklingen överstiger den i sig mycket kraftiga inflation som hela ekonomin drabbats av. I kalkylering av långsiktiga bygginvesteringar är antaganden om prisutveckling betydelsefullt och det är av stor vikt att det finns enhetlig modell för hur dessa beräkningsantaganden skall göras. Region Skåne har sedan lång tid använt en årlig indexering av bygginvesteringar med 3 procent. Den prisutveckling som varit de senaste åren ligger betydligt över denna nivå och de prognoser som finns indikerar en fortsatt utveckling över detta en tid till. Konsekvensen av prisutvecklingen är att de

antaganden om samlad investeringsnivå, framför allt för projekt som sträcker sig över ett antal år, inte är tillräckliga. Det innebär att det finns en diskrepans mellan avsatta medel och marknadens prissättning vid upphandling. I budget 2024 förändras indexmodell till en mer flexibel modell med koppling till Riksbankens prognos för konsumentprisindex. Justering av projektens budget i investeringsplanen har gjorts utifrån den nya modellen.

Bygginvesteringar

Nedan beskrivs status för objekt med en investeringsbudget på över 50 miljoner kronor. Mer detaljerade beskrivningar av statusen för de strategiska projekten inom hälso- och sjukvården ges i separata ärenden till regionstyrelsen.

Pågående bygginvesteringar över 100 miljoner

• Bussdepåer i Malmö och Lund

Region Skåne har i avsiktsförklaringar med Lunds kommun och Malmö stad konstaterat att den fortsatta utvecklingen av städerna förutsätter etablering av nya och moderna bussdepåer en i Lund och två i Malmö.

I Lund har en befintlig bussdepå på Gastelyckan i Lund förvärvat och ytterligare förvärv av kringliggande tomter har gjorts för att möjliggöra en utbyggnad. Under våren 2023 beslutade regionstyrelsen om medelstilleddelning för det kvarvarande arbetet. Efter genomförd upphandling tecknades avtal med byggtreprenör sommaren 2023. Byggproduktion startar under hösten 2023 och ny- och ombyggnad av befintlig depå bedöms vara färdig hösten 2024, expansionen på förvärvade tomter kommer vara färdig höst 2025.

Sedan tidigare har mark förvärvat genom köp av bolag för etablering av den centrala bussdepån i Malmö. I september beslutade regionstyrelsen om medelstilleddelning för genomförandet av etableringen av depån baserat på programhandlingen. Upphandling av totalentreprenad beräknas vara färdig sommaren 2024 och byggproduktion bedöms starta kring årsskiftet 2024/2025 med ett färdigställande kring årsskiftet 2026/2027.

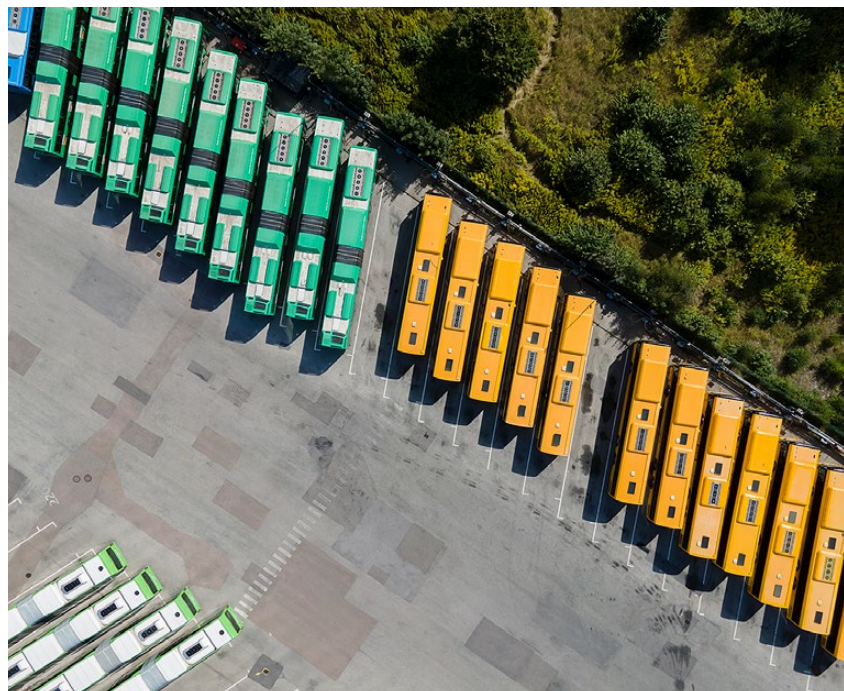
För den större depån i i Malmö i Lockarp är den fortsatta processen baserat på fastställande av detaljplan. Kommunfullmäktige i Malmö fastställde i juni 2023 en detaljplan men denna har upphävts av Länsstyrelsen under hösten 2023. Malmö stad arbetar med en reviderad detaljplan för att åtgärda de brister som Länsstyrelsen ser. Bedömningen är att en ny detaljplan kommer kunna fastställas i början av 2024. För Region Skånes del är programhandling färdigställd men beslut om medelstilleddelning och nästa steg i processen avvaktas tills ny detaljplan vunnit laga kraft. Det fördröjda fastställandet av detaljplan innebär en försening jämfört med tidigare planering men det är ännu inte fastställt i vilken grad det påverkar färdigställandet av projektet.

Programhandlingsarbetena som har legat till grund för de medelstilleddelningar som genomförts under 2023 och för

FOTO: © REGIONFASTIGHETER

FOTO: © SKANETRAFIKEN/LARS DAREBERG

den avseende Lockarps projektet har inneburit uppdateringar av projektkalkylerna som baserats på tidigare års prisläge. Depåerna har påverkats av den kraftiga indexutveckling som påverkar den samlade ekonomin. Den genomförda upphandlingen av depån i Lund har bekräftat denna högre prisbild. Den samlade investeringsutgiften för de tre bussdepåerna bedöms med reviderad indexmodell till 1,7 miljarder.

- **Anläggning för måltidsproduktion i Kristianstad**
Servicenämnden ställde sig i maj 2020 bakom ett inriktningsbeslut om att uppföra ett produktionskök i Kristianstad med inriktning på kallmatsproduktion. I maj 2022 beslutade regionstyrelsen om en sammanlagd medelstilldelning bygg och utrustningsinvestering med 238 miljoner kronor inklusive anpassning av 151 avdelningskök. Byggproduktionen i Kristianstad startade i slutet av sommaren 2023 efter genomförd upphandling och beräknas vara färdig hösten 2024. Prognos för projektet baserat på upphandlingen är drygt 270 miljoner kronor.

- **Centrallager**
Som ett led i arbetet med robust försörjning beslutade regionstyrelsen i juni 2022 att utlösa en option på nyuppförd externt förhyrd centrallagerbyggnad i Burlöv. I mars beslutade regionstyrelsen att godkänna hyresavtalet och utrustningsinvestering om 58 miljoner kronor. Den nuvärdesberäknade hyran motsvarar 150 miljoner kronor. Det nya centrallagret beräknas överlämnas för inflyttning första kvartalet 2025.

Pågående bygginvesteringar inom hälso- och sjukvården

- **Nya sjukhusområdet i Malmö**

Arbetet med utvecklingen av det norra sjukhusområdet i Malmö börjar närma sig slutfasen efter mer än ett decennium sen inriktningen fastställdes av regionstyrelsen. En större etablering av ersättningsbyggnader genomfördes på två platser på sjukhusområdet vilket möjliggjorde att äldre byggnader kunde lämnas och rivas för att bereda plats för två nya vårdbyggnader och en servicebyggnad. Samtidigt har sjukhusets kulvertsystem byggts ut vilket möjliggör att stora delar av transportflödena på området flyttar under jord. Under senhösten 2021 stod ett nytt bårhus klart och i maj 2023 invigdes servicebyggnaden. De båda vårdbyggnaderna kommer tas i bruk 2024 respektive 2025.

Den samlade budgeten för projektet är 12,3 miljarder kronor i bygginvestering och 1,9 miljarder kronor i utrustningsinvestering. Den senaste prognosen innebär att projektet kommer hålla sin samlade ram.

Utöver de insatser som beskrivs i regionfullmäktiges beslut om nya sjukhuset i Malmö pågår ett antal större projekt i olika skeden på sjukhusområdet i Malmö:

Barn- och ungdomsmedicin i Malmö samlas i långa raden med ett färdigställande våren 2024. Investeringen är budgeterad till knappt 230 miljoner kronor inklusive utrustning. Projektets prognos indikerar ett slutligt utfall på drygt 160 miljoner kronor inklusive utrustning.

Under hösten 2019 tog regionstyrelsen ett inriktningsbeslut om att framtida etablering av nya lokaler för barn- och vuxenpsykiatri, habilitering och hjälpmedel, palliativ verksamhet, med mera, ska ske på det södra sjukhusområdet i Malmö. I början av 2022 fastställde regionstyrelsen en

avsiktsförklaring med Malmö stad om det fortsatta arbetet. Detaljplanearbete pågår och 2023 har en projektorganisation inom Region Skåne etablerats som i ett första skede genomför planeringen av de nya byggnaderna tillsammans med verksamheten. Omfattningen av projektet är fortfarande osäkert men det handlar om flera miljarder. Under planperioden avsätts medel för planering och inledande projekttering. Parallellt med planeringsinsatser för de nya lokalerna genomför regionfastigheter genom riktade medel inom fastighetsägareinvesteringarna åtgärder för att förlänga livslängden i befintliga lokaler.

Under hösten 2023 beslutade regionstyrelsen att ta emot en donation som innebär dels inköp och installation av en MR-Linac på strålbehandlingen i Lund, dels en nybyggnation av ett bröstcancercentrum i Malmö. När det gäller det senare finns en bygggräns som möjliggör att skapa ytterligare ytor och i budgeten är avsatt medel för att genomföra även denna del om det bedöms finnas skäl för detta utifrån den samlade bedömningen av ytbehov på sjukhusområdet.

De insatser som bedrivs i Malmö omfattar inte hela sjukhusområdet. Ett arbete pågår med en samlad fysisk utvecklingsplan för sjukhusområdet, för att få en samlad bild av behoven och för att kunna ta ställning till olika genomförandescenarier.

• Nya sjukhusområdet i Lund

Arbetet med att utveckla sjukhusområdet i Lund har hittills inte på samma sätt som i Malmö fokuserat på ett genomförande, utan har mer haft karaktären av ett fördjupat planeringsarbete för fastighetsutveckling.

Flera fastigheter på sjukhusområdet i Lund är äldre och det finns problem som inte kan avvakta en långsiktig lösning för sjukhusområdet. Förutsättningarna för neonatalverksamheten, kvinnosjukvården samt för infektionsverksamheten är särskilt bekymmersamma. Regionstyrelsen beslutade därför i december 2021 om medel för programhandlingsskedet för en om- och tillbyggnad. Regionstyrelsen beslutade hösten 2023 om medelstilldelning för projektet. Produktion bedöms pågå från hösten 2024 till sommaren 2027. Projektet bedöms innebära en sammanlagd investering om knappt 700 miljoner kronor.

Regionstyrelsen fastställde i oktober 2019 en strategi för avancerade terapeutiska medicinska produkter, (ATMP). I mars 2022 beslutade regionstyrelsen om att genomföra en investering för etablering av en tillverkningsenhet för ATMP på sjukhusområdet i Lund. Projektet har delats upp i två etapper varav den första slutförts under hösten 2023. För den andra delen som avser själva tillverkningsenheten, pågår upphandling. Investeringen omfattar drygt 100 miljoner kronor.

Parallellt med dessa insatser pågår arbetet med att ta fram en långsiktig plan för ersättningslokaler för sjukhuset i Lund. Under våren 2022 färdigställdes en fördjupad lokaliseringstudie avseende Skånes universitetssjukhus i Lund och regionstyrelsen beslutade om en bred remissrunda

som avslutas under senhöst 2022. I utredningen redovisas för- och nackdelar med i huvudsak tre alternativ, utveckling av befintligt sjukhusområde, placering på Smörlyckan eller placering på Brunnsberg. En sammanställning av resultatet av remissrundan har överlämnats till regionstyrelsen under våren 2023. I budgeten avsätts medel för initiala insatser under planperioden kopplat till kommande inriktningsbeslut.

• Befintligt och nytt sjukhusområdet i Helsingborg

Sedan 2012 har ett arbete genomförts med syfte att förnya sjukhusstrukturen på det befintliga sjukhusområdet i Helsingborg. Efter återkommande omstarter utifrån ny information som framkommit beslutade regionstyrelsen under våren 2021 att gå vidare med att etablera ett nytt sjukhusområde framför att fortsätta att utveckla det befintliga. Tillsammans med Helsingborgs stad har nu ett arbete påbörjats med avsikt att etablera ett nytt sjukhus i Östra Ramlösa.

Fastighets- och servicenämnden har fått i uppdrag att genomföra förprojektering och detaljplaneprocess rörande placering av ett nytt sjukhus inom området Östra Ramlösa. Sjukhusets dimensionering kommer avgöra investeringens omfattning och det är därför för tidigt att göra en samlad bedömning av denna. Regionstyrelsen beslutade i december 2022 om medelstilldelning för de tidiga skedena.

Som en konsekvens av beslutet att inte fullfölja det befintliga strategiska projektet nya sjukhusområdet i Helsingborg, (NSH), har en plan tagits fram för avslut av projektet. Arbete i de delar som måste avslutas inom ramen för projektet sträcker sig in under 2024.

Byggtiden för ett nytt sjukhus bedöms initialt till 11-13 år. Det innebär att det befintliga sjukhuset i Helsingborg kommer att fungera som akutsjukhus under många år framåt. I stora delar av befintlig huvudbyggnad finns eftersatt behov där åtgärder planerats inom ramen för det strategiska projektet NSH. En samordnad plan för behovet av kortsiktiga insatser på sjukhusområdet har tagits fram och regionstyrelsen beslutade i maj 2023 om medelstilldelning av det samlade projektet, bygg och utrustning, med knappt 850 miljoner kronor. Projektet bedöms pågå 2023–2027.

• Framtidens ortopedi i Hässleholm (Forth)

I Hässleholm pågår arbetet med att skapa ett nytt operationshus med mottagning och vårdavdelning, med mera, servicecentral och infrastruktur på sjukhusområdet. Under hösten 2019 beslutade regionstyrelsen om en medelstilldelning om 1,6 miljarder inklusive utrustning. I projekteringsarbetet identifierades ett antal frågor som innebar en översyn av programhandling. Under våren 2022 genomfördes en upphandling av entreprenad för huvudprojektet. De inkomna anbuden överskred den beslutade budgeten väsentligt och regionstyrelsen beslutade därför att avbryta upphandlingen. En ny upphandling enligt samverkansmodellen har genomförts och avtal har tecknats under våren

FOTO: © LISELOTT ÖSTERLIND

FOTO: © BO JÖNSSON

2023. Samverkansmodellen innebär att region Skåne tillsammans med entreprenören tar fram ett riktpreis vilket bedöms vara klart kring årsskiftet 2023/2024. Processen med den nya entreprenören bedöms innebära dels en avvikelse i tid dels en avvikelse relativt ursprunglig budget. Ytterligare medel har reserverats under regionstyrelsen. När riktpreis är framtaget återkommer ärendet till regionstyrelsen för revidering av projektbudget och tidplan.

• **Akutmottagningar i Kristianstad och Ystad**

Regionstyrelsen beslutade i maj 2022 att ge fastighets- och servicenämnden i uppdrag att ta fram förslag på åtgärder för akutmottagningarna i Kristianstad och Ystad. Förstudiearbetet färdigställdes våren 2023 men har under hösten kompletterats med ytterligare alternativ avseende Ystad och för Kristianstad. För Kristianstad är bedömningen att det är möjligt att gå vidare med genomförandet av en nybyggnation. För Ystad är bedömningen att en fördjupad utredning behöver genomföras avseende förutsättningarna för nybyggnationer på sjukhusområdet och att det på kort sikt sätts av medel för att åtgärda den problematik som finns på akuten. Dessa åtgärder skall särskilt beakta relationen mellan akutmottagningen och primärvården. I budget 2024 avsätts medel under regionstyrelsen för fastighets- och servicenämnden att avropa när programhandlingsskedena är genomförda.

• **Sterilcentral Landskrona**

I budget 2021 gavs ett uppdrag om att ta fram en långsiktig lösning för sterilcentralen i Landskrona. I december 2021 beslutade regiondirektören om medelstilldelning med drygt

70 miljoner kronor bygg och utrustning utifrån regelverket kring ej strategiska bygginvesteringar. En första upphandling avbröts på grund av brist på anbud. En andra upphandling slutfördes våren 2023 med ett överdrag av budgeten med 10 miljoner kronor. Projektet är nu i produktion och bedöms vara färdigställt efter sommaren 2025.

Ej strategiska objekt

I enlighet med den reviderade investeringsprocessen har ett förslag till ram för objekt tagits fram. Under 2024 sätts 266 miljoner kronor av och för hela planperioden 1 miljard kronor. Objektens medelstilldelning fastställs av regiondirektören.

Fastighets- och servicenämnden

Ramen för fastighetsägarinvesteringar används för att förbättra, förnya och anpassa befintliga byggnader eller deras befintliga tekniska system i de fall där förändringen inte huvudsakligen beror på verksamhetsförändringar hos hyresgästen. Fastighetsägarinvesteringarna disponeras av fastighets- och servicenämnden och uppgår till 378 miljoner kronor under 2024, 533 miljoner kronor 2025 och 450 miljoner kronor för 2026.

Fastighets- och servicenämnden disponerar en lokal ram för investeringar i utrustning och byggnader kopplade till sin verksamhet om 34 miljoner kronor per år.

Utrustningsinvesteringar inom hälso- och sjukvård

Planeringsramen för investeringar i utrustning inom sektorn hälso- och sjukvård uppgår till 4,5 miljarder kronor, varav 1,9 miljarder kronor under 2024. Huvuddelen av medlen är

avsatta för utrustning kopplade till de strategiska investeringsobjekten inom hälso- och sjukvården inklusive SDV.

SDV är en del i genomförandet av Region Skånes e-hälsosstrategi och ett omfattande arbete pågår inför driftsättning av systemet. Sedan tidigare har 1,7 miljarder avsatts för projektet för genomförande under 2018–2022. Under 2022 klargjordes att tidigare beräknad tidplan inte var möjlig att hålla. En reviderad tidplan innebär att en första driftstart sker våren 2025 på bland annat Ystads lasarett. Hösten 2026 bedöms merparten av utrustningen vara genomförd. Den förlängda tidplanen har inneburit ett behov av en ökad budget. Ett arbete har genomförts med att beräkna dessa poster under 2023 och det tillkommande behovet är 1,1 miljarder under perioden 2024–2027. I budgeten utökas ramen för SDV med 1,1 miljarder kronor.

I enlighet med investeringsprocessen har ett förslag till ram för ej strategiska objekt tagits fram. Under 2024 sätts 737 miljoner kronor av och för hela planperioden 2 miljarder.

Kollektivtrafiknämnden

Kollektivtrafiknämnden disponerar under planperioden 40 miljoner kronor i lokal pott årligen.

Ett arbete har initierats inom ramen för Öresundstågsamarbetet och för Region Skånes del via kollektivtrafik-

nämnden för att påbörja anskaffningen av en ny Öresundstågsflotta som kan börja levereras i början av nästa decennium. Det är en mycket lång process innan nya tåg kan vara på plats och under 2023 har en förstudie tagits fram som beskriver olika viktiga delar i anskaffningen. Kollektivtrafiknämnden har att återkomma till regionstyrelsen med analys avseende vägval och dimensionering inför kommande upphandling under 2024.

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen disponerar ett utrymme för byggnads- och utrustningsinvesteringar inom dess verksamheter, resultatneutrala investeringar, samt oförutsedda behov. För enskilda investeringsobjekt under 50 miljoner kronor som finansieras via denna ram fattas beslut om medelstilldelning av regiondirektören.

Under regionstyrelsen ram avsätts även medel för strategiska investeringar som ännu inte medelstilldelats och som bereds av fastighets- och servicenämnden respektive regionstyrelsens arbetsutskott avseende bussdepå Lockarp, Forth, nytt sjukhus i Östra Ramlösa, södra sjukhusområdet i Malmö, insatser kopplade till akutmottagningar i Kristianstad och Ystad samt medel kopplade till donation till Skånes universitetssjukhus avseende MR-Linac och bröstcancercentrum med tillhörande ytterligare tomträtt.

Regionfullmäktiges beslut

Budgetramar

Regionfullmäktige har fastställt skattesatsen för 2024 till 11,18 kronor.

1. Regionfullmäktige fastställer upprättat förslag till resultatbudget, kassaflödesbudget, och balansbudget för verksamhetsåret 2024 enligt bilaga 1–3.
2. Regionfullmäktige fastställer upprättat förslag till regionbidrag till Region Skånes nämnder för verksamhetsåret 2024 enligt bilaga 4a-b.
3. Regionfullmäktige fastställer investeringsram för 2024 enligt bilaga 5a-b.
4. Investeringsramen ställs till regionstyrelsens förfogande. Styrelsen äger rätt att vidarefördela investeringsanslag till annan nämnd.
5. Regionfullmäktige fastställer ramen för långsiktig upplåning (inklusive leasing) till 16 000 miljoner kronor 2024.
6. Regionfullmäktige beslutar att utöka rambeloppet i Region Skånes MTN-program (Medium Term Note, obligationsprogram) från 10 000 till 15 000 miljoner kronor.
7. Regionfullmäktige beslutar att öka internräntan med en procentenhet till 2,0 procent för 2024. Som en effekt av justerad internränta kommer regionbidragen justeras med motsvarande effekt.
8. Regionfullmäktige fastställer de finansiella målen som de beskrivs i avsnitt *Ekonomi*.
9. Regionfullmäktige fastställer härmed övergripande uppdrag liksom riktade uppdrag vad gäller sektor hälso- och sjukvård.
10. Regionfullmäktige fastställer, som ett undantag från tidigare beslutad uppräkningsfaktor kopplad till Konsumentprisindex (KPI), en justering av kollektivtrafiktaxan för år 2024 med +2,7 procent.
11. Regionfullmäktige uppdrar åt regionstyrelsen och nämnderna (tillika sjukhusstyrelserna) att genomföra de uppdrag och vidta de åtgärder som beskrivs i regionstyrelsens budgetförslag inklusive bilagor samt att följa den inriktning som i övrigt anges.
12. Regionfullmäktige uppdrar åt regionstyrelsen och övriga nämnder (tillika sjukhusstyrelser) att senast under december 2023, fastställa egna verksamhetsplaner och internbudgetar i enlighet med angiven inriktning i denna verksamhetsplan och budget, inklusive bilagor samt under planperioden genomföra de uppdrag och vidta de åtgärder som beskrivs.

BILAGOR

RESULTATBUDGET

1 RESULTATBUDGET				
Miljoner kronor	2023 Budget	2024 Budget	2025 Plan	2026 Plan
Verksamhetens intäkter	11 407	11 190	11 699	11 146
Verksamhetens kostnader	-57 414	-62 834	-62 068	-63 426
Avskrivningar	-1 862	-1 966	-2 286	-2 497
Verksamhetens nettokostnader	-47 868	-53 610	-52 655	-54 777
Skatteintäkter	38 104	39 710	41 736	43 618
Utjämning och generella statliga bidrag	12 275	13 774	13 366	13 583
Skatt, utjämning och bidrag	50 378	53 484	55 101	57 201
Verksamhetens resultat	2 510	-126	2 447	2 424
Finansnetto	49	-88	-228	-335
Finansiella pensionskostnader	-3 398	-4 203	-1 566	-946
ÅRETS RESULTAT	-839	-4 417	652	1 144

Balanskravsberäkning					
Miljoner kronor	2022 Bokslut	2023 Prognos	2024 Budget	2025 Plan	2026 Plan
Årets resultat enligt resultaträkningen	2 897	-4 533	-4 417	652	1 144
Justering för realisationsvinster	-5	-48	-5	-2	-2
Orealiserade kursförluster i värdepapper	0	0	0	0	0
Justerat resultat enligt fullfondering	2 893	-4 581	-4 422	650	1 142
Justering för redovisning enligt blandmodell	-645	190	422	-650	-848
Reservering resultatutjämningsreserv (RUR)	-1 015	0	0	0	0
lanspråkstagande RUR	0	0	0	0	0
Balanskravsresultat	1 232	-4 391	-4 000	0	295
<i>Synnerliga skäl att ej återställa resultat</i>	0	4 391	4 000	0	0
<i>Ingående återställningskrav</i>	-1 232	0	0	0	0
<i>Utgående återställningskrav</i>	0	0	0	0	0

2 KASSAFLÖDESBUDGET				
Miljoner kronor	2023 Budget	2024 Budget	2025 Plan	2026 Plan
VERKSAMHETEN				
Årets resultat	-839	-4 417	652	1 144
Justering för ej likviditetspåverkande poster (not)	7 380	8 381	3 908	4 590
Pensionsutbetalningar	-1 679	-1 894	-1 980	-2 016
Realisationsvinster/förluster	-5	-5	-2	-2
Förändring av rörelsekapital	30	159	1 050	-542
Medel från verksamheten	4 888	2 225	3 628	3 174
INVESTERINGAR				
Förvärv av immateriella tillgångar	-390	-390	-315	-354
Förvärv av materiella tillgångar	-5 343	-4 941	-4 564	-4 582
Erhållna investeringsbidrag	3	3	3	3
Medel från investeringsverksamheten	-5 730	-5 328	-4 876	-4 933
FINANSIERING				
Nyupptagna lån	2 037	3 075	2 413	3 624
Amortering av lån/leasing	-1 700	-1 071	-1 200	-1 900
Förändring koncernlån	30	30	30	30
Amortering av långfristiga fordringar	5	5	5	5
Medel från finansieringsverksamheten	372	2 039	1 248	1 759
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	0	0	0	0
ÅRETS KASSAFLÖDE				
Likvida medel vid årets början	1 000	1 500	1 500	1 500
Likvida medel vid årets slut	1 000	1 500	1 500	1 500
ÅRETS FÖRÄNDRING AV RÄNTEBÄRANDE NETTOSKULD				
Räntebärande nettoskuld vid årets början	-7 637	-8 951	-10 985	-12 228
Räntebärande nettoskuld vid årets slut	-7 278	-10 985	-12 228	-13 982
Not Specifikation av ej likviditetspåverkande poster				
Justering för av- och nedskrivningar	1 744	1 966	2 286	2 497
Justering för avsättningar	5 657	6 750	2 739	1 658
Justering för upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	-30	38	38	38
Justering för kortfristiga finansiella poster	5	-345	-1 124	427
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-33	-27	-31	-30
Summa	7 343	8 381	3 908	4 590

BILAGOR

BALANSBUDGET

3 BALANSBUDGET				
Miljoner kronor	2023 Budget	2024 Budget	2024 Plan	2026 Plan
Immateriella tillgångar	1 567	2 018	2 248	2 469
Materiella anläggningstillgångar	34 468	36 454	39 215	41 580
Finansiella anläggningstillgångar	689	1 148	1 143	1 138
Summa anläggningstillgångar	36 724	39 620	42 607	45 187
Bidrag till infrastruktur	641	604	566	528
Omsättningstillgångar	6 246	5 035	4 715	4 687
SUMMA TILLGÅNGAR	43 611	45 259	47 888	50 403
Eget kapital	-17 279	-24 809	-24 156	-23 012
– därav årets resultat	-839	-4 417	652	1 144
– därav resultatutjämningsreserv (RUR)	0	1 015	1 015	1 015
Pensionsförpliktelser	40 893	45 716	46 475	46 117
Övriga avsättningar	555	26	26	26
Summa avsättningar	41 448	45 742	46 501	46 143
Långfristiga låne- och leasingskulder	6 963	11 136	11 650	13 973
Övriga långfristiga skulder	362	331	306	281
Summa långfristiga skulder	7 325	11 467	11 955	14 254
Kortfristiga låne- och leasingskulder	1 493	1 691	2 421	1 851
Övriga kortfristiga skulder	10 624	11 167	11 167	11 167
Summa kortfristiga skulder	12 117	12 858	13 588	13 018
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	43 611	45 259	47 888	50 403
Soliditet vid årets slut (procent)	-40 %	-55 %	-50 %	-46 %

4 A. REGIONBIDRAG TILL NÄMNDER OCH STYRELSE

Miljoner kronor	2023 Budget	2024 Budget	2025 Plan	2026 Plan
REGIONAL UTVECKLING				
Kulturnämnden	346,8	357,4	361,3	361,7
Kollektivtrafiknämnden	3 708,6	4 027,2	4 071,5	4 075,6
Regionala utvecklingsnämnden	308,5	323,8	327,3	327,6
Summa regional utveckling	4 363,9	4 708,4	4 760,1	4 764,9
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD				
Psykiatri-, rehabiliterings- och hjälpmedelsnämnden	3 999,8	4 276,0	4 375,4	4 425,5
Sjukhusstyrelse Sus	9 815,1	11 199,2	11 456,8	11 582,8
Sjukhusstyrelse Landskrona	242,1	281,3	287,8	290,9
Sjukhusstyrelse Helsingborg	2 327,5	2 641,1	2 701,8	2 731,5
Sjukhusstyrelse Ängelholm	457,0	529,5	541,6	547,6
Sjukhusstyrelse Kristianstad	1 597,9	2 101,4	2 149,7	2 173,2
Sjukhusstyrelse Hässleholm	472,6	553,8	566,5	572,7
Sjukhusstyrelse Ystad	807,4	916,8	937,8	948,1
Sjukhusstyrelse Trelleborg	450,6	511,7	523,5	529,3
Primärvårdsnämnden – offentlig drift	580,2	839,0	948,3	958,6
Primärvårdsnämnden – Hälsoval Skåne finansiering	6 352,2	7 054,6	7 216,9	7 296,3
Personaldriven enhet kognitiv medicin	26,5	31,4	32,2	32,6
Nämnden för operativ regiongemensam verksamhet – Medicinsk service	567,4	617,4	631,5	638,5
Hälso- och sjukvårdsnämnden	14 688,3	15 428,7	15 783,5	16 122,2
Anslag E-hälsa till regionstyrelsens förfogande	78,7	78,7	80,1	80,8
Summa hälso- och sjukvård	42 463,3	47 060,6	48 233,4	48 930,6
VERKSAMHETSSTÖD/ÖVRIGA				
Regionstyrelsen	1 810,6	1 826,0	1 846,1	1 847,9
Nämnden för operativ regiongemensam verksamhet – DigiIT	0,0	0,0	0,0	0,0
Personalnämnden	196,9	201,4	203,6	203,8
Patientnämnden	18,0	18,0	18,2	18,2
Revision	19,3	19,5	19,9	20,3
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa verksamhetsstöd/övriga	2 044,8	2 064,9	2 087,8	2 090,2
TOTALSUMMA	48 872,0	53 833,9	55 081,3	55 785,7
Resultatkrav år	2023	2024	2025	2026
Primärvårdsnämnden	37,5	0,0	0,0	0,0

BILAGOR
REGIONBIDRAG

4 B. FÖRÄNDRING REGIONBIDRAG

Miljoner kronor	KN	KTN	RUN	PHH	SUS	LKR	HBG	ÄHM	CSK	HHM	YSD	TBG
Regionbidrag 2023	346,8	3 708,6	308,5	3 999,8	9 815,1	242,1	2 327,5	457,0	1 597,9	472,6	807,4	450,6
Tekniska justeringar samt övriga förändringar i 2023 års prisnivå												
Internränta 2,0 %	0,1	57,0		20,8	54,6	1,4	14,3	2,4	10,1	2,1	3,0	2,5
Demokratiuppdrag	2,4											
Verksamhetskommunikation					-22,9	-0,4					-1,1	-0,6
Kögeneral + vårdgarantikansli												
Justering restpost solidarisk finansiering 2023												
Chefsapotekare				0,5			-0,5					
Regional vaccinsamordnare												
Strukturellt underskott sjukhusstyrelser					788,5	20,7	187,2	39,0	128,0	40,3	68,9	38,5
Täckning kostnadsutveckling 2023				126,3	402,4	9,9	95,4	18,7	65,5	19,4	33,1	18,5
Aktuellt om vetenskap o hälsa												
Regional biobank												
Biobank databas Myelom och Swecrit												
Teledermatoskopi												
Samordningsbarnmorskor												
Glasäpplet prissumma												
Allmänna omkostnader sjukhusområden												
Lymfödem samordning kompressionshjälpmedel					-0,6		-0,2		-0,2			
Invest in Skåne slutlig justering			1,0									
Sommarjobb			3,0									
Folkhögskolor			2,0									
Medicon village innovation			2,0									
Summa	2,5	57,0	8,0	147,6	1 222,0	31,6	296,2	60,1	203,4	61,8	103,9	58,9
Uppräkning 2024	8,1	86,6	7,3	128,6	320,1	8,0	76,0	14,9	52,2	15,6	26,5	14,8
Riktade satsningar samt övriga förändringar i 2024 års prisnivå												
<i>Omfördelningseffekt ny ersättningsmodell</i>					60,6 %	1,5 %	14,1 %	2,8 %	10,4 %	2,9 %	4,9 %	2,7 %
					1,6	-0,4	-50,7	-2,5	90,5	-4,9	-21,0	-12,6
Assisterad befruktning					6,5							
Läkemedelsomställning – tillfälligt 2024												
Läkemedelsomställning – permanent tillskott												
SDV driftskostnader, m m												
Åskande revision												
Mobila team												
Förstärkning trafiken		175,0										
Förstärkning Hälsoval												
Upptagningsområde Höör Hörby					-166,1				157,4	8,7		
MBHV-psykologer							-7,9					
Summa	0,0	175,0	0,0	0,0	-158,0	-0,4	-58,6	-2,5	247,9	3,8	-21,0	-12,6
SUMMA FÖRÄNDRING	10,6	318,6	15,3	276,2	1 384,1	39,2	313,6	72,5	503,5	81,2	109,4	61,1
REGIONBIDRAG 2024	357,4	4 027,2	323,8	4 276,0	11 199,2	281,3	2 641,1	529,5	2 101,4	553,8	916,8	511,7

KN=kulturnämnden, KTN=kollektivtrafknämnden, RUN=regionala utvecklingsnämnden, PHH=psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden, SUS=sjukhusstyrelse Sus, LKR=Landskrona, HBG=Helsingborg, ÄHM=Ängelholm, CSK=Kristianstad, HHM=Hässleholm, YSD=Ystad, TBG=Trelleborg

► Forts.

4 B. FÖRÄNDRING REGIONBIDRAG

Miljoner kronor	PV offentlig	PV hälsoval	PDV	NORV MS	HSN	E-hälsa	RS	NORV DIGIT	PeN	PN	REV	SN	FINANS
Regionbidrag 2023	580,2	6 352,2	26,5	567,4	14 688,3	78,7	1 810,6	0,0	196,9	18,0	19,3	0,0	-48 872,0
Tekniska justeringar samt övriga förändringar i 2023 års prisnivå													
Internränta 2,0 %	2,3	0,0	0,1	11,3	18,0		1,4						-201,4
Demokratiuppdrag							-2,4						0,0
Verksamhetskommunikation							25,0						0,0
Kögeneral + vårdgarantikansli					-5,5		5,5						0,0
Justering restpost solidarisk finansiering 2023				0,4	-0,4								0,0
Chefsapotekare													0,0
Regional vaccinsamordnare				1,9			-1,9						0,0
Strukturellt underskott sjukhusstyrelser			2,9										-1 314,0
Täckning kostnadsutveckling 2023	23,8	260,4	1,1	15,5	334,2								-1 424,2
Aktuellt om vetenskap o hälsa					-0,7		0,7						0,0
Regional biobank				1,0	-1,0								0,0
Biobank databas Myelom och Swecrit				0,5	-0,5								0,0
Teledermatoskopi				2,0	-2,0								0,0
Samordningsbarmorskor					-2,3		2,3						0,0
Glasäpplet prissumma		0,2			-0,2								0,0
Allmänna omkostnader sjukhusområden					-59,0								59,0
Lymfödem samordning kompressionshjälpmedel	1,0												0,0
Invest in Skåne slutlig justering							-1,0						0,0
Sommarjobb					-3,0								0,0
Folkhögskolor					-2,0								0,0
Medicon village innovation							-2,0						0,0
Summa	27,1	260,6	4,1	32,6	275,7	0,0	27,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-2 880,7
Uppräkning 2024	17,6	191,8	0,8	17,4	433,9	0,0	-35,6	0,0	4,5	0,0	0,0	0,0	-1 389,1
Riktade satsningar samt övriga förändringar i 2024 års prisnivå													
Omfördelningseffekt ny ersättningsmodell													0,0
Assisterad befruktning													-6,5
Läkemedelsomställning – tillfälligt 2024					7,8								-7,8
Läkemedelsomställning – permanent tillskott					23,0		1,4						-24,4
SDV driftskostnader, m m							22,0						-22,0
Åskande revision											0,2		-0,2
Mobila team	200,0												-200,0
Förstärkning trafiken													-175,0
Förstärkning Hälsoval		250,0											-250,0
Upptagningsområde Höör Hörby													0,0
MBHV-psykologer	14,1												-6,2
Summa	214,1	250,0	0,0	0,0	30,8	0,0	23,4	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	-692,1
SUMMA FÖRÄNDRING	258,8	702,4	4,9	50,0	740,4	0,0	15,4	0,0	4,5	0,0	0,2	0,0	-4 961,9
REGIONBIDRAG 2024	839,0	7 054,6	31,4	617,4	15 428,7	78,7	1 826,0	0,0	201,4	18,0	19,5	0,0	-53 833,9

PV=primärvårdsnämnden, PDV=personaldriven enhet, NORV= Nämnden för operativ regiongemensam verksamhet, MS= Medicinsk service, HSN=hälsa- och sjukvårdsnämnden, RS=regionstyrelsen, PeN=personalnämnden, PN=patientnämnden, REV=revision, SN=servicenämnden

BILAGOR

INVESTERINGSBUDGET

5 A. INVESTERINGSBUDGET					
Miljoner kronor	Utfall t o m 2023 inkl prognos	2024 Budget	2025 Plan	2026 Plan	TOTAL
BYGGINVESTERINGAR					
Över 100 miljoner kronor					
Strategiska bygginvesteringar kollektivtrafik	336	217	202	154	1 725
Strategiska bygginvesteringar hälso- och sjukvården	16 242	1 919	1 518	1 116	23 033
Strategiska bygginvesteringar fastighets- och servicenämndens verksamhet	98	99	154	0	351
Bygginvesteringar hälso- och sjukvård under 100 miljoner kronor		266	357	347	
Servicenämndens ram för fastighetsägarinvesteringar och pågående projekt		378	533	450	
Summa bygginvesteringar		2 879	2 764	2 067	
UTRUSTNINGSinVESTERINGAR					
Över 100 miljoner kronor					
Strategiska investeringar kollektivtrafik	75	99	99	72	575
Strategiska investeringar hälso- och sjukvård	2 838	1 126	726	497	5 521
Strategiska investeringar servicenämndens verksamhet	5	94	20	0	119
Utrustningsinvesteringar hälso- och sjukvård under 100 miljoner kronor		737	634	634	
Kollektivtrafiknämnden		40	40	40	
Servicenämndens verksamhet (bygg och utrustning)		34	34	34	
Summa utrustningsinvesteringar		2 130	1 553	1 277	
Summa regionstyrelsen		389	910	1 732	
SUMMA INVESTERINGAR TOTALT		5 398	5 228	5 075	
Kreditivränta, bygg		135	84	58	
INVESTERINGAR inklusive kreditivränta		5 533	5 312	5 133	

5 B. STRATEGISKA INVESTERINGAR

Miljoner kronor	Utfall t o m 2023	2024 Budget	2025 Plan	2026 Plan	2023-10 Prognos	Totalt plan- utrymme
STRATEGISKA BYGGINVESTERINGAR						
Kollektivtrafik						
Bussdepåer Lund Malmö ¹	336	217	202	154	1 680	1 725
Summa kollektivtrafik	336	217	202	154		1 725
Hälso- och sjukvård						
Nya sjukhusområdet i Malmö	10 937	850	244	0	12 031	12 294
Nya sjukhusområdet i Helsingborg (avslut 2024)	3 656	2	0	0	3 658	3 658
Åtgärder befintligt sjukhus i Helsingborg	28	200	300	260	842	842
Nytt sjukhus Östra Ramlösa i Helsingborg ²	32	125	311	406	874	1 031
Nya sjukhusområdet i Lund ³	777	24	28	19	849	849
Neonatal/kvinnoklinik/infektion i Lund	25	103	130	200	685	685
Forth ⁶	311	428	418	231	1 388	1 388
Laboratoriemedicin i Blocket i Lund	259	6	0	0	264	238
Psykiatri, habilitering och hjälpmedel, palliativ vård, m m i Malmö ²	21	73	87		181	493
Barn- och ungdomsmedicin i Malmö	113	34	0	0	147	212
ATMP	48	42			90	90
Sterilcentral Landskrona	33	32			75	65
Donation Sus Bröstcancercentrum och MR-Linac						363
Akutmottagning Kristianstad ¹	1					730
Akutmottagning Ystad ¹	1					96
Summa hälso- och sjukvård	16 242	1 919	1 518	1 116	21 085	23 033
Fastighets- och servicenämnd						
Måltidsproduktion i Kristianstad	98	99			212	197
Centrallager ⁴			154		154	154
Summa fastighets- och servicenämnd	98	99	154		366	351

Forts. ►

BILAGOR

STRATEGISKA INVESTERINGAR

5 B. STRATEGISKA INVESTERINGAR forts.						
Miljoner kronor	Utfall t o m 2023	2024 Budget	2025 Plan	2026 Plan	2023-10 Prognos	Totalt plan- utrymme
STRATEGISKA UTRUSTNINGSPROJEKTER						
Kollektivtrafik						
ERTMS	75	99	99	72	402	438
Öresundståg ⁵						137
Summa kollektivtrafik	75	99	99	72	402	575
Hälso- och sjukvård						
Nya sjukhusområdet i Malmö	906	703	333		1 994	1 943
Nya sjukhusområdet i Helsingborg (avslut 2024)	187	1			188	196
Åtgärder befintligt sjukhus i Helsingborg	1	25	22	30	82	82
Nytt sjukhus Östra Ramlösa i Helsingborg						
Nya sjukhusområdet i Lund ³	33					33
Neonatal/kvinnoklinik/infektion i Lund	0	1	4	24	52	52
Forth ⁶	20	11	70	89	190	190
Laboratoriemedicin i Blocket i Lund	34	0			46	32
Psykatri, habilitering och hjälpmedel, palliativ vård, m m i Malmö ²		7			7	7
Barn- och ungdomsmedicin i Malmö	12	3			23	15
ATMP	1	15			16	16
Sterilcentral Landskrona					9	9
Donation Sus Bröstcancercentrum och MR-Linac ¹					96	96
Akutmottagning Kristianstad						
Akutmottagning Ystad						
Skånes digitala vårdssystem (SDV)	1 645	361	296	354	2 850	2 850
Summa hälso- och sjukvård	2 838	1 126	726	497	5 552	5 521
Fastighets- och servicenämnd						
Måltidsproduktion i Kristianstad	5	56			61	61
Centrallager		38	20		58	58
Summa fastighets- och servicenämnd	5	94	20		119	119
SUMMA STRATEGISKA INVESTERINGAR	19 594	3 554	2 719	1 839	27 523	31 322

1. Avser beslutade medel till och med 2024, resterande planeringsutrymme ligger i regionstyrelsens medel att avropa.
2. Planeringsutrymme för åren till och med 2026 att avropa med beslut i regionstyrelsen.
3. Rester NSL samt vägval nytt sjukhusområde i Lund.
4. Avser extern förhyrning kapitaliserat belopp.
5. Avsatta medel under regionstyrelsen för utlösen av leasade tåg.
6. FORTH enligt tidigare beslutad ram. Medel reserveras under regionstyrelsen för ny upphandling.

6 UPPFÖLJNINGSPLAN 2024

Uppföljningsplanen har sin utgångspunkt i de regionövergripande målen samt inriktning och uppdrag till verksamheten som de angetts i Region Skånes verksamhetsplan och budget 2024 med plan för 2025 och 2026. Enligt lag (2018:597) om kommunal redovisning ska regionen årligen upprätta en delårsrapport (som omfattar minst 6 månader och högst 8 månader av räkenskapsåret) samt en årsredovisning för hela räkenskapsåret.

Uppföljningsplanen beskriver vad regionstyrelsen önskar få återkoppling och analys av, från nämnder (tillika sjukhusstyrelser), i samband med dessa fördjupade uppföljningstillfälle. Uppföljningsplanen tas fram mot bakgrund av styrelsens särskilda uppsiktsplikt över andra nämnder. Direktiven i denna uppföljningsplan gäller samtliga nämnder. Nämnder och sjukhusstyrelser har möjlighet att i samband med beslut om sina verksamhetsplaner och internbudgetar ytterligare bryta ner de övergripande målen. Detaljerade anvisningar och instruktioner, mallar för återrapporteringen och tidplaner kommer att tas fram inför respektive uppföljningstillfälle.

Region Skånes samlade delårsrapport för perioden januari–augusti 2024 behandlas av fullmäktige vid sammanträdet den 4 november 2024. Samtliga nämnder ska innan dess besluta om sina motsvarande verksamhetsberättelser. Region Skånes samlade årsredovisning 2024 behandlas av fullmäktige vid sammanträde i april 2025. Samtliga nämnder ska inför detta besluta om sina motsvarande verksamhetsberättelser. Delårsrapporten ska till struktur vara förenklad och fokuserar på ett urval av de mål som är kopplade till Region Skånes övergripande mål.

Löpande månadsuppföljning 2024 sker enligt gällande rutin och utgår ifrån nämnd/styrelse. Månadsuppföljningar har ett standardiserat upplägg med tabeller och diagram men med viss anpassning av verksamhets-/kvalitetsuppföljningen utifrån respektive nämnd/styrelse. Fokus i uppföljningen ligger på kvalitet, tillgänglighet, produktion, medarbetare och ekonomi. Månadsuppföljningarna görs efter april, juli, september och november. Månadsuppföljningar ska hanteras som informationsärenden i nämnden/styrelsen.

Månadsuppföljningar med analys och prognos görs vid fyra tillfällen: mars, maj, augusti (sammansätter med delårsrapport/verksamhetsberättelse) och oktober. Månadsuppföljningar med analys och prognos ska hanteras som ett beslutsärende i nämnd/styrelse. I samband med månadsupp-

följningarna med analys och prognos formuleras fördjupningsfrågor som för 2024 kommer ta sitt avstamp ifrån det regionövergripande omställningsarbetet. En övergripande fördjupning av månadsuppföljningar per mars, i form av en kvartalsrapport tas fram med regionstyrelsen som mottagare.

Region Skånes övergripande mål

Region Skånes har fem övergripande mål:

- Bättre liv och hälsa för fler
- Tillgänglighet och kvalitet
- Hållbar utveckling i Skåne
- Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet
- Långsiktig stark ekonomi

Målen ovan är beslutade av regionfullmäktige och gäller all verksamhet och utgår från visionen ”Framtidstro och livskvalitet”. Samtliga verksamheter har att utgå från dessa övergripande mål i samband med beslut om egna verksamhetsplaner och internbudgetar för 2024. I verksamhetsplan och budget 2024 med plan för 2025 och 2026 anger regionfullmäktige inriktning och uppdrag för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, kulturverksamhet, det regionala utvecklingsarbetet samt verksamhetsstöd/övriga. I verksamhetsplanen finns även inriktning för det personalstrategiska arbetet beskrivet liksom ekonomistyrning och finansiella mål. Ansvariga nämnder ska särskilt redovisa och analysera resultat och effekter utifrån angivna inriktningar.

Uppföljning kan komma att kompletteras/justeras på förekommen anledning. Det kan till exempel bero på resultat under 2024 eller förändrade omständigheter i omvärlden, nya direktiv eller beslut under året.

Hälso- och sjukvård

Uppföljning omfattar hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN), primärvårdsnämnden (PVN), psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden (PHHN), nämnd för operativ regiongemensam verksamhet (NORV, Medicinsk service), regionstyrelsen Personaldriven enhet inom kognitiv medicin (regionstyrelsen, PDV), kollektivtrafiknämnd (KTN) samt kultur- och nämnden (KN).

Hälso- och sjukvården ska i verksamhetsberättelsen i samband med delårs- och årsredovisning återrapportera resultat, effekter samt avvikelser och planerade åtgärder. Berörd nämnd/styrelse ska dels göra en samlad bedömning

av aktuella mål- och insatsområden, dels göra en fördjupad analys av respektive delmål och uppdrag i nedanstående tabell. Tabellen innehåller delmål och uppdrag hämtade från:

- Nya uppdrag gällande från 2024
- Tidigare års uppdrag samt prioriterade områden
- God vård¹

De delmål och uppdrag som kan sägas vara av övergripande karaktär och berör stora delar av hälso- och sjukvården eller befolkningen har markerats med fet stil i tabellen. Detsamma gäller samtliga delmål och uppdrag som är nya för 2024. De delmål och uppdrag som är markerade med fet stil följs upp i Region Skånes samlade årsredovisning för 2024.

Ett urval av dessa följs även upp i Region Skånes samlade delårsrapport för perioden januari–augusti 2024.

Utöver delmålen och uppdragen av övergripande karaktär, samt de delmål och uppdrag som är nya för 2024, finns i tabellen ett antal delmål och uppdrag från tidigare års verksamhetsplan och budgetar som också ska följas upp (ej fet stil i tabellen). Respektive ansvarig nämnd/sjukhusstyrelse ska följa upp samtliga delmål och uppdrag i tabellen i samband med årsredovisning, och ett urval av desamma i samband med delårsredovisning. Detaljerade anvisningar och instruktioner, inklusive urval för delårsrapporteringen, mallar och tidplaner kommer att tas fram inför respektive uppföljningstillfälle.

1. God vård är en inriktning och ett samlingsbegrepp i skånsk hälso- och sjukvård och områdena tillgänglig, jämlik, kunskapsbaserad, personcentrerad, säker, hälsofrämjande och effektiv hälso- och sjukvård. Inom dessa områden finns mål, regler och lagkrav som samtliga verksamheter behöver uppfylla.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

BÄTTRE LIV OCH HÄLSA FÖR FLER

Mål och insatsområde	Delmål och uppdrag	Ansvarig nämnd/styrelse
Högt förtroende för god och jämlik vård.	Befolkningens uppfattning och patienternas upplevelse av hälso- och sjukvård ska förbättras.	Hälso- och sjukvårdsnämnden, samtliga sjukhusstyrelser, primärvårdsnämnden, psykiatri, rehabilitering- och hjälpmedelsnämnden, regionstyrelsen (PDV)
Hälsofrämjande hälso- och sjukvård och förebyggande insatser.	Ohälsosamma levnadsvanor ska minska.	Hälso- och sjukvårdsnämnden, samtliga sjukhusstyrelser, primärvårdsnämnden, psykiatri, rehabilitering- och hjälpmedelsnämnden, regionstyrelsen (PDV)
	Nytt uppdrag 2024: Kartlägga befintligt utbud av hälsofrämjande insatser i Region Skåne och vid behov komplettera utbudet.	Hälso- och sjukvårdsnämnden (huvudansvar), primärvårdsnämnden, psykiatri-, rehabilitering- och hjälpmedelsnämnden, samtliga sjukhusstyrelser, kulturnämnden, regionala utvecklingsnämnden
	Nytt uppdrag 2024: Genomföra utbildningsinsats till vårdgivarna inom Hälsovalet kring barnrättsfrågor samt våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.	Primärvårdsnämnden
	Riktade hälsosamtal, enligt Region Skånes modell, ska införas på samtliga vårdcentraler. (Nytt uppdrag 2022.) ▶ Läs mer ³⁰	Primärvårdsnämnden

TILLGÄNGLIGHET OCH KVALITET

Mål och insatsområde	Delmål och uppdrag	Ansvarig nämnd/styrelse
God tillgänglighet	Följsamhet till vårdgarantin.	Hälso- och sjukvårdsnämnden, samtliga sjukhusstyrelser, regionstyrelsen (PDV), primärvårdsnämnden, psykiatri, habilitering- och hjälpmedelsnämnden
	Fortsätta att utveckla det nya samordningskansliet (vårdgarantikansliet) och utveckla tillgänglighetsuppföljningen. (Nytt uppdrag 2023.)	Hälso- och sjukvårdsnämnden
	Öka tillgänglighet till specialistvård.	Hälso- och sjukvårdsnämnden, samtliga sjukhusstyrelser, regionstyrelsen (PDV), psykiatri, habilitering- och hjälpmedelsnämnden
Jämlik hälso- och sjukvård	Verksamheterna ska kontinuerligt utvärdera vården utifrån ett jämlikhetsperspektiv för att kunna uppnå planperiodens mål att minska omotiverade skillnader i hälso- och sjukvården.	Hälso- och sjukvårdsnämnden, samtliga sjukhusstyrelser, regionstyrelsen (PDV), primärvårdsnämnden, psykiatri, habilitering- och hjälpmedelsnämnden
Säker hälso- och sjukvård	Minska förekomsten av trycksår, fallolyckor, vårdrelaterade infektioner och undernäring.	Hälso- och sjukvårdsnämnden, samtliga sjukhusstyrelser, regionstyrelsen (PDV), primärvårdsnämnden, psykiatri, habilitering- och hjälpmedelsnämnden
	Minska överbeläggning, utlokalisering samt överflyttning av intensivvårdspatienter.	Hälso- och sjukvårdsnämnden, samtliga sjukhusstyrelser, regionstyrelsen (PDV), primärvårdsnämnden, psykiatri, habilitering- och hjälpmedelsnämnden
	Ökad kvalitet och säkerhet i läkemedelsanvändningen.	Hälso- och sjukvårdsnämnden, samtliga sjukhusstyrelser, regionstyrelsen (PDV), primärvårdsnämnden, psykiatri, habilitering- och hjälpmedelsnämnden
	Minska onödig antibiotikaförskrivning.	Hälso- och sjukvårdsnämnden, samtliga sjukhusstyrelser, regionstyrelsen (PDV), primärvårdsnämnden
	Nytt uppdrag 2024: Ta fram en regional strategi och handlingsplan för att minska vårdrelaterade infektioner.	Hälso- och sjukvårdsnämnden
Personcentrerad hälso- och sjukvård och personcentrerat arbetssätt ska utvecklas	Ta fram en strategisk plan för precisionsmedicin. (Nytt uppdrag 2022.)	Hälso- och sjukvårdsnämnden, sjukhusstyrelse Sus
	Personcentrerade sammanhållna vårdförlopp ska införas enligt nationell plan och Region Skånes införandeprocess. (Nytt uppdrag 2022.) ▶ Läs mer ³¹	Hälso- och sjukvårdsnämnden, samtliga sjukhusstyrelser, regionstyrelsen (PDV), primärvårdsnämnden, psykiatri, habilitering- och hjälpmedelsnämnden
	Fler våldsutsatta personer ska identifieras och stöttas. ▶ Läs mer ³²	Hälso- och sjukvårdsnämnden, samtliga sjukhusstyrelser, regionstyrelsen (PDV), primärvårdsnämnden, psykiatri, habilitering- och hjälpmedelsnämnden
	Nytt uppdrag 2024: Införa en regional funktion som ombesörjer beställningar åt patienter med lymfödem som behöver förnya kompressionsdelar. Patienterna ska själva kunna kontakta funktionen.	Primärvårdsnämnden

TILLGÄNGLIGHET OCH KVALITET		
Mål och insatsområde	Delmål och uppdrag	Ansvarig nämnd/styrelse
God och nära vård. Nära vård med primärvård som nav.	Nytt uppdrag 2024: Införa mobila team närsjukvård, inkluderat utvecklad basonkologi³, i hela Skåne baserat på erfarenheter från pilotprojekt⁴ under förutsättning att projekten faller väl ut.	Primärvårdsnämnden
	Nytt uppdrag 2024: Ta fram en strategi för omställningen till Nära vård.	Hälso- och sjukvårdsnämnden (huvudansvar) Primärvårdsnämnden
	Nytt uppdrag 2024: Ta fram en strategi för den skånska primärvården utifrån Framtidens hälsosystem och utifrån den strategi för Nära vård som kommer tas fram av hälso- och sjukvårdsnämnden.	Primärvårdsnämnden (huvudansvar) Hälso- och sjukvårdsnämnden
	Nytt uppdrag 2024: Tillsätta en regional samordnare under 2024 som stöd i integreringen av utvecklad basonkologi i mobila team närsjukvård	Hälso- och sjukvårdsnämnden
	Fortsätta öppna upp de fastställda vårdplatserna. (Nytt uppdrag 2023.)	Samtliga sjukhusstyrelser
	Arbetet med att patienter digitalt ska kunna boka in sina tider efter remiss och bedömda åtgärder på samma sätt på jämförbara mottagningar ska fortsätta i ökad takt. (Nytt uppdrag 2023.)	Samtliga sjukhusstyrelser
	På alla vårdcentraler införa möjligheten för patienter att kunna boka sina egna tider för vårdbesök på primärvårdsnivå i hela Skåne. (Nytt uppdrag 2023)	Primärvårdsnämnden
	Fast vårdkontakt ska erbjudas på vårdcentralerna.	Primärvårdsnämnden
	Etablering av familjecentraler ska öka.	Primärvårdsnämnden
	Implementera handlingsplaner för god och nära vård. I enlighet med Överenskommelse om en god och nära vård. (Nytt uppdrag 2022.) ► Läs mer ³³	Hälso- och sjukvårdsnämnden, samtliga sjukhusstyrelser, regionstyrelsen (PDV), primärvårdsnämnden, psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden, NORV
Psykisk hälsa	Ökad tillgänglighet till vård vid psykisk ohälsa.	Hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden, psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden
	Arbetet med att förebygga suicid i enlighet med Regional suicidpreventiv strategi 2023–2028 ska fortsätta. ► Läs mer ³⁴	Hälso- och sjukvårdsnämnden, samtliga sjukhusstyrelser, regionstyrelsen (PDV), primärvårdsnämnden, psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden
	Beroendevården behöver utvecklas så att vårdens aktiviteter blir en väl fungerande helhet ur individens perspektiv. Samverkan ska förbättras och struktureras mellan primärvård, specialiserad vård, kommunala insatser och andra berörda parter.	Hälso- och sjukvårdsnämnden, samtliga sjukhusstyrelser, regionstyrelsen (PDV), primärvårdsnämnden, psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden
	Den somatiska ohälsan hos personer med psykisk sjukdom ska särskilt uppmärksammas genom målriktade insatser såsom ökad medvetenhet, kompetenshöjande insatser och samverkan inom berörda vårdnivåer.	Hälso- och sjukvårdsnämnden, samtliga sjukhusstyrelser, regionstyrelsen (PDV), primärvårdsnämnden, psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden

► Forts.

TILLGÄNGLIGHET OCH KVALITET

Mål och insatsområde	Delmål och uppdrag	Ansvarig nämnd/styrelse
Psykisk hälsa forts.	Nytt uppdrag 2024: Genomföra en utredning av den skånska missbruksvården, i syfte att skapa en sammanhållen vård med ett helhetsperspektiv, i väntan på implementeringen av kommande reformer kopplade till samsjuklighetsutredningen "Från delar till helhet".	Psykiatri, habilitering- och hjälpmedelsnämnden (huvudansvar) Hälso- och sjukvårdsnämnden
	Nytt uppdrag 2024: Se över hur tillgänglighet till akut psykiatrisk vård dygnet runt i hela Skåne kan tillförsäkras, med befintliga resurser, så som psykiatri-ambulanser och psykiatriska akutmottagningar.	Psykiatri, habilitering- och hjälpmedelsnämnden (huvudansvar) Hälso- och sjukvårdsnämnden, NORV
	Barn- och ungdomspsykiatrin ska arbeta för att korta köerna – inget barn ska vänta mer än 30 dagar på besök, utredning eller behandling.	Psykiatri, habilitering- och hjälpmedelsnämnden
	Kunskapen behöver öka och metoder förbättras i primärvården avseende diagnostik och behandling av psykisk ohälsa.	Primärvårdsnämnden
	Psykisk ohälsa hos äldre ska motverkas och insatser för detta behöver utvecklas.	Hälso- och sjukvårdsnämnden, psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden, primärvårdsnämnden
Högkvalitativ cancervård i hela Skåne.	Fortsatt utveckling av standardiserade vårdförlopp (SVF). ▶ Läs mer³⁵	Hälso- och sjukvårdsnämnden, sjukhusstyrelserna Sus, Landskrona, Trelleborg, Ystad, Helsingborg och Kristianstad, primärvårdsnämnden, NORV
Tillgänglig och effektiv akutsjukvård	Effektivt omhändertagande av patienter som söker akutsjukvård.	Hälso- och sjukvårdsnämnden, samtliga sjukhusstyrelser, regionstyrelsen (PDV), primärvårdsnämnden, psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden, NORV
	Nytt uppdrag 2024: Utreda den skånska ambulanssjukvården med fokus på driftsformer, tillgänglighet, beredskap och ekonomisk hållbarhet.	Hälso- och sjukvårdsnämnden (huvudansvar) NORV
God förlossnings- och neonatalvård samt kvinnohälsa.	Gravida och födande kvinnor ska uppleva tillgänglig, trygg, säker och sammanhållen vård.	Hälso- och sjukvårdsnämnden, Sjukhusstyrelserna Sus, Ystad, Helsingborg och Kristianstad, primärvårdsnämnden
Nivåstrukturer och profiler	Regional nivåstrukturer och profilering ska fortgå bland annat med målsättning att säkerställa kapacitet för nuvarande och framtida uppdrag inom nationell högspecialiserad vård. Uppdragsflyttning ska bidra till omställningen till nära vård samt till att tydliggöra sjukhusens långsiktiga uppdrag.	Hälso- och sjukvårdsnämnden, samtliga sjukhusstyrelser, regionstyrelsen (PDV), primärvårdsnämnden, psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden
	Region Skåne ska vara ledande i nationell högspecialiserad vård.	Sjukhusstyrelse Sus, regionstyrelsen
	Nytt uppdrag 2024: Sjukhusstyrelse Sus uppdrag för öppen- och slutenvård för boende i området Höör och Hörby överförs under 2024 till sjukhusstyrelse Kristianstad och sjukhusstyrelse Hässleholm. Avser ej universitetssjukvård.	Sjukhusstyrelse Kristianstad, sjukhusstyrelse Hässleholm

▶ Forts.

TILLGÄNGLIGHET OCH KVALITET

Mål och insatsområde	Delmål och uppdrag	Ansvarig nämnd/styrelse
Nivåstrukturer och profilering, forts.	Nytt uppdrag 2024: Sjukhusstyrelse Sus uppdrag för samlat remissansvar för personer som genomgått organiserad prostatacancer-testning och behöver fortsatt utredning överförs under 2024 till sjukhusstyrelse Helsingborg.	Sjukhusstyrelse Helsingborg
God och jämlik tandhälsa i befolkningen.	Öka samverkan med olika aktörer för att förbättra tandhälsan hos barn och unga, beroende, äldre samt sköra personer med funktionsnedsättning.	Hälso- och sjukvårdsnämnden

HÅLLBAR UTVECKLING I HELA SKÅNE

Mål och insatsområde	Delmål och uppdrag	Ansvarig nämnd/styrelse
Klinisk forskning.	Den kliniska forskningen ska öka.	Hälso- och sjukvårdsnämnden, samtliga sjukhusstyrelser, regionstyrelsen (PDV), primärvårdsnämnden, psykiatri, habilitering- och hjälpmedelsnämnden
Digitalisering.	Digitala tjänster ska fortsatt utvecklas och införas i hälso- och sjukvården och goda erfarenheter, avseende användningen av e-tjänsterna på 1177.se och digital vård under pandemin, ska tillvaratas. (Nytt uppdrag 2022)	Hälso- och sjukvårdsnämnden, samtliga sjukhusstyrelser, regionstyrelsen (PDV), primärvårdsnämnden, psykiatri, habilitering- och hjälpmedelsnämnden, NORV
	Nytt uppdrag 2024: Alla verksamheter inom respektive sjukhusstyrelse och sjukvårdsnämnd ska där det är tillämpligt möjliggöra för invånarna att digitalt boka, omboka och avboka tid.⁵	Hälso- och sjukvårdsnämnden (huvudansvar), samtliga sjukhusstyrelser, primärvårdsnämnden, psykiatri, habilitering- och hjälpmedelsnämnden, NORV
	Nytt uppdrag 2024: Genomföra projekt för att utveckla ett nytt arbetssätt med digital specialistkonsultation i samverkan med berörda parter. Projektet ska skapa och utvärdera en modell som är möjlig att använda över hela Skåne vid lyckat utfall.⁶	Primärvårdsnämnden (huvudansvar), sjukhusstyrelse Sus, NORV
	Nytt uppdrag 2024: Införa en digital plattform där personer som fått remiss till psykoterapi kan se utbudet och tillgängliga vårdgivare.⁷	NORV (huvudansvar), primärvårdsnämnden, regionstyrelsen
Sjukresor/kollektivtrafik	Nytt uppdrag 2024: Utreda hur en överflyttning kan ske från sjukresor till allmänna kollektivtrafiken för de som har möjlighet att resa med denna. Kollektivtrafiknämnden har huvudansvaret och uppdraget ska ske i samverkan med hälso- och sjukvårdsnämnden och samtliga sjukhusstyrelserna.	Kollektivtrafiknämnden (huvudansvar), hälso- och sjukvårdsnämnden, samtliga sjukhusstyrelser

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE, PROFESSIONELL VERKSAMHET OCH LÅNGSIKTIG STARK EKONOMI

Dessa övergripande mål avrapporteras enligt detaljerade anvisningar för delårsrapport och årsredovisning.

KOLLEKTIVTRAFIK

Kollektivtrafiknämnden ska i verksamhetsberättelsen återrapportera och analysera resultat/effekter av arbetet med:

DELMÅL OCH UPPDRAG

BÄTTRE LIV OCH HÄLSA FÖR FLER

- Antalet resor med Skånetrafiken ska öka så att marknadsandelsmålet om 40 procent 2030 kan infrias.
- 8 av 10 resenärer ska vara nöjda med Skånetrafiken 2025 enligt Nöjd kund-index (NKI).
- Kollektivtrafiken ska fortsätta utvecklas på ett effektivt sätt genom att självfinansieringsgraden bibehålls eller ökar.
- Den allmänna kollektivtrafiken är fossilfri. Arbetet fortsätter för att även den särskilda kollektivtrafiken ska bli fossilfri.

TILLGÄNGLIGHET OCH KVALITET

- Punktligheten ska vara hög och resenärerna ska komma fram i tid.
- En trygg kollektivtrafik.

HÅLLBAR UTVECKLING I HELA SKÅNE

- En kollektivtrafik för hela Skåne som är anpassad utifrån nya behov och som främjar nya moderna lösningar så att ett effektivt och hållbart transportsystem uppnås.
- Kollektivtrafiknämnden får i uppdrag att införa seniorrabatten under 2024.
- Utredda hur en överflyttning kan ske från sjukresor till allmänna kollektivtrafiken för de som har möjlighet att resa med denna. Kollektivtrafiknämnden har huvudansvaret och uppdraget ska ske i samverkan med hälso- och sjukvårdsnämnden och samtliga sjukhusstyrelserna.

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE, PROFESSIONELL VERKSAMHET OCH LÅNGSIKTIG STARK EKONOMI

Dessa övergripande mål avrapporteras enligt detaljerade anvisningar för delårsrapport och årsredovisning.

KULTURVERKSAMHET

Kulturnämnden ska i verksamhetsberättelsen återrapportera och analysera resultat/effekter av arbetet med:

DELMÅL OCH UPPDRAG

BÄTTRE LIV OCH HÄLSA FÖR FLER

- Barn och unga ges förutsättningar att såväl ta del av som aktivt skapa konst och kultur.
- Kartlägga befintligt utbud av hälsofrämjande insatser i Region Skåne och vid behov komplettera utbudet. HSN är huvudansvarig.
- Verka för ökad tvärsektorieell samverkan inom Region Skåne. Med särskilt fokus på gestaltad livsmiljö och samhällsplanering, kultur och hälsa, kreativa kulturnärings och regional biblioteksverksamhet.

TILLGÄNGLIGHET OCH KVALITET

- Kulturen ska nå och angå fler invånare.
- Att verka för ett nationellt spelinstitut i Skåne.

HÅLLBAR UTVECKLING I HELA SKÅNE

- Det skånska kulturarvet ska vara tillgängligt för de som bor, besöker och verkar här.

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE, PROFESSIONELL VERKSAMHET OCH LÅNGSIKTIG STARK EKONOMI

Dessa övergripande mål avrapporteras enligt detaljerade anvisningar för delårsrapport och årsredovisning.

REGIONAL UTVECKLING

Regionala utvecklingsnämnden ska i verksamhetsberättelsen återrapportera och analysera resultat/effekter av arbetet med:

DELMÅL OCH UPPDRAG**BÄTTRE LIV OCH HÄLSA FÖR FLER**

- Stärka den skånska konkurrenskraften, stärka näringslivets produktivitet och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande hållbara företag.
- Verka för att den regionala fysiska planeringen skapar mervärde för invånare och förutsättningar för företag och utveckla hållbara infrastrukturinvesteringar i Skåne.
- Kartlägga befintligt utbud av hälsofrämjande insatser i Region Skåne och vid behov komplettera utbudet. Hälso- och sjukvårdsnämnden är huvudansvarig.
- Fortsatt utveckling av Skåneleden och cykelvägar för att stärka hälsa och bevara grönområden.
- Arbeta för ökad psykisk hälsa bland barn och unga.

TILLGÄNGLIGHET OCH KVALITET

- Satsningen på sommarjobb i Region Skåne ska fortsätta och expanderas.
- Utredda hur Region Skåne kan öka antalet utbildningsplatser inom den egna organisationens bristyrken genom exempelvis större delfinansiering av yrkeshögskoleplatser, huvudmannaskap över egna utbildningsplatser eller andra åtgärder. Personalnämnden är huvudansvarig.
- Verka för ett väldimensionerat utbildningssystem, medvetna och effektiva utbildningsval.

HÅLLBAR UTVECKLING I HELA SKÅNE

- Hela Skåne ska kopplas upp och satsningen på bredbandsutbyggnad ska fortsätta.
- Skåne ska ligga i framkant vad det gäller näringslivets gröna omställning. Ett prioriterat samarbete för att lyckas med grön omställning är Skånes effektkommission.
- Arbeta tillsammans i Greater Copenhagen och i String för att utveckla arbetsmarknads- och utbildningsregionen och för att möta klimathotet genom att utveckla nya innovationer.

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE, PROFESSIONELL VERKSAMHET OCH LÅNGSIKTIG STARK EKONOMI

Dessa övergripande mål avrapporteras enligt detaljerade anvisningar för delårsrapport och årsredovisning.

VERKSAMHETSSTÖD OCH ÖVRIG VERKSAMHET

Samtliga nämnder och sjukhusstyrelser arbetar med dessa mål på olika sätt. Angivna nämnder⁸ ansvarar särskilt för att i verksamhetsberättelsen återrapportera och analysera resultat/effekter av arbetet med:

DELMÅL OCH UPPDRAG**BÄTTRE LIV OCH HÄLSA FÖR FLER**

- Stärkt arbete för lika rättigheter och möjligheter. (Regionstyrelsen sammanställer)
- Patienter och anhörigas upplevelse av hälso- och sjukvården. (Patientnämnden sammanställer)

TILLGÄNGLIGHET OCH KVALITET

- Robusta och säkra verksamheter. (Regionstyrelsen sammanställer)
- Service- och administrativa tjänster som ökar tillgänglighet (fastighets- och servicenämnden och regionstyrelsen)
- Effektiv och hållbar fastighetsförvaltning (fastighets- och servicenämnden).
- Korrekta och kostnadseffektiva upphandlingar (regionstyrelsen).

HÅLLBAR UTVECKLING I HELA SKÅNE

- Framsynt internt miljöarbetet med fokus på resurseffektiv och cirkulär ekonomi, låg klimatpåverkan och frisk och hälsosam miljö (regionstyrelsen sammanställer).

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE, PROFESSIONELL VERKSAMHET OCH LÅNGSIKTIG STARK EKONOMI

Dessa övergripande mål avrapporteras enligt detaljerade anvisningar för delårsrapport och årsredovisning.

ÖVRIG UPPFÖLJNING

I arbetet med verksamhetsberättelser och Region Skånes samlade delårsrapport och årsredovisning ska det personalstrategiska arbetet följas upp. I övrigt ska målområdena attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet och långsiktig stark ekonomi avrapporteras enligt detaljerade anvisningar för delårsrapport och årsredovisning.

Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet

I samband med delårsrapport och årsredovisning ska en samlad analys göras utifrån: säkra en hållbar och långsiktig kompetensförsörjning, attraktiv arbetsplats, stöd medarbetarutveckling och använd kompetensen rätt.

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE, PROFESSIONELL VERKSAMHET		
Mål och insatsområde	Delmål och uppdrag	Ansvarig nämnd/styrelse
Säkra en hållbar och långsiktig kompetensförsörjning	En genomtänkt strategisk kompetensförsörjning är en förutsättning för att klara framtidens uppdrag.	Samtliga styrelser och nämnder
	Nytt uppdrag 2024: Ta fram en kompetensförsörjningsstrategi för Region Skåne 2025–2026	Personalnämnden
	Nytt uppdrag 2024: Utredda hur Region Skåne kan öka antalet utbildningsplatser inom den egna organisationens bristyrken genom exempelvis större delfinansiering av yrkes-högskoleplatser, huvudmannaskap över egna utbildningsplatser eller andra åtgärder.	Personalnämnden är huvudansvarig och arbetet ska bedrivas med regionala utvecklingsnämnden
Attraktiv arbetsplats	Region Skånes arbetsplatser ska vara trygga och säkra för såväl medarbetare som alla som befinner sig i någon av Region Skånes verksamheter. En attraktiv arbetsplats med god arbetsmiljö är en av de avgörande förutsättningarna för att möta kompetensutmaningen.	Samtliga styrelse och nämnder
	Nytt uppdrag 2024: Ta fram en hälsoekonomisk analys som grund för en Hälsoplan för Region Skåne 2024–2026	Personalnämnden
Stöd medarbetarutveckling	Region Skåne ska ge förutsättningar för att behålla och utveckla medarbetare i takt med ett ständigt föränderligt arbetsliv.	Samtliga styrelse och nämnder
	Nytt uppdrag 2024: Genomföra etableringen av Region Skånes Ledarskapsakademi i projekt i samverkan med berörda parter	Personalnämnden
Använd kompetensen rätt	Nytt uppdrag 2024: Alla verksamheter inom respektive nämnd och styrelse ska arbeta aktivt med rätt använd kompetens i omställningsarbetet och de åtgärder som ger direkta effekter på tillgänglighet, kompetensförsörjning/bemanning och produktivitet. Inom framför allt hälso- och sjukvården ska därför sådana åtgärder prioriteras. (lika villkor, oberoende hyrpersonal, schemaläggning-/styrning, omsätta goda exempel på uppgiftsväxling såsom servicevårdar med mera).	Samtliga styrelser och nämnder

Långsiktigt stark ekonomi

En långsiktigt stark ekonomi är en förutsättning för att trygga verksamheten och därmed ge regioninvånarna en god service. Regionfullmäktige antog 2013 riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Huvudbudskapet i riktlinjerna är att Region Skånes finansiella ställning ska stärkas och att skattemedlen ska användas effektivt. I samband med delårsrapport och årsredovisning ska uppföljning och analys utgå från de finansiella målen nedan.

LÅNGSIKTIGT STARK EKONOMI

Mål	
Resultatmål:	Region Skånes resultat ska över en rullande femårsperiod uppgå till minst 2 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Resultatet ska också årligen uppfylla det lagstadgade balanskravet. Med hänvisning till att ekonomin under främst 2023–2024 belastas av stora kostnader av tillfällig karaktär kommer resultatmålet inte att uppnås för budgetåren 2024–2025, varför tillfälligt avsteg från resultatmålet görs dessa år. Men från och med 2026, sista året i planperioden, är målet att återgå till resultatnivåer som är förenliga med resultatmålet.
Finansieringsmål:	Investeringar ska så långt möjligt finansieras med egna medel. Upplåning kan användas för att delfinansiera större investeringsprojekt.
Skuldsättningsmål:	Region Skånes externa räntebärande nettolåneskuld får högst uppgå till 25 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag.

- Särskild regional strategi och åtgärdsplan upprättas för fokusområdet som ett komplement till den mer övergripande "Handlingsplan för ökad patientsäkerhet i Region Skåne" (HSN § 66, 2023-06-22) vars anslag är bredare och mer övergripande.
- Utveckling av baskologisk verksamhet i den nära vården HSN 2021-03-04 (www.skane.se/politik-och-demokrati/Politiska-organ-A-till-O/sammantrade/?sid=2392601). Uppdrag i Region Skånes verksamhetsplan och budget 2022 med plan för 2023–2024 (www.skane.se/siteassets/organisation_politik/publikationer_dokument/verksamhetsplan-och-budget-2022-24-slutversion.pdf)
- Närsjukvårdsteam i Landskrona HSN 2022-10-20 (www.skane.se/politik-och-demokrati/Politiska-organ-A-till-O/sammantrade/?sid=3500430)
Utvidgning av projekt ny vårdform närsjukvårdsteam HSN 2023-05-04 (www.skane.se/politik-och-demokrati/Politiska-organ-A-till-O/sammantrade/?sid=8305307)
Uppdrag i Region Skånes verksamhetsplan och budget 2023 med plan för 2024–2025, även regionstyrelsen har beslutat om utvidgning: Regionstyrelsens beslut 2023-05-23 (www.skane.se/namndshandlingar/9878264/)
- Mål 2024: Att minst 50 procent av verksamheterna är anslutna till e-tjänsten och har bokningsbara tider tillgängliga digitalt. Uppföljning ska ske månadsvis.
- Digital specialistkonsultation.
- Vårdval Psykoterapi Region Skåne.
- Fastighets- och servicenämnden, regionstyrelsen och patientnämnden.

► Läs mer-länkar i sin helhet

1. Primärvårdsreform 2022
<http://skr.se/skr/tjanster/cirkular/cirkular/2022/enprimarvardsreformbestammelsermedikrafttradande20220701.67410.html>
samt Socialstyrelsen Nationellt riktvärde för fast läkarkontakt i primärvården
2. Socialstyrelsen Nationellt riktvärde för fast läkarkontakt i primärvården
<http://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-4-7896.pdf>
3. Skånes digitala vårdssystem
<https://vardgivare.skane.se/kompetens-utveckling/projekt-och-utvecklingsarbete/sdv/>
4. Nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention – Folkhälsomyndigheten
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/psykisk-halsa-och-suicidprevention/nationell-strategi/>
5. Våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck – Vårdgivare Skåne
<https://vardgivare.skane.se/vardriktlinjer/vald-i-nara-relationer-hedersrelaterat-vald-och-fortryck/>
6. Vårdsamverkan Skåne, <https://vardsamverkanskane.se/>
7. Svårsläta sår – Nationellt kliniskt kunskapsstöd
<https://www.nationelltklinisktkunskapsstod.se/Skane/kunskapsstod/vardforlopp/?uuid=0ce53f67-3e39-4927-aced-368099719e57>
8. Personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp – Diabetes med hög risk för fotsår
https://www.nationelltklinisktkunskapsstod.se/globalassets/nkk/media/dokument/kunskapsstod/vardforlopp/diabetes_med_hogrisk_for_fotsar_personcentrerat-och-sammanhallet-vardforlopp.pdf
9. Cancerplan för Södra sjukvårdsregionen
<https://cancercentrum.se/globalassets/vara-uppdrag/strategisk-utvecklingsplan/syd/cancerplan/cancerplanen-sodra-sjukvardsregionen-webb-2023-2025.pdf>
10. Regional cancerplan 2022-2025: Handlingsplan Region Skåne
<https://vardgivare.skane.se/siteassets/1.-vardriktlinjer/cancer/region-skane-handlingsplan-cancer-2022-2025.docx.pdf>
11. Region Skånes Indikatorbibliotek
<https://vardgivare.skane.se/uppdrag-avtal/uppfoljning/indikatorbiblioteket>
12. Framtidens hälsosystem
<https://vardgivare.skane.se/kompetens-utveckling/projekt-och-utvecklingsarbete/framtidens-halsosystem/>
13. Policy – lika rättigheter och möjligheter
https://www.skane.se/siteassets/organisation_politik/styrande-dokument/likarattspolicy-region-skane-2018.pdf
14. Strategi och riktlinje mot våld i nära relationer
https://www.skane.se/siteassets/organisation_politik/styrande-dokument/riktlinjer-mot-vald-i-nara-relationer.pdf
15. Vård för personer från andra länder – policy och riktlinjer
<https://vardgivare.skane.se/siteassets/2.-patientadministration/vard-personer-fran-andra-lander/vard-personer-fran-andra-lander/policy-och-riktlinjer-gallande-vard-for-personer-fran-andra-lander.pdf>
16. Policy för barnets rättigheter
https://www.skane.se/siteassets/organisation_politik/styrande-dokument/re_beslutsforslag_bilaga_policy_for_barnrattsarbete_i_region_skane.pdf
17. Handlingsplan för genomförande av Strategi för Skånegemensam digitalisering område hälsa för perioden 2022-2023
<https://www.skane.se/namndshandlingar/7229316/>
18. Hela människan, hela livet – Region Skånes strategi för kultur och hälsa
<https://utveckling.skane.se/siteassets/publikationer/region-skanes-strategi-kultur-och-halsa-2022-2030.pdf>
19. Plattform för Region Skånes arbete i enlighet med nationell strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR)
<https://vardgivare.skane.se/kompetens-utveckling/projekt-och-utvecklingsarbete/plattform-for-arbetet-med-sexuell-och-reproduktiv-halsa-och-rattigheter-srhr-i-region-skane/>
20. Cancerplan för Region Skåne 2022-2025
<https://vardgivare.skane.se/siteassets/1.-vardriktlinjer/cancer/region-skane-handlingsplan-cancer-2022-2025.docx.pdf>
21. Region Skånes Strategiska plan för psykisk hälsa 2017-2023
<https://vardgivare.skane.se/siteassets/4.-uppdrag-och-avtal/uppdrag/strategisk-plan-for-psykisk-halsa-2017-2023.pdf>
22. Region Skånes läkemedelsstrategi 2021-2024
<https://www.skane.se/namndshandlingar/2389104/>
23. Regional utvecklingsstrategi – det öppna Skåne 2030
<https://utveckling.skane.se/supportsidor/test/mock-up-regional-utveckling/regional-utvecklingsstrategi-det-oppna-skane-2030/?highlight=Regional+utvecklingsstrategi+%e2%80%93+det+%c3%b6ppna+Sk%c3%a5ne+2030>
24. Region Skånes Life Science-strategi
<https://utveckling.skane.se/regional-utveckling/verksamhets-omraden/forskning-och-innovation/specialiseringsomraden/life-science-och-halsa/>
25. Region Skånes strategi för forskning och innovation inom hälso- och sjukvården
https://www.skane.se/siteassets/organisation_politik/styrande-dokument/region-skanes-strategi-for-forskning-och-innovation-inom-halso-och-sjukvarden.pdf
26. Handlingsplan för ökad patientsäkerhet i Region Skåne
<https://www.skane.se/namndshandlingar/7160865/>
27. Program för att tillgodose personer med funktionsnedsättning 2022-2025
<https://www.skane.se/namndshandlingar/7316016/>
28. Cancerplan för Södra sjukvårdsregionen 2023-2025
<https://cancercentrum.se/globalassets/vara-uppdrag/strategisk-utvecklingsplan/syd/cancerplan/cancerplanen-sodra-sjukvardsregionen-webb-2023-2025.pdf>
29. Läns gemensam handlingsplan för suicidprevention
<https://skaneskommuner.se/wp-content/uploads/2023/04/La%CC%88nsgemensam-Handlingsplan-Suicidprevention-2023%E2%80%932028.pdf>
30. Riktade hälsosamtal i Skåne
<https://vardgivare.skane.se/vardriktlinjer/levnadsvanor/riktade-halsosamtal-i-skane/#201957>
31. Personcentrerade sammanhållna vårdförlopp
<https://vardgivare.skane.se/kompetens-utveckling/kunskapsstyrning/personcentrerade-sammanhallna-vardforlopp/>
32. Regionalt vårdprogram mot våld i nära relationer
<https://vardgivare.skane.se/siteassets/1.-vardriktlinjer/regionala-vardprogram---fillistning/vald-nara-relationer-vardprogram.pdf>
33. Överenskommelse om en god och nära vård
<https://skr.se/skr/halsasjukvard/utvecklingavverksamhet/nara-vard/overenskommelseomengodochnaravard.28402.html>
34. Regional suicidpreventiv strategi 2023-2028
<https://www.skane.se/namndshandlingar/8988846/>
35. Standardiserade vårdförlopp inom cancer – Region Skåne
<https://vardgivare.skane.se/vardriktlinjer/cancer/standardiserade-vardforlopp-svf/vardforlopp-inom-cancer/#208492>

Region Skåne
291 89 Kristianstad
Telefon: 044-309 30 00
www.skane.se
www.skane.se/kontakt

